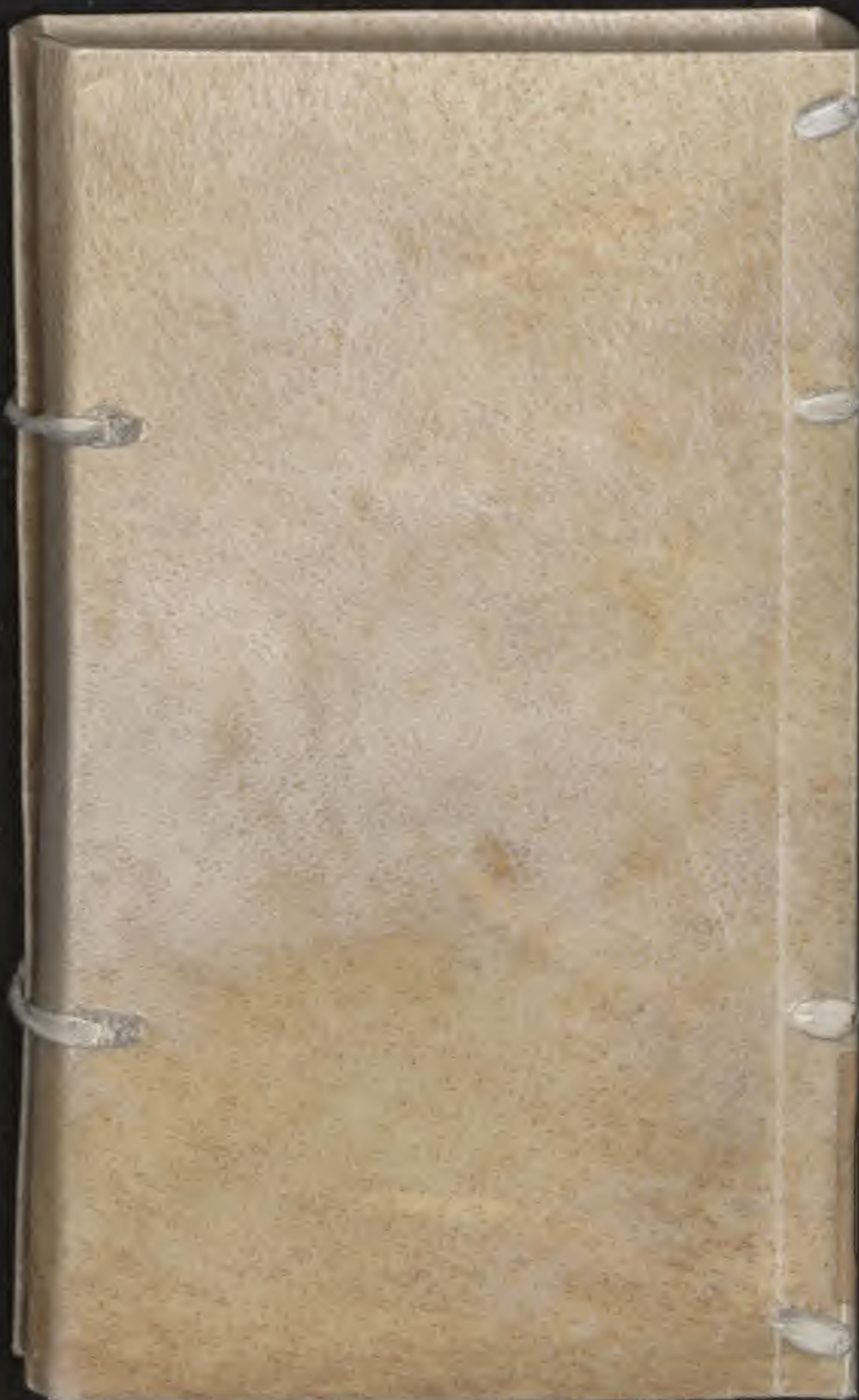

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.5.33

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.5.33

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.5.33

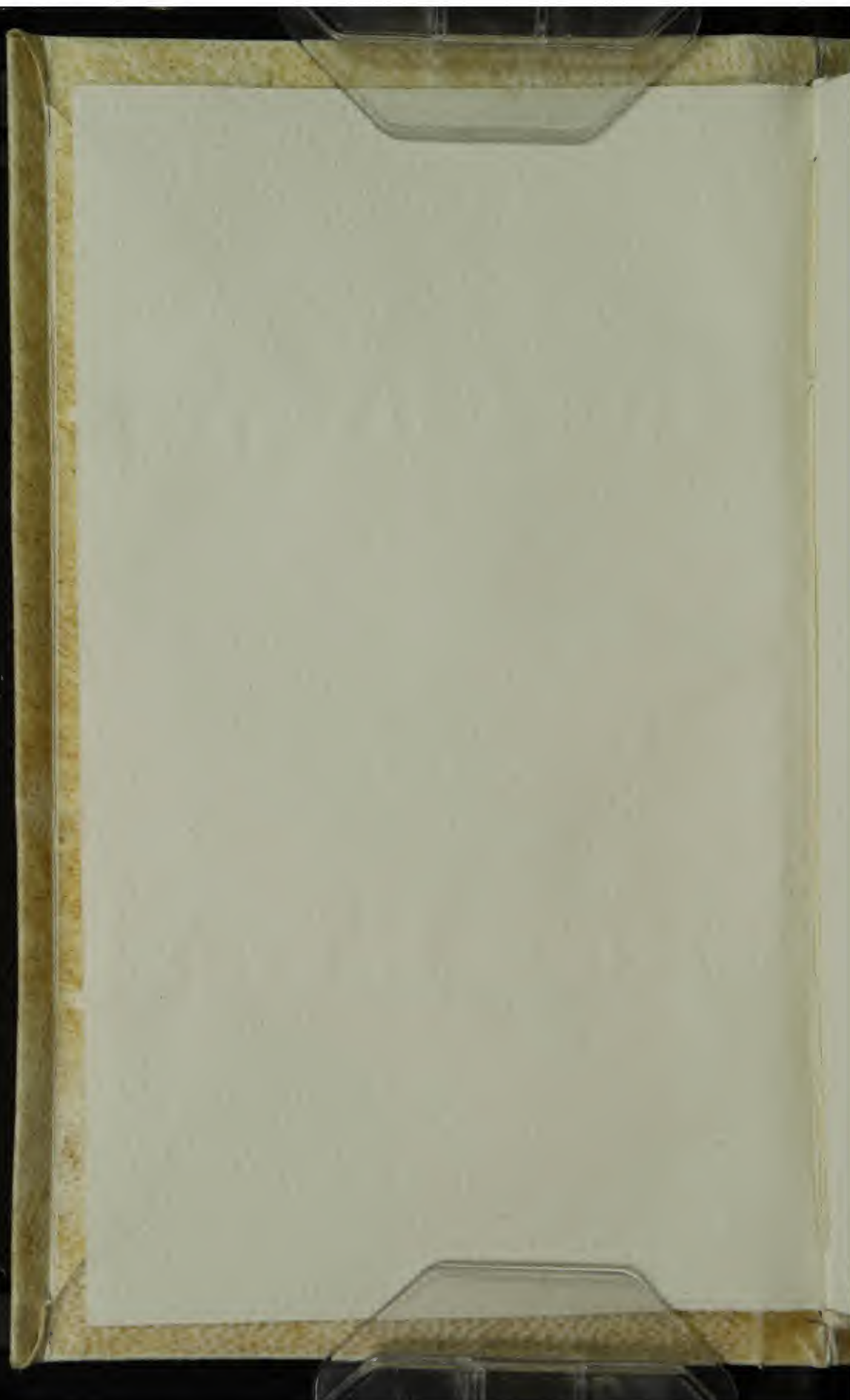

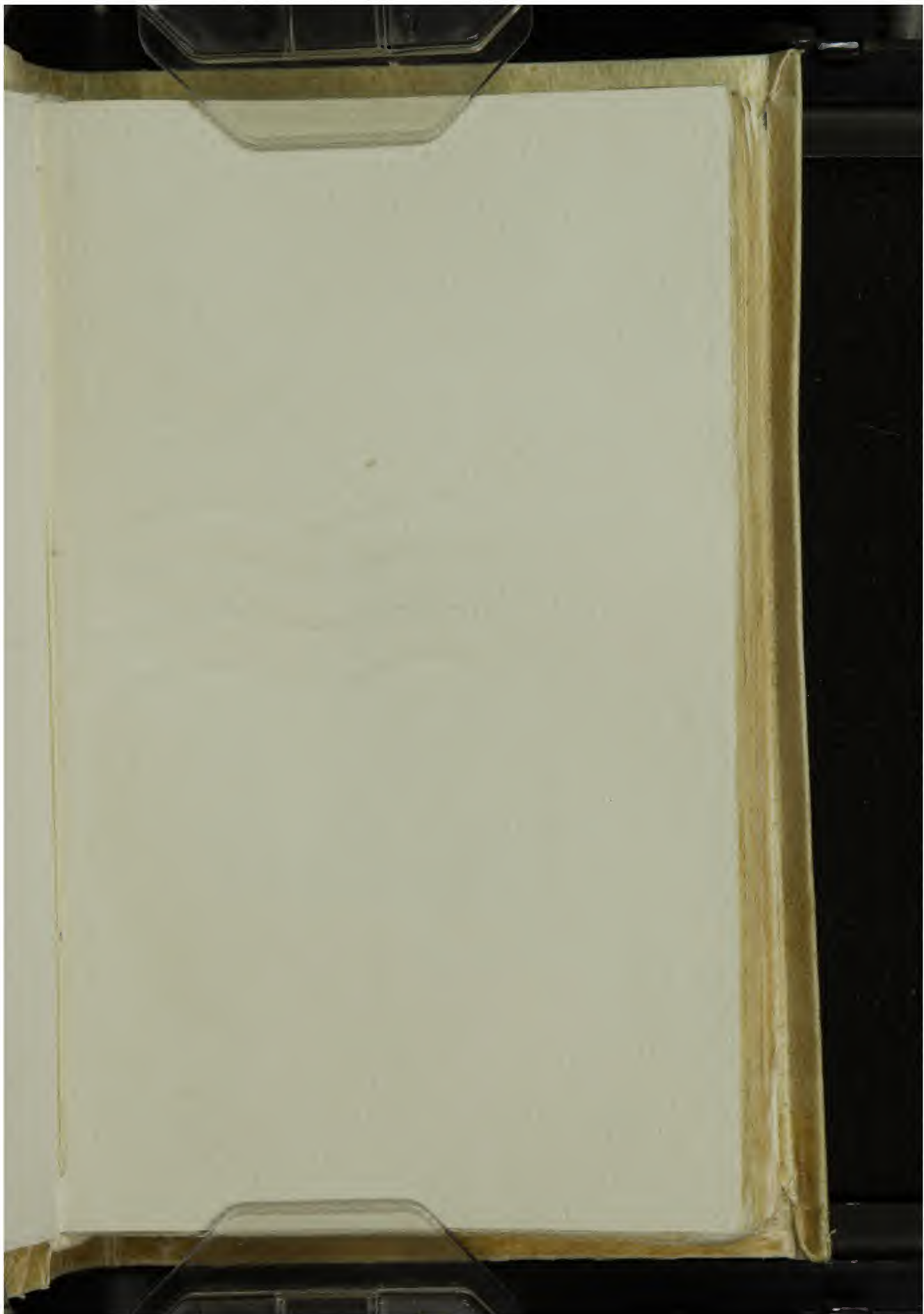
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.5.33

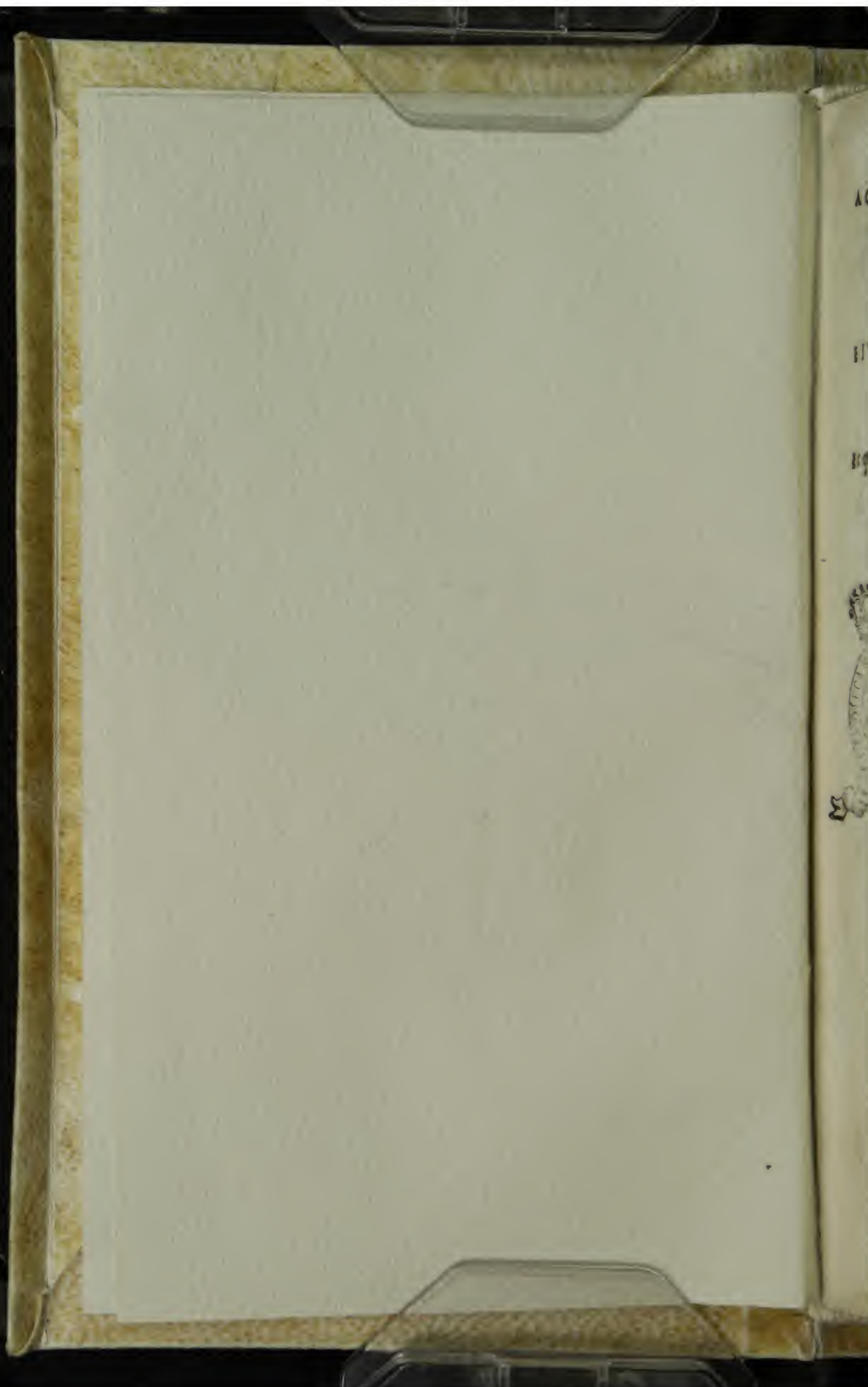

Ex Libris Joannis Nenoini
1874

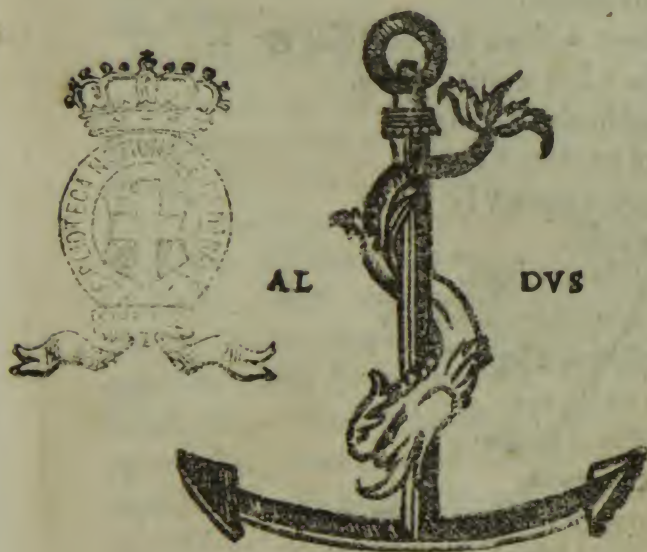

ACTII SINCERI SAINAZARII
DE PARTV VIRGINIS
LIBRI III.

EIVSDEM DE MORTE CHRISTI
LAMENTATIO.

Et quæ in sequenti pagina continentur.

M. D. XXXIII. M

INDEX OPERIS.

Gabrielis Altilij lamentatio.
Ioannis Mutij Aurelij in Diui Io. Bapt. laudē hymnus.
G. C. M. ad uirgines in Diuæ Mariæ uirginis die festo.
F. carmina.
Infanticidia Eusebij Mutin. monachi Casinatis.
Sannazarij Eglogæ. II. III.
Eiusdem Salices.
Eiusdem Pharmaceutria.
Innominati authoris Pharmaceutria.
Virgilij Pharmaceutria.
Theocriti Pharmaceutria per Eobanum Hessum latinitate donata.
Innominati authoris Eglogæ, Iolas, & *.
Gabrielis Altilij Epithalamion.
Bald. Castilionis Cleopatra.
Augustini Beatiani Verona.
Sannazarij Elegiæ VI.
Eiusdem Ode.
Bald. Castilionis Elegia.
Ioannis Mutij Aurelij Elegia.
Bald. Castilionis Elegiæ II.
N. C. A. Elegia.
Ioannis Pardi Elegia.
Io. Cottæ carmina.
Sannazarij, & aliorum Epigrammata.
Gabr. Altilij Elegia.

LECTORI S.

IACOBI sannazarij doctrinā, eximiasq; eius
 uirtutes & fca semper plurimi: & quæcunq; ab illius
 proficerentur ingenio, digna iudicauī, quæ cum ab
 omnibus assidue legerentur, tum perpetuo non medio-
 cri cum authoris laude uiuerent. sed, ut dicam quod
 sentio, uidetur mihi uir egregius, & in omni poetica
 facultatis laude eminentissimus, in hoc ipso de partu
 virginis opusculo non solū uoluisse cū antiquitate ipsa
 contendere, uerum etiam se ipsum quodammodo supe-
 rare. Itaq; nos ut tanti uiri manibus dignas, ut ita di-
 cam, inferias, dignumq; tantis illius meritis honorem
 exhiberemus: & quantum fieri posset, per nos uite
 etiam functus luce ista frueretur: denū diuinum illud
 opus quantum licuit accurate recognitum excudimus:
 denūq; illud lector humanissime sub tuo nomine ap-
 parere curauimus. Addidimus & aliorum alia, quæ
 uidebantur lectu non indigna, imo etiam summopere
 laudanda. quibus imprimendis & si omnem ope-
 ram, & studium quantum licuit adhibuimus: tamen
 quia sunt ad nos & sero, quædam etiam tumultuarie
 delata, non potuimus exactam illā fortasse diligentia
 & industria, quam expeteres, adhibere. Itaq; posthac
 expectabis ea longe locupletiora, atq; etiam emendatio-
 ra. nā locos omnes, qui uel mendosi erant, uel meliore
 lectione indigere uidebantur, leges optime lector in
 calce operis puriori formæ restitutos. Virgilij uero,
 & Theocriti pharmaceutrias ea ratione attexuimus,

ut possint homines & antiquorum, & recentium in-
geniis in eodem genere laudis inter se comparare: id est
(ut uerius dicam) ut habeant unde propius agnoscant,
quàm felicitate recentes isti sine antiquorum illorum
uirtutes uel imitati, uel etiam affecti. Bene Vale.

CLEMENTI VII. PON. MAX.
ACTIVS SYNCERVVS.

M agne parens, custosq; hominum, cui ius datur uni
Claudere caelestes, & referare fores:

O current si qua in nostris male firma libellis,
Deleat errores æqua litura meos.

I mperijs uenerande tuis submittimus illos:
Nam sine te recta non licet ire uia.

I pse manu, sacrisq; potens Podalyrius herbis
Vlcera Pæonia nostra leuabis ope.

Quippe mihi toto nullus te præter in orbe
Triste salutifera leniet arte malum.

R arus honos, summo se præside posse tueri:
Rarior, à summo præside posse legi.

HIERONYMVS CARBO
ACTIO SYNCERO.

CVM tibi cœlesti faueat de uirgine natus,
Mystica cui natum sacra canenda dedit:
Cumq; ingens noua musa decus, laudemq; pararit,
Innectens capiti Delphica ferta tuo:
Famaq; cum uolitet circum plaudentibus alis,
Gestiat & sacrae limina adisse domus:
Quid cessas syncere fores referare, Deamq;
Excipere, & docto continuisse sinu?
Illa tibi referet, quanto expectata triumpho
Carmina, & ingenij sine monumenta tui.
Surge igitur, uiuensq; pie cape præmia curæ.
Post cineres sera est gloria, serus honor.

ANTONIUS THEBAL-
DAEVS LECTORI.

Virginis intactæ partum, partumq; uidebis,
Actia quem docto pectore musa dedit.
Admirandi ambo humane fuit ille saluti
Vtilis, humanis hic fuit ingenijs.

PETRVS GRAVINA
LECTORI.

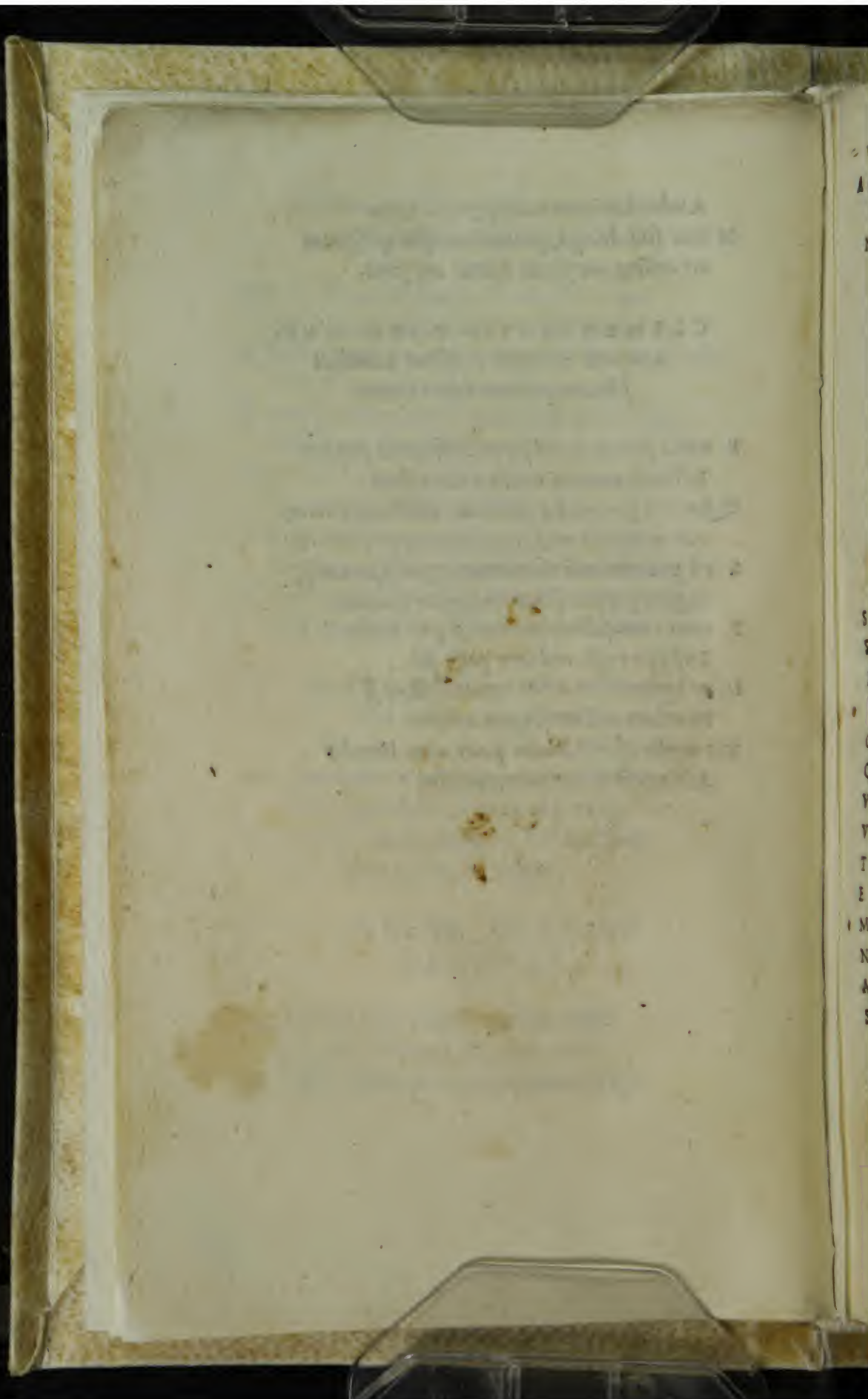
Qui diuina legis synceri carmina uatis,
Magnaq; Virginei sacra puerperij:
Non hæc humano credas procedere sensu.

Authori mentem mouit, & ora Deus.
Hunc sibi delegit, quo non caelestia quisquam
Grandius, aut pleno cultius ore sonet.

CLEMENTI .VII. PONT. MAX.

Antonius Donatus Andreae Matthæi
filius Aquiniensis Iouia Comes.

En tibi summe pater sacros referentia partus
Actius Aonidum munera rara dicat.
Quæ non furta Iouis, uanae aut mendacia Cretæ,
Aut ortam ex undis commemorant venerem:
Sed puerum cæli dominum, regemq; Deumq;
Quem peperit salua uirginitate parens.
Fama canit soli uultus liquisse per arcem
Lysippo regis reddere posse sui.
Hæc igitur si cura fuit mortalibus, ut se
Præclaro uellent fingere artifices:
Te merito Christi laudes pater alme innabit
Actiaco scribi carmine, non alio.

ACTII SYNCERI SANNAZARII

NEAPOLITANI, VIRI PATRI-

CII DE PARTU VIRGINIS

LIBER PRIMVS.

Irgnei partus, magnoq; æquæua parēti
Progenies, superas cæli quæ missa per
auras

Antiquam generis labē mortalibus ægris
Abluit, obstructiq; uiam patefecit olympi,

S it mihi Cælicolæ primus labor: Hoc mihi primum

S urgat opus. Vos auditis ab origine causas,

E t tanti seriem (si fas) euoluite facti.

Nec minus ò Musæ uatum decus, hic ego uestros

O ptarim fontes, uestras nemora ardua rupes:

Quandoquidem genus è cælo deductis: Et uos

V irginitas, sanctæq; inuat reuerentia famæ.

V os igitur, seu cura poli, seu uirginis huius

T angit honos: monstrate uiam, qua nubila uincam:

E t mecum immensi portas recludite cæli.

M agna quidem, magna Aonides, sed debita posco,

N ec uobis ignota: etenim potuistis Et antrum

A spicere, Et choreas: nec uos orientia cælo

S igna, nec Eoos Reges latuisse putandum est.

Tuq; adeo spes fida hominum, spes fida deorum

A lma parens, quam mille acies, quæq; ætheris alti

Sannazarins.

A

DE PARTV VIRG.

Militia est, totidem currus, tot signa, tubæq;
 Tot litui comitantur, ouantiq; agmina gyro
 Adglomerant; niueis tibi si solennia templis
 Sertæ damus: si mansuras tibi ponimus aras
 Exciso in scopulo, fluctus unde aurea canos
 Despicens, celsæ se culmine Mergilline
 Adtollit, nautisq; procul uenientibus offert:
 Si laudes de more tuas, si sacra, diemq;
 Ac cætus late insignes, ritusq; dicamus,
 Annua felicit colimus dum gaudia partus,
 Tu uatem ignarumq; uia, insuetumq; labori
 Dina mone: & pavidus iam læta adlabere cæptis.
 Viderat ætherea superum regnator ab arcæ,
 Vndiq; collectas uectari in tartara prædas:
 Tisiphonemq; imo conantem cuncta profundo
 Vextere, & immanis stimulantem ad dira sorores:
 Nec iam homini prodesse, alto quod semina cælo
 Duceret, aut uarios animum excoluisset ad usus:
 Tantum lethifera poterant contagia culpa.
 Tum pectus pater æterno succensus amore,
 Sic secum. Ecquis erit finis? tantis ne parentum
 » P risca luens pœnis feri commissæ nepotes?
 » V t quos uicturos semper, superusq; creatam
 » P ene parens, tristi patiar succumbere letho,
 » I nformisq; domos, obscur. q; regna subire?
 » N on ita: sed diuinum potius reuocentur ad oras,
 » V t decet, & manuum poscunt opera alta mearum.
 » D esertosq; foros, uacuaq; sedilia cæli
 » A ctutum complere parent: legio unde, nefandis
 » A ctæ odijs, trepidas ruit exturbata per auræ.

Quunq; caput fuerit, tantorumq; una malorum

» Fœmina principium, lacrymasq; & funera terris

» Intulerit: nunc auxilium ferat ipsa, modumq;

» (Quâ licet) afflictis imponat fœmina rebus.

• Hæc ait: & celerem stellata in ueste ministrum,

Qui castæ diuina ferat mandata puellæ,

A dloquitur, facie insignem, & fulgentibus alis.

» Te, quem certæ vocant magnarum exordia rerum

» Fide uigil, pars militiæ fortissima nostræ,

» Te decet ire, nouumq; in sæcula iungere fœdus:

» Nunc animû huc aduerte: atq; hæc sub pectore serua.

• » Est urbers Phœnicum inter, latèq; fluentem

» Iordanem, regio nostris sat cognita sacris,

» Iudæam appellant, armisq; & lege potentem.

» Hic claris exorta atavis, natumq; ducumq;

» Antiquum genus, & dignis licet aucta hymenæis,

» Pectoris inlæsum virgo mihi casta pudorem

» Seruat adhuc, nullos non seruatura per annos:

• » (Mirus amor) seniumq; sui uenerata mariti

» Exiguus degit thalamis, & paupere tecto,

» Digna polo regnare, altòq; effulgere diuum

» Conalio, & nostros æternum habitare penates.

» Hanc mihi uirginibus iam pridem ex omnibus unã

» Elegi, prudensq; animo interiore locaui:

» Ut foret, intacta sanctum quæ numen in aluo

• » Conciperet, ferretq; pios sine semine partus.

» Ergo age, nubinagos molire per æera gressus:

» Deueniensq; locum, castas hæc iussus ad aures

» Effare: & pulchris cunctantem hortatibus imple:

» Quandoquidem genus è stygijs mortale tenebris

A ii

DE PARTV VIRG.

E ripere est animus, sæuosq; arcere labores.
 Dixerat: Ille altum zephyris per inane uocatis
 Carpit iter, scindit nebulas, atq; aëra tranat
 Ima petens: pronusq; leuicis uix commouet alas.
 Qualis, ubi ex alto notis Maandria ripis
 Prospexit uada, seu placidi stagna ampla Caystri,
 Precipitem sese candenti corpore cygnus
 Mittit agens: iamq; implumis, segnisq; uidetur
 Ipsæ sibi: donec tandem potiatur amatis
 Victor aquis: sic ille auras, nubisq; secabat.
 Ast ubi palmifera tractu stetit altus Idumes:
 Regnam haud humileis uoluentem pectore curas
 Aspiciat: Atq; illi ueteres de more Sibyllæ
 In manibus: tum si qua æuo referanda nepotum
 Fatidica casto ceanerunt pectore uates.
 Ipsam autem securam animi, lætæmq; uideres
 Authorem sperare suum: Namq; adfore tempus,
 Quo sacer æthereis delapsus spiritus astris
 Incorrupta piæ compleret uiscera matris,
 Audierat. Proh quanta alti reuerentia cæli
 Virgineo in uultu est. oculos deiecta modestos
 Inspirat: matremq; Dei uenientis adorat:
 Felicemq; illam, humana nec lege creatam
 Sæpe uocat: nec dum ipsa suos iam sentit honores:
 Cum subito ex alto iuuenis demissus olympo,
 Purpureos retegat uultus: numenq; professus
 Incessuq; habituq; ingentis explicat alas:
 Accertis late insuetum diffundit odorem.
 Mox prior hæc. Oculis salue lux debita nostris,
 Imprudem notum cælo iubar, optima Virgo:

Cui se se tot dona, tot explicare merenti
Diuinitæ superûm: quicquid rectiq; probiq;
Aeterna de mente fluit: purissima quicquid
Ad terras summo ueniens sapientia cœlo
Fert secum, & plenis exundans gratia riuis.
Te genitor stabili firmam sibi lege sacrauit,
Perpetuos genitor cursus qui dirigit astris:
Manstramq; tuo fixit sub pectore sedem.
Idcirco cœtus inter ueneranda pudicos
Vna es, quam latis cœli in regionibus olim
Tot diuûm celebrent uoces. proh gaudia terris
Quanta dabis? quantis hominum subcurrere uotis
Incipies? stupuit confestim exterrita Virgo:
Demisitq; oculos: totosq; expalluit artus.
Non secus, ac conchis si quando intenta legendis
Seu Micone parua, scopulis seu forte seriphi
Nuda pedem Virgo, lætæ noua gloria matris,
Veliferam aduertit uicina ad littora puppim
Aduentare, timet: nec iam subducere uestem
Audet, nec tuto ad fodos se reddere cursu:
Sed trepidans silet, obtutuq; immobilis hæret.
Illa Arabum mercers, & fortunata Canopi
Dona ferens, nullis bellum mortalibus infert:
Sed pelago innocuis circumnitet armamentis.
Tum rutilus cœli alipotens, cui lactea fandi
Copia, diuinisq; fluunt e pectore rores
Ambrosiæ: quibus ille acris mulcere procellas
Possit, & iratos pelago depellere uentos.
Exue Dia metus animo, paritura uerendum
Cœlitibus numen, sperataq; gaudia terris,

A iij

DE PARTU VIRG.

A eternamq; datura uenis per secula pacem.

Hæc ego sydereâ missus tibi nuntius aræ,

S ublimis celeres uexit quem penna per auras,

V aticinor, non insidias, non neçtere fraudes

E doctus: longe à nostris fraus exulat oris.

Quippe tui magnum magna incrementa per orbem

I psa olim partus Virgo, sobolusq; beatæ

A dspicies. uincet proauos: proauitaq; longo

E xtendet iura imperio: populusq; uocatis

A d solium, late ingentes moderabitur urbes:

N ec sceptri iam finis erit, nec terminus æui.

Quin iustis paulatim animis pulcherrima surget

R elligio. Non monstra pÿs, sed numina templis

P lacabunt castæ diris sine cædibus aræ.

D ixerat: illa animum sedato pectore firmans,

S ubstitit, & placido breuiter sic ore locuta est.

C onceptus ne mihi tandem, partusq; futuros

S ancte refers? me ne attractus perferre uirilis

P osse putas? cui uel nitenti matris ab aluo

P rotinus inconcussum, & ineluctabile uotum

V irginitas fuit una: nec est, cur soluere amatae

I ura pudicitiae cupiam, aut hæc fœdera rumpam.

I mmo, istas quod tu minime iam rere, per aureis,

E xapit interpret: fœcundam spiritus alium

I nfluet, implebitq; potenti uisera partu,

F lammisero ueniens cælo, atq; uicantibus astris.

A t tu uirgineum mirata transcere uentrem,

H ærebis pauitans: demum formidine pulsa

C audia seruati capies inopina pudoris.

N eue hæc uana putes: dictis aut territa nostris

I ndubites: seræ dudum conassa senectæ
 D ona oculos pone ante tuos. Nam sanguine auito
 I uncta tibi mulier (sterilis licet illa, grauiq;
 P ressa æuo) haud quaquā speratū hoc tēpore pignus
 F ert utero, & felix sexto sub mense laborat.
 V sq; adeo magno nil non superabile cælo est.
 His dictis, Regina oculos ad sydera tollens,
 C ælestumq; domos superas, atq; aurea tectæ,
 A dnuat, & talens emisit pectore uoces.
 I am iam uince fides, uince obsequiosa uoluntas:
 E n adsum: accipio uenerans tua iussa, tuumq;
 D ulce sacrū pater omnipotens: nec fallere uestrū est
 C ælicolæ. nescio crimens, nescio ora, manusq;
 V erbaq; & aligerum cæli haud uariantis alūnum.
 T antum effata, repente noua incuissæ penatibus
 L uce uidet: nitor ecce domum complerat: Ibi illa,
 A rdentum haud patiens radiorum, ignisq; corrusci,
 E xtimuit magis. At uenter (mirabile dictu)
 (N on ignota cæno) sine ui, sine labe pudoris,
 A rcano intumuit uerbo. Vigor actus ab alto
 I rradians, vigor omnipotens, vigor omnia complens
 D escendit, Deus ille, Deus totosq; per artus
 D at se se, miscetq; utero. quo tacta repente
 V iscera contremuere: filei natura, pauetq;
 A dtonitæ similis: confusaq; turbine rerum
 I nsolito, occultas conatur quærere causas.
 S ed longe uiuens alias, maioraq; sentit
 N umina. succutitur tellus: læuūq; sereno
 I ntonuit cælo rerum cui summa potestas,
 A duentum nati genitor testatus: ut omnes

A iiii

DE PARTY VIR'G.

A udirem late populi, quos maximus ambit
O ceanus, Tethysq; & raucifona Amphitrite.
Hos inter medios caeli, terraeque iuiores
A equatis properans uolansq; per aethera alis
(Omnia dum trepidant) superisq; uolatq; nabat
P er loca: cum uirginesq; iuuenesq; illum
A lternantes honores, utiq; decemsa secantem
V entorum spiras, & uento uersare per auras
F ulgentis placidam arce celi cuncta petentem.
Quem dum caeli adspiciens sermone secuta est.
M agnae aetherei dei aetheris, inuia rerum
Qui penetras, longaeq; nubila linqvis, & euros
A nte uolans, laeta sibi te felicia tractu
S ydera, quaeq; suos uoluntur signa per orbes
E xpectant redeuntem: alti seu certa reposcit
C rystallo domos, & uitrei plaga lucida regni:
S eu propria uocant suprema tecta tonanti,
Qua patet in summum regio flammantis olympi,
T eiq; amor, & liquidus flagens alit ignibus aura:
I precor, i nostrum testis defende pudorem
N ec plura his: Tum uero aciem deflectit, et omnes,
H aud mora, sollicito percurrit lumine montes:
A gnatamq; animo, conceptaq; pignora uersat,
M ulta putans: serumq; uteri miratur honorem.
Interea manens descendit fama sub imos:
P allentersq; domos ueris rumoribus implet:
O ptatum aduentare diem, quo trista linqvant
T artara, & euictis fugant Acheronta tenebris,
I mmanemq; ululatum, & non letabile nuntius
T ergemini cauis: aduerso qui carceris antro

Excubat insomnis semper, rictusq; trifida
 Horrendum, simulante fame, sub nocte profunda
 Personat, & morsu uenientis adpetit umbras.
 Tum uero Heroës latati, animæq; piorum
 Ad cœlum erectas coeperunt tendere palmas.
 Atq; hic insignis funda, citharæq; decorus,
 Insignis sceptro senior, per opaci locorum
 Dum graditur, nectusq; sacros diademate crines:
 Dum legit effœtos Lethæo in gramine flores,
 Quæ tacite labuntur aquæ, mutæq; uolucres
 Ducunt per sterilibus æterna silentia ramos:
 Atdonita subitis concepit mente furores,
 Diuinamq; animam: & consuetonumine plenus,
 Intorquens oculos, uenientia fata recenset.
 Nascere magne puer: nostros quem soluere nexus,
 Et tantos genitor uoluit perferre labores.
 Magne puer, cui se hæc tandem spolianda reseruant
 Regna, tot heu miseris hominum ditata ruinis:
 Nascere, uenturum si te mortalibus olim
 Pectore ueridico promissimus, igneus ut nos
 Viribus adflatos cœlestibus ardor agebat
 Insinuans: si sacra peregrinus: & tua late
 Iussa per immensum fama uulgauimus orbem.
 En ridet pax alma tibi: simul ecce potentes
 Impulsi cœlo, diuisq; autoribus acti,
 Orbe alio properant Reges. Saluete beati
 Aethiopes, hominum sanctum genus, astra secuti:
 Sicut, huc uestri adfertis munera regnis.
 Accipe dona puer: tuq; o sanctissima mater
 Summe animos: iam te populiq; ducesq; frequentant

DE PARTV VIRG.

L itore ab extremo, & odoriferis Nabathæis.
 I lle autem aurata fulgens in ueste sacerdos
 I am canus, iam maturo venerabilis æuo,
 Quid sibi vult? sacras puerum qui sistit ad aras,
 S ic uenerans? lætoq; inspectans æthera vultu?
 S e;q; dehinc facili clausurum lumina fato,
 E xclamat: quod speratum per sæcula munus,
 P romissamq; diu pacem, certamq; salutem
 T errarum, exorta liceat sibi luce tueri
 O ptanti, seniumq; ideo, parcasq; trahenti.
 S ed quid ego heu dira conspersos cæde penates
 I nfantum, & subito currentes sanguine riuos
 A dspicio? tristisq; meas uagatus ad aures
 F ertur? io scelus est, partus iugulare recentis.
 C rudelis, quid agis? nihil hi meruere: neq; illum,
 Q uem petis, insano dabitur tibi perdere ferro.
 N unc nunc ò matres scelera abscedite terra,
 D um licet, inq; sinu pueros adcondite uestros:
 N am ferus hostis adest. propera iam regia uirgo,
 I nq; Paretonias transfer tua pignora terras:
 A dmonet hoc magnum genitor qui temperat orbē.
 T uta domus, tutiq; illic tibi Dia recessus.
 V erum ubi bis senas hyemes, bis senaq; nati
 S olstitia, & tantos superaueris anxia casus:
 I ngentes imo duces de pectore quistis:
 A ureaq; assiduus pulsabis hydera notis.
 N am puerum, quamuis per compita sæpe uocatum,
 S æpe expectatum consueta ad gaudia mense,
 P erquires nequicquam amens: nec cara petentem
 O scula, nec fera redeuntem nocte uidebis.

Treisq; illum totos mœrenti pectore soles,
 Et totidem trepidas somni sine munere noctes
 Omnia lustrantes, questu omnia confundentes
 Flebitis indigno percussi corda dolore
 Tūq; senexq; tuus. Quarto sed luifer ortu
 Purpureos tremulo cum tollet ab æquore vultus
 Inuentum dabit, et quærentibus offeret ultro.
 O quas tunc lacrimas, o quæ tunc oscula mater,
 Quos dabis amplexus, misto inter gaudia fletu?
 Cum natum ante aras patris, et delubra sedentem,
 Mulcentemq; senes dictis, animosq; trahentem
 Aspicias gaudia, ipso admirante senatu
 Primitias pueri ingentes, nec inane sagacis
 Pectoris indicium, natæq; ad grandia mentis.
 Tu vero quid in arma ruis scelerata inuentus?
 Quid galeas, ensesq; virum, et fulgentia cerno
 Agmina? scutataq; procul sub nocte cohortes
 Obscura, et crebris radiantibus ignibus hastas?
 Tot ne unū telis petitur caput? heu furor, heu mens
 Cæci hominum, semperq; odijs adacta nefandis.
 Iamq; oleas, montemq; sacrum, circumq; supraq;
 Cinxere, et longa lucum obsedere corona.
 Quò feror? ecce trahunt manibus post terga reuinctis
 Infontem: modo quem latus mira illa per urbes
 Edentem, patrisq; palim præcepta docentem
 Attoniti stupuere. illum regemq; Deumq;
 Humanæq; ducem uitæ, fontemq; salutis
 Haud ueriti populo arcum plaudente fateri.
 Hec facinus: mortem ne etiam, et crudele minantur
 Supplicium? senos stringunt in uulnera facies,

DE PARTV VIRG.

H orrentesq; parant paliuro intexere dumos,
 T ormenti genus: & capiti premere inde coronam
 V ulnificam: Viden, alternos ut arundinis ictus
 I ncutiunt? geminamq; truca conuicia lingua?
 P arte alia ingentis uideo de stirpibus imis
 E uerti palmas, altis ad sidera palmas,
 I nfelix opus: unde hominum lux illa, decorq;
 P endeat? Ah trepidis dirum, & miserabile terris:
 C um patri æthereo moriens liuentia pandet
 B rachia, turpatosq; atra de morte capillos,
 O raq; demissosq; oculos, frontemq; cruore
 I am madidam, & lato patefactum pectus hiatis.
 A t mater, non iam mater, sed flentis, & orbæ
 I nfelix simulacrum, ægra, ac sine uiribus umbra,
 A nte crucem demissa genas, effusa capillum
 S tat lacrimans, tristiq; irrorat pectora fletu.
 A c si iam comperta mihi licet ore profari
 O minia: defessi spectans morientia nati
 L umina, crudelers terras, crudelia dicit
 S ydera: crudelem se se quod talia cernat
 V ulnera, sæpe uocat: tum lætisono ululatu
 C uncta replens, singultanti sic incipit ore:
 I napit, & duro figit simul oscula ligno
 E xclamans. Quis me miseram, quis culmine tanto
 D eiectam subitis inuoluit Nate procellis?
 N ate patris uires, sanguis meus, unde repente
 H æc fera tempestas? quis te mihi fluctus ademit?
 Q uæ manus indignos fœdauit sanguine uultus?
 C ui tantum in superos licuit? bella impia cœlo
 Q uis parat? hunc ego te, post tot male tuta labores,

P ostq; tot infelix elapsæ incommoda uitæ
A dspicio? tu ne illa tuæ lux unica matris?
T u ne animæ pax, & requies, spesq; ultima nostræ
S ic raperis? sic me solam, ex animemq; relinquis?
O dolor: extincto iam te pro fratre sorores,
P ro natis toties exorauere parentes:
A st ego pro nato, pro te dominoq; deoq;
Q uem misera exorem? quod tristia pectora uertam?
C ui querar? o tandem diræ me perditæ dextræ:
M e potius (si qua est pietas) immanibus armis
O bruite: in me omnes effundite pectoris iras:
V el tu (si tanti est hominum genus) eripe matrem,
Q uæ rogat, & Stygias tecum duc nate sub umbras
I psa ego te per dura locorum, in amœnâq; uiuis
R egna sequar: liceat rumpentem cernere portas
A eratas: liceat pulchro sudore madentem
E uersorem Erebi materna abstergere dextra.
H os illa, & plures fundet de pectore questus.
Q uod scelus Eois ut primum cernet ab undis
S ol: indignanter retro conuertere currus
O ptabit frustra; suis luctatus habenis,
Q uod poterit tandem, auratos ferrugine crines
I nficiet, mœstamq; diu sine lumine frontem
O stendet terris: ut qui iam ploret ademptum
A uihorem, regemq; suum: quin ipsa nigranti
F ratrius ab ore timens, & tanto concita casu
C ynethia, cæruleo uultus obnubet amictu,
A uertetq; oculos, lacrimasq; effundet inaneis.
A t contra horrisso tellus concussa tremore
C um gemitu fremet: & ruptis exata sepulchris

DE PARTV VIRG.

E mitter simulacra. Quid, o, quid abire paratis
 I llustres animæ? non omnibus hæc data rerum
 C onditio: paucis remeare ad lumina uitæ
 C oncessum. sed tempus erit, cum Martia rauco
 M ugitu cælum quatiet tuba: cumq; repente
 C orpora per terras omnes late omnia surgent.
 N unc autem sat Tartarei si claustra tyranni
 E ffringat Rex ille: & caligantia pandat
 A tria: diffugiant immisso lumine diræ
 E umenidum facies iactis in terga colubris.
 Q uas atro uix in limo Phlegethontis adustum
 A cpiat nemus, & fumanti condant in ulua.
 T um uariæ pestes, & monstra horrentia Ditis
 I ma petant: trepidant Briareia turba, Ceraestæ,
 S emisferumq; genus Centauri, & Gorgones atræ,
 S cyllæq; sphingesq; ardentisq; ora Chimææ,
 A tq; hydræ, atq; canes, & terribiles Harpyiæ.
 I pse catenato fessus per tartara collo
 D uceatur Pluton: tristis quem murmure circum
 I nferni fractis mœrebunt cornibus amnes.
 A t nos uirginea præcincti tempora lauru,
 S igna per extentos cœli uictoria campos
 T ollemus, letôq; ducem clamore sequemur.
 V ictor io, bellator io, tu regna profunda,
 T u manes, Erebumq; potestatesq; cœrces
 Aërias, lethumq; tuo sub numine torques.
 I lle alto temone sedens, leuibusq; quadrigis
 L ora dabit, uolucresq; reget placido ore iugales:
 N on iam cornipedum ductos de semine equorum:
 N ec qui consuetas arpane præsepibus herbas.

Primus enim ualido subnixus oburnea collo
Fert iuga formosi pecoris custodia Taurus.
Stellatus minio Taurus: cui cornua fronti
Aurea, & auratis horrent palearia setis:
Perq; pedes bifidae radiante noua sydera gemmae.
Torna boni facies: sed qua non altera caelo
Dignior, imbriferum quæ cornibus inchoet annum:
Nec quæ tam claris mugitibus astra lacessat.

Et iuxta nemorum terror, rexq; ipse ferarum
Magnanimus nitet ore Leo: quem fusa per armos
Conuescit iuba: pectoribus generosa superbit
Maestas: non iam ut cædes, aut prælia sæuus
Adpetat (innocuis armantur dentibus ora:
Grataq; tranquillo ridet clementia uultu)
Sed caelo ut spatietur, & alta ad sydera tendat.

Hos post insequitur pulchros pennata per artus
Alituum Regina: sacrae cui uertice plumæ
Adsurgunt: flauoq; caput diademate fulget.
Ipsa ingens alis, ingentis fulminis instar
Supra hominum tecta, ac montes, supraq; uolucres
Fertur: & obstantis cursu petit obuia nubem.

Vltimus humana sociat ceruice laborem
Alatus tergo Iuuenis: cui luthea læuo
Ex humero chlamys Eois inspersa lapillis
Pendet: eam uariant centum longo ordine reges,
Antiquum genus, & solymæ primordia genus,
Ostro intertexti. ueros cognoscere uultus
Est illic: ueros montes, & flumina credas:
Et uera extremo Babylon nitet aurea limbo.

Ali sydereas currus subuectus in auras

DE PARTV VIRG.

I ndutos referens spolijs pallentibus axes,
P eruemet: recto quā panditur orbita tractu
L actea, & ad sedes ducit candentis olympi.
I llic auratæ muros mirabimur urbis,
A uratasq; domos, & gemmea tecta, uiasq;
S telliferas, uitreosq; altis cum montibus amneis.
A tque ibi, seu magni celsum penetrale tonantis,
S iue alios habitare lares, ac tecta minorum
C^oelicolū dabitur: stellas numerare licebit:
S urgentemq; diem pariter, pariterq; cadentem
S ub pedibus spectare, & longos ducere soles:
L onq; uenturis protendere nomina seclis.

Hæc ubi dicta: patres plausu excepere frequentes
F atidicum uatem: sublatumq; aggere ripæ
A dtollunt humeris, lætumq; per auias ducunt.
I ntremuere Erebi sedes, obscuraq; Ditis
L imina. suspirans imo de corde megera
D at gemitum, & toruas spectat sine mente sorores.
T um caudā exulans sub uentre recondidit atram
C erberus, & sonans latratu terruit umbras:
C ommotisq; niger Cocytus inhorruit antris:
E t uaga Sisyphijs hæserunt saxa lacertis.

LIBER SECVNDVS.

9

Egna ut subitos imo sub pectore
motus

7 Sensit, et adflatu diuini numinis
aucta est:

Haud mora, digressu uolucris su-
spensa ministri,

E xurgit: montesq; procul contendit in altos

F estinans: ea cura animo uel prima requirat:

M atronam defessam æuo, cui nulla fuissent

D ona uteri (mirum dictu) iam segnibus annis

F æcundam, sextiq; grauem sub pondere mensis

P rotinus adfari, uocemq; audire loquentis:

E t spectare oculis sterili data pignora matri.

.... E rgo adcineta uia, nullos studiosa paratus

I nduitur, nullo disponit pectora cultu:

T antum albo crinens iniectu uestis inumbrans,

Q ualis stella nitet, tardam quæ circuit Arcton

H yberna sub nocte: aut matutina resurgens

A urora: aut ubi iam Oceano Sol aureus exit.

... Quæq; pedes mouet, hac castâ terra alma ministrat,

P ubentersq; rosas, nec iam moestos Hiacynthos,

N arcissumq; crocumq;: et quicquid purpureum uer

S pirat hians: quicquid florum per gramina passim

S ubgerit, immiscens uarios natura colores.

P arte alia celeres sistunt uaga flumina cursus:

E xultant uallesq; cauæ, collesq; supini:

E t circumstantes submitunt culmina pinus:

C rebraq; palmiferis erumpunt germina syluis.

Sannazarius.

B

DE PARTV VIRG.

Omnia laetantur. cessant Eurique, Noti que:
 Cessat atrox Boreas. tantum per florea rura
 Regna tenent Zephyri: coelumque: tepentibus auris
 Mulcent: quaque: datur, gradientem uoce salutant.
 Ut uentum ad sedes, uultu longæna uerendo
 Obcurrit coniux iusti senis: atque repente
 Plena deo, subitoque: uteri concussa tumultu,
 Excipit amplexu uenientem, ac talibus infit.
 O decus, o laudis mulier dux præmia nostræ,
 Celitibus sola humanum quæ digna reperta es
 Conaliare genus, cætusque: ad tollere ad astra
 Fœmineos: gremium cuius diuinus obumbrat
 Palmes, inexhaustis terras qui compleat unis:
 Quis me, quis tanto superum dignatur honore?
 Tunc procul uisura humilem Regina penatibus
 Venisti? tunc illa mei pulcherrima regis
 Mater ades? quiden, ut nostra puer exatus aluo
 Cum mihi uix primas uocis sonus ambiat aureis,
 Iam salit, et dominum ceu præcursurus adorat.
 Felix Virgo animi, felix cui tanta mereri
 Credulitas dedit una: in te nam plena uidebis
 Omnia, quæ magni uerax tibi dixit olympi
 A liger, arcano delapsus ab æthere cursu.
 Illa sub hæc. Miranda alti quæ facta tonantis
 O mater, meritis cælo quæ tollere laudes
 Vox queat? exultant dulci mea pectora motu
 Auctori tantorum operum: qui me ima tenentem,
 Indignamque, humilemque: suus respexit ab astris.
 Munere quo gentes felix esse una per omnes
 Iam dicar: nec uana fides: ingentia quando

I pſe mihi ingenti cumulauit munera dextra
O mnipotens, ſanctumq; eius per ſacula nomen,
E t quæ per magnas clementia dſſita terras
E xundat: qua paſſim omnes ſua iuſſa uerentes
V ſq; fouens, nullo neglectos deſerit æuo.
T um fortem exertans humerū, dextramq; coruſcā,
I nſanos longe faſtus, mentesq; ſuperbas
D iſpulit, afflixitq; ſuper: ſolioq; potentes
D eturbans dedit in præceps, & ad ima repreſſit:
E xtollensq; humiles, aliena in ſede locauit:
P auperiemq; ſamemq; fugans, impleuit egenos
D iuitijs: uacuos contra, nudosq; reliquit,
Q ui nullas opibus metas poſuere parandis.
P oſtremo ſobolem (neq; enim dare maius habebat)
A eternam genitor ſobolem, ſeculisq; priorem
O mnibus, æqualemq; ſibi, de ſanguine fidi
S uſcepit pueri (tantis quod honoribus unum
D eerat adhuc) non ille animi, morumq; ſuorum
O blitus. quippe id meditans promiſerat olim
S acrificiis proauorum atauis, ſtripi; nepotum.
Hæc uirgo. At ſenior, nullus cui uocis ademptæ
V ſus erat, ſupplex nunc greſſum obſeruat euntis,
V irgineosq; pedes, tactæq; dat oſcula terræ:
N unc lætus tollit duplicis ad ſydera palmas:
Q uoq; poteſt, ſolo teſtatur gaudia nutu:
O ſtenditq; manu uatum tot ſcripta priorum:
Q uæ quis agente deo, quondam dum uita manebat,
E didit, & populis liquit celebranda futuris.
S alicet effuſum tacitis de nubibus imbrem
L anigerum in tergus: Germenq; è ſtripe uetustæ

DE PARTU VIRG.

A rboris exurgens: Incombustumq; sonoro
I gne rubum: Et priscis stellam de patribus ortam.
Quæ dum cuncta graui uenturi haud inscia uisu
P ercurrit relegens: alto cum corde uolutat
C onceptus uirgo insolitos, & ab æthere lapsam
P rogeniem, pluuia in morem: quæ uellere molli
E xcepta, haud ullos sonitus, nec murmura reddit.
S e;q; Rubum, Virgamq; alto se deniq; missam
S ydus grande mari prorsum agnoscitq; , uidetq;.
N on tamen ausa loqui, tanto aut se dicere dignam
M unere: sed tacito affectu tibi maxime diuinum
G rateris rector agit, muntemq; ad sydera tollit.

Et iam luna cauum ter luce repleuerat orbem:
T er solitas de more intrarat cæca latebras:
C um Virgo in patriâ reditum parat, omnia quando
C erta uidet. subeunt dilectæ grata parentis
A dloquia: adsuetæq; pijs sermonibus ædes:
Quæq; salutantis uoces, ac uerba ministri
A udiunt, & primos excepit cella uolatus:
C ella choris superum lustrata, & cognita caelo.
E rgo iter inceptum caris digressa propinquis,
A dclerat: relegitq; uiam per nota locorum.
N ec mora, nec requies usquam: nec lumina flectit,
C ælicolum quamuis sacro circumdata coetu,
D onec ad optatum peruenit sedula limen
A tq; ibi, dum consueta suo cum pectore uersat
G audia: paulatim maturi tempora ueneris
A duentare uidet: scires iam numen in illa
G rande tegi: nullos adeo sentire dolores
D at superum genitor, nullaq; ex parte gravari.

Interea terra parta iam pace, mariq;

A ugustus pater æratis bella impia portis
C lauserat, & ualidis arctarat uincta catenis:
D umq; suas regnator opes, uiresq; potentis
I mperij, exhaustasq; armis civilibus urbers
N esse cupit: magnum censeri iusserat orbem:
D escribi populos late: numerumq; referri
C unctorum ad se se capitum: quæ maxima tellus
S usinet, & rapido complectitur æquore Nereus.
E rgo omnes lex una mouet. sua nomina mittunt,
Q ui montes Aurora tuos, regna illa feracis
A rmenia: qui conualles, atq; alta Niphata
S axa tenent, longe pictis gens nota pharetris:
G ens finem lustrare suos non segnis, & archi
Q uæ uagus Euphrates, quæ deuius exit Araxes,
F elicis tractus, & late munere diuinum
C oncessos defendere agros bene olentis Amomi.
C ensetur Tauri passim, censetur Amani
I nola: prædatorq; Cilix: & Isaurica quisquis
R ursa domat: quicunq; tuas Pamphylia syluas:
Q uiq; Lycetiam, felicia ingera: quiq;
F lauentem curuis Liciam perumpit aratris.
I am clari bello Leleges, populiq; propinqui
I ussa obeunt: gens quæq; suo dat nomina ritu.
Q ui Ceramon, bimaremq; Gnidon: quiq; alta tuetur
M ænia, dispositis ubi circumseptæ columnis
T ollit se niuei moles operosa sepulchri,
B arbara quam rapto posuit regina marito.
E t quos Mæandri toties ludente recursum
V nda rigat, rigat ipse suo mox amne Cayster,

B iiij

DE PARTV VIRG:

Herboſo niveos dum margine paſcit olores.
 Quosq; metalliferis ueniens Pactolus ab antris
 Circuit: & rutila non parcaor Hermus arena.
 Miſorum manus omnis: Apollineæq; Celenæ:
 Idaq; Rhœtæq; arces, celebrataq; miſis
 Pergama, Sigæumq; iugum, Priameia quondam
 Regna armis, duabusq; ducū nunc nota ſepulchris:
 Quæ nauta, anguſtum dum præterit Helleſpontum,
 Oſtendens ſocijs: hoc inquit litore flentes
 Nereïdes ſteterant: paſſis cum mœſta capillis
 Iſa ſuum de more Thetis clamaret Achillem.
 Hiſ & Bythinæ claſſes, & Pontica late
 Adædit regio. paret ſcopuloſa Carambis:
 Parendi ſtudio feruet ſimul alta Sinope:
 Feruet Halys: quiq; immenſis procul amnibus auctus
 Cappadocum medios populos diſcriminat Iris:
 Thermoodonq; Halybeſq; adtritaq; ſaxa Prometheo.
 Præterea quæ ſe Thracum Mauortia tellus
 Pandit, & argentem Rhodope procurrat in Aemū:
 Quæ Macedum per ſaxa ruit torrentibus undis
 Axius, umbroſæq; tegunt Halyachmona ripæ:
 Quæq; iacet diris omen Pharfalia bellis:
 Et bis Romana ferales clade Philippi:
 Conueniunt populi certatim, & iuſſa faceſſunt.
 Vos etiam uestros hiſ adiunxiſtis alumnos
 Vicinæ paſſim uacuis iam mœnibus urbes,
 Antiquæ Graiorum urbes, gens optima morum
 Formatrix, clara inſignis, & fortibus auſis:
 Scitu quæ litorcos traſus, montesq; tenetis:
 Scitu quæ per medias diſperſæ exurgitis undas.

Tum latus Epiri, quæ formidabile nautis
Ad tollunt summo caput Acroceraunia cælo,
Vrget opus iamq; Alanoi dat Regia censum:
Illyricæq; manus: impacatiq; Liburni:
Litora q; Ionio passim pulsata profundo.
Nec tu, cui late imperium terræq; marisq;
Bellatrix peperit uirtus, & Martius ardor,
Non populos, non ipsa tuas terra incluta gentes
Describis, terra una armis, & foeta triumphis,
Vna uirus longe pollens, atq; æmula cælo:
Nubifera quam præruptis anfractibus Alpes
Præcingunt, mediamq; pater secat Apenninus:
Et geminum rapido fluctu circumtonat æquor.
Describere suos (quamuis non axe sub uno)
Hinc Rhenus pater indigenas, hinc latior undis
Danubius: qui sylvarum per uasta uolutus,
Pascere non populos, non lambere desinit urbes,
Donec ad optatam rapido uenit agmine Peucen.
Quin & proceras scrutatur Gallia syluas,
Gallia Cæsareis Latio dignata triumphis:
Quæ Rhodanus, quæ findit Arar, quæ pmeat ingens
Sequana, piscofoq; interluit amne Garumna.
Tum quas piniferis gentes prærupta Pyrene
Rupibus, Herculeas prospectat ad usq; columnas
Cogit Anas, cogit ripa formosus utraq;
Duria, & albenti Bætis prææctus oliua,
Auratamq; Tagus uoluens sub gurgite arenam,
Quiq; suo terras insignit nomine Iberus.
Parte alia vastas circumuocat Africa uireis:
Gæuli, Mauriq; duces rimantur opaci.

B iiij

DE PARTV VIRG:

A tlantis nemora, & dispersa mapalia syluis.
 Scribitur & uacuis ut quisq; inuentus arenis
 Seu pastor, seu subcinctis uenator in armis
 O bservans senos latebrosa ad tesqua leones.
 M asylum quicumq; domos, quicumq; repostos
 Hesperidum lucos, munitaq; montibus arua
 I noelit, & ramis nativum decutit aurum.
 E t qui uertentes immania saxa iuuenos
 F lectit arans: qua' denictæ Cartaginis arces
 P rocubere, iacentq; infausto in litore turres
 E uersæ. Quantum illa metus, quantum illa laborum
 V rbs dedit insultans Latio, & Laurentibus aruis?
 N unc passim uix reliquias, uix nomina seruans,
 O bruitur proprijs non agnoscenda ruinis.
 E t querimus genus infelix humana labare
 M embra æuo: cū regna palam moriantur, & urbes.
 I amq; Macas idem ardor habet: uenere uolentes
 B arcæi: uenere suis Nasamones ab aruis:
 N auisfragas qui per Syrtes, infidaq; circum
 L itora, mœrentum spolijs onerantur, & altos
 I nsiliunt nudi cumulos extantis arenæ,
 I nq; suas uertunt aliena pericula prædas.
 P ostremo Pselli, Garamanticaq; arua tenentes:
 Quiq; Cyrenæas suspendunt uomere glebas,
 L audatasq; legunt succis præstantibus herbas.
 Quiq; Iouis palmeta, Hasbytarumq; recessus:
 M armaricas qui lateoras: qui pascha seruane
 A egypti, Meroësq; sacer quos Nilus inundat,
 N ilus ab æthereo ducens cunabula cælo.
 Nec minus & casta senior cum Virgine custos

I bat, ut in patria nomen de more, genusq;
 E deret, & iussu non segnis penderet aurum.
 I lle domum antiquam, & regnata parentibus arua
 I nuiens, secum proavos ex ordine reges,
 C larâq; facta ducum, pulchramq; ab origine gentem
 M ente recensibat tacita: numerumq; suorum,
 Quamvis tunc pauper, quamvis incognitus ipsis
 A gnatis, longe adueniens explere parabat.
 I am finis Galilæa tuos emensus, & imas
 C armeli uallēs: quæq; altus uertice opacat
 R ura Thabor, sparsamq; iugis Samaritida terram
 P almisferis: Solymas à læualiquerat arcis.
 C um simul è tumultu muros, ac tecta domorum
 P rospexit, patriæq; agnouit mœnia terræ:
 C ontinuo lacrimis urbem ueneratur obortis:
 I ntenditq; manus, & ab imo pectore fatur.
 Bethlemæ turres, & non obscura meorum
 R egna patrum, magniq; olim saluete penates:
 T uq; ò terra parens regum, uisuraq; regem,
 C ui Sol, & gemini famulantur cardinis axes,
 S alue iterum. te uana Iouis cunabula Crete
 H orrescet, ponetq; suos temeraria fastus:
 M œnia te Dirceæ tremant: ipsamq; pudebit
 O rtygiam, geminos Latonæ extollere partus.
 P arua loquor: prono ueniet diademate supplex
 I lla potens rerum, terrarumq; incluta Roma:
 E t septemgeminos submittet ad oscula montes.
 D ixit, & extrema mouit uestigia uoce:
 M aturatq; uiam senior: tardumq; fatigat
 V ectorem: & uisas gressum molitur ad oras.

DE PARTV VIRG.

Et iam prona dies fluctus urgebat Iberos,
Purpureas pelago nubes, aurumq; relinquens.
Ecce autem magnis plenam conuentibus urbem
Protinus, ut uenere, extremo è limine portæ
Aspiciunt. Mistum confluxerat undiq; uulgus,
Turba ingens. Credas longinquo ex æquore uectas
Ad mercers properasse: aut deuastantibus arua
Hostibus, in tutum trepidos fugasse colonos.
Cernere erat, perq; anfractus, perq; arcta uiarū,
Cuncta replese uiros, confusoq; ordine matres:
Permistos pecori agricolas: hos iungere plaustra:
Hos intendere uela: alios discumbere apertis
Porticibus: resonare compleri cuncta tumultu:
Aënosos uarijs lucere in partibus igneis.
Quæ pater admirans, tacito dum singula uisu
Percurrit, circumq; domos, et limina lustrat,
Nec superesse locum tecto uidet: ibimus, inquit,
Quò deus, et quò sancta uocant oracula patrum.
Est specus haud ingens parua sub moenibus urbis,
Incertum, manibus ne hominum, Genio ne potentis
Naturæ formatus: ut hæc spectacula terris
Præberet, tantosq; diu seruatus in usus,
Hostitio cælum aciperet, cui plurima dorso
Incumbit rupes pendentibus undiq; saxis
Aspera: et exesæ angunt latera ardua cautes:
Defunctis operum domus haud ingrata colonis.
Huc heros tandem superata ambage uiarum
Sic monitus, ducente deo, cum coniuge sancta
Ducenit, multaq; senex se nocte recepit.
Ac primum sicis ramalibus excitat ignem:

S tramineoq; toro comitem locat: agra cubantis
 M embra super uestem inuoluens: mox adligat ipsos
 P ermulsens, iam non duos, iam sponte sequentes
 Quadrupedes: ut forte aderat fœnile saligna
 S ubfultum cratæ, & palmarum uimine textum.

Nunc age, Castalijs quæ nunquã audita sub antris,
 M usarumue choris celebrata, aut cognita Phœbo,
 E xpediam: vos secretos per deuia callers
 C œliolæ, uos (si merui) monstrate recessus
 I ntactos: uentum ad cunas, & gaudia cœli,
 M irandosq; ortus, & tecta sonantia sacro
 V agitu. stat ferre pedem, quæ nulla priorum
 O buia sint oculis uatum uestigia nostris.

Tempus erat, quo nox tardis inuecta quadrigis
 N ondum stelliferi mediam peruenit olympi
 A d metam, & tacito scintillans sydera motu.
 C um siluæq; urbesq; silent: cum fœsta labore
 A cipiunt placidos mortalia pectora somnos.
 N on fera, non uolucris, non picto corpore serpens
 D at sonitum. iamq; in cineres confederat ignis
 V ltimus: & fera perfusus membra quiete
 S cruposo senior caput adclinauerat antro.
 E œ autem nitor ex alto nouus emicat, omnemq;
 E xuperat ueniens atræ caliginis umbram:
 A uditq; chori superum, & cœlestia curuas
 A gmina pulsantum citharas, ac uoce canentum.
 A gnovit sonitum: partusq; instare propinquos
 H aud dubijs virgo sensit lætissima signis.
 P rotinus erigitur stratis: cœloq; nitentis
 A dtollit uenerans oculos, ac talia satur.

DE PARTV VIRG.

Omnipotens genitor, magno qui sydera nutu
 Aëriosq; regis tractus, terrasq; fretumq;
 E quid adest tempus, quo se sine labe serenam
 Efferat in lucem soboles tua? quo mihi tellus
 Rideat, & teneris depingat floribus arua?
 E n tibi maturos fructus, en reddimus ingens
 Deposita: tu nequa pio iactura pudori
 Obrepat, summo defende, & consule caelo.
 Ergo ego te gremio reptantem, & nota petentem
 Vbera care puer, molli studiosa fovebo
 Amplexu: tu blanda tuæ dabis oscula matri
 Adridens: colloq; manum, & puerilia nectes
 Brachia: & optatam capies per membra quietem.
 Sic memorat, fruiturq; deo, comitumq; micanti
 Agmine: diuinisq; animum concentibus explet.
 Atq; olli interea reuoluto sydere felix
 Hora propinquabat. Quis me rapit? acipe uatem
 Diua tuum: rege diua tuum. feror arduus altas
 In nubers: uideo totum descendere caelum
 Spectandi exatam studio. Da pandere factum
 Mirum, Indictum, Insuetum, Ingens. absistite curæ
 Degeneres, dum sacra ceno. iam læta laborum,
 Iam non tacta metu, secli regina futuri
 Stabat adhuc, nihil ipsa suo cum corde caducum,
 Nil mortale putans. illam natusq; paterq;
 Quiq; prius quam Sol caelo, quam Luna niteret,
 Spiritus obscuras ibat super igneus undas,
 Stant circum & magnis permulcens pectora curis.
 Præterea redeunt animo quæcunq; uerendus
 Dixerat interpres: acti sine pondere menses:

S eruatusq; pudor. clausa cum protinus aluo
(O noctem superis letam, & mortalibus ægris)
S icut erat folijs, stipulaq; innixa rigenti,
D iuinum spectante polo, spectantibus astris
E dit onus. Qualis rorem cum uere repenti
P er tacitum matutinus desudat Eous:
E t passim teretes lucent per gramina guttæ.
T erra madet: madet adpersa sub ueste uiator
H orridus: & pluriæ uim non sensisse cadentis
A dmirans, gelidas udo pede proterit herbas.
M ira fides. puer æthereas iam lucis in auras.
P rodierat: fœnoq; latus male fultus agresti,
I mpulerat primis resonum uagitibus antrum.
A lma parens nullos intra præcordia motus,
A ut incursantes deuexi ponderis ictus
S enferat: hærebant immotis uiscera claustris.
H aud aliter, quam cum purum specularia Solem
A dmittunt: lux ipsa quidem pertransit, & omnes
I rrumpens laxat tenebras, & discutit umbras:
I lla manent illæsa, haud ulli peruia uento,
N on hyem, radijs sed tantum obnoxia Phœbi.
Tunc puerum tepido genitrix inuoluit amictu,
E xceptumq; sinu, blandeq; ad pectora pressum
Detulit in præsepe. Hic illum mitia anhelos
O re fouent iumenta. O rerum oaula potestas.
P rotinus agnoscens dominum procumbit humi Bos
C ernuus: & mora nulla, simul procumbit Asellus
S ubmittens caput, & trepidanti poplite adorat.
F ortunati ambo: non uos aut fabula Cretæ
P olluet, antiqui referens mendacia furti,

DE PARTV VIRG.

S idoniam mare per medium uexisse puellam.
 A ut sua dum madidus celebrat portenta Cithæron,
 I nsamens inter thyasos, uinosq; sacra
 A rguet obsequio senis insudasse profani.
 S olis quippe deum uobis, & pignora cæli
 N osse datum, solis cunabula tanta tueri.
 E rgo dum refugo stabit circundata fluctu
 T erra parens: dum præcipiti uertigine cælum
 V oluetur: Romana pius dum templa sacerdos
 R ite colet, uestri semper referentur honores:
 S emper uestra fides nostris celebrabitur aris.

Quis tibi tunc animus, quæ sancto in corde uoluptas
 O' genitrix, cum muta tuus famulantia cunis,
 A c circum de more sacros referentia ritus
 A dspiceres domino genua inclinare potenti,
 E t sua commotum trahere ad spectacula cælum?
 M agne pater, quæ tanta ruders prudentia sensus
 L enijt? informi tantos quis pectore motus
 E xciuit calor, & pecudum in præcordia uenit?
 V t quem non reges, non accipere tot urbes,
 N on populi, quibus una aras, & sacra tueri
 C ura fuit: iam bos torpens, iam segnis Afellus
 A uthorem late, possessoremq; salutem?

Vocibus interea sensim puerilibus heros
 E xantos, somnum expulerat, noctemq; fugarat
 E x oculis: iamq; infantem uidet, & uidet ipsam
 M aiores adpectu, maiori & lumine matrem
 F ulgentem, nec quoquam oculos, aut ora mouentem,
 S ublimemq; solo, superum angente æterna
 A ligera. Qualis nostrum cum tendit in orbem

Purpureis rutilat pennis nitidissima Phoenix:
Quam uarie circum uolucres comitantur euntem.
Illa uolans, Solem nativo prouocat auro
Fulua caput, caudam et roseis interlita punctis
Ceruleam stupet ipsa cohors: plausuq; sonoro
Per sudum strepit innumeris exercitus alis.
Miratur lucem insolitam: miratur ouantes
Cœlicolũm cantus senior, tum uictus, et amens,
Adtonitusq; animi, tantisq; ardoribus impar
Corruit, et geminas uultum demisit in ulnas:
Adfususq; diu telluri, immobilis hæsit.
Hic illum superi iuxta uidere iacentem,
Vidit dia parens: nec longum passa senileis
Obduca tenebris oculos: dat surgere, et agrum
Sustentare genu, tremulisq; insistere plantis,
Diuinosq; pati uultus, superiq; nitorem
Ignis, et æthereas uibrantia lumina flammæ.
Ille ubi paulatim uirens, animumq; resumpsit:
Nodoso incumbens baculo, modulantia primum
Agmina, reginamq; deũ de more salutat.
Mox ipsum adcedens præsepe, uluq; palustri
Impositum spectans dominum terræq; marisq;
(O' timor, o' mentis pietas) puerilia membra
Non ausus tractare manu, cunctatur. ibi auram,
Insperatam auram diuino efflantis ab ore,
Ore trahens, subito correptus numinis haustu,
Adflatusq; deo, sic tandem uoce quiescit
Incipit, et lacrimis oculos subfundit obortis.
Sancte puer, non te Pharijs operosa columnis
Atria, non uariata Phrygum uelamina textu

DE PARTV VIRG.

E xcepere(iaces nullo spectabilis auro)
 A ngustum sed uix stabulum, male commoda sedes,
 E t fragiles calami, lectæq; paludibus herbæ
 F ortuitum dant ecce torum: laqueata tyrannos
 T ecta, & regisq; capiant aulæ paratu.
 T e pater æterno superum ditauit honore
 I llustrans: tibi syderei domus aurea cæli
 P laudit, inextinctosq; parat natura triumphos.
 E t tamen hanc sedem reges, hæc undiq; magni
 A ntra petunt populi: longe quos cæcula Calpe
 L itore ab occiduo, nigrisq; impellet ab Indis
 S ol oriens: quos & Boreas, & feruidus Auster
 D iuerso inter se certantes cardine mittens.
 T u pastor, tu dispersas reuocare per agros
 M issus oues late, pectusq; obferre periculis,
 P rodigis: ah nimium uitæ, per tela, per hostes
 O bscurum nemus irrumpens, rabida ora luporum
 C ompescas: saturumq; gregem sub tecta reduces.
 O' mihi certa fides superum, decus addit terris,
 N ate deo, deus ipse, æterno è lumine lumen.
 T e te ego, te circum genitrix, lætiq; ministri
 C oncinimus, primi q; tuos celebramus honores:
 L onq; perpetuis indicimus Orgia festis.

Vratum interea culmen bipatentis
olympi

Conscendit genitor, rerum inuiolata
potestas,

Lata fouēs tacito sub pectore: mox
iubet omnes

A d se se acciri superos: quiq; atria longe
O bseruat: quiq; arcanis penetrabilibus adstant:
P raterea quos Eos Aurora per ortus:
E t quos occidua propior uidet Hesperus ora.
N amq; ferunt olim leges cum conderet æquas
R ex superum, & ualido mundum suspenderet axe,
D iuerſas ſtatuiſſe domos, diuerſaq; diuis
H oſpitia, & dignos meritis tribuiſſe penates
O rdine cuiq; ſuos. Illi data tecta frequentant:
A rmaq; & æratis adſigunt nomina ualuis.
H aud mora fit. celerant iuſſi: uolat æthere toto
C ælicolũm glomerata manus: pars igne coruſco
T ota rubens: pars ſtelliferis innexa coronis.
I pſe ſedens, humeris chlamydem ſulgentibus aptat
I ngentem, & cælum pariter, terrasq; tegentem.
Q uā quondā (ut perhibent) uigilans nocternq; diesq;
I pſa ſuo nēuit rerum natura Tonanti:
A dieatq; ſacræ decus admirabile tela:
P er medium, perq; extremas ſubtegminis oras
I mmortale aurum intexens, grandisq; ſmaragdos.
I llic nam uaria mundum diſtinxerat arte
G nara operum mater, certisq; elementa figuris,
Sannazarius.

C

DE PARTV VIRG.

E t rerum species, animasq;: Et quicquid ab alta
 F undit mente pater. Generis primordia nostri,
 C ernere erat limum informem. iam præpete penna
 D eferri uolucris liquidum per inane uideres:
 I am sylus errare feras: pontumq;: natari
 P isciibus, Et uero credas spumescere fluctu.
 H ic postquam aligeros gemmata sedilia cœtus
 A. cœpere: pater solio sic insit ab alto.
 A etherei proceres (neq; enim ignoratis Et ausus
 I nsandos, dirumq;: acies super astra frementes)
 S i mecum iuuat, antiquos ab origine motus
 I nspicere, Et ueterum pariter meminisse laborum:
 Q uandoquidem hæc uobis peperit uictoria laudem:
 H uc animos, huc pacatus aduertite mentes.
 V os, cum omne arderet cœlum seruilibus armis:
 A rctumq;: furor pertenderet impius axem
 S candere, Et in gelidos regnum transferre Triones:
 F ida manus mecum mansistis: Et ultima tandem
 E xperci, cœlo uictricia signa tulistis:
 A eternumq;: alta fixistis in arce trophæum.
 Q uos ego pro meritis insigni munere palmæ
 D onauit: regniq;: in partem, operumq;: recepi:
 P ræpuosq;: habui, lectosq;: ad iussa ministros:
 V sq;: adeo fixa antiqui stat gratia facti.
 N ec minus Et nostras audistis sæpe querelas:
 V idistisq;: grauius flammati pectoris æstus:
 T unc cum prima nauas egit dementia gentis
 A rboris auricomæ cœlestia cœpere poma:
 P oma graui seros gustu lesura nepotes.
 M unere quin superum indignas spoliastis, Et umbra

S acrorum late nemorum: adsiduq; labore
M ultas miseras, uitæ & breuioribus annis.
Q uid repetam ueteri sumptas de crimine poenas?
E xiliumq; informe Erebi, tenebrasq; repostas?
Q uæ tacito mecum spectas lumine: & ijdem
T errarum sortem mæsti indoluisti acerbam?
A nt etiam ut nostri longo post tempore tandem
P ectoris indomitas clementia uicerit iras?
V usq; arcana leuiter sensim demissa per auras
F æcundam intactæ complerit virginis aluum?
A n temere hoc, nullaq; actum ratione putatis?
Q uippe ita mansuras decuit me ponere leges:
Q uo terræq; polusq; homines, diuq; uiosissim
F æderibus starent certis: & pignore tanto
S eruarent memorem cognatæ stirpis amorem.
Q uare agite, & iam nunc humana capeffite fata:
A c primum duris parui sub cautibus antri
G ramineos lustrate toros: lustrate beatam
P auperibus sedem calamis: cunctiq; reatens
S ubmissi cunas adcedite, dum pia mater
C omplexu in molli natum fouet, ubera pernox
I ndulgens teneris pueri rorantia labris:
N ec procul in stipula demisso pectore mutum
P rocumbit pecus: & domini uestigia lambens
P eruigilat, longos fundit dum tibia cantus.
H ic faustos ortus pueri, noctemq; uerendam
D iskursu per inane leui, passimq; canoris
L audibus exapite, & plausu celebrate fauentes
O mnia felicem uentura in sæcula pacem:
C ertatimq; renascentis cunabula mundi:

DE PARTV VIRG.

V ictum anguem: uictumq; anguis furiale uenenum.
S ic placitum, sic auersos coniungere terris
C ælicolas: sic ferre homines ad sydera certum est.

Hæc ubi dicta: Nouum superis inspirat amorem:
Quo subito ueteres deponant pectoris iras,
O blii scelerum: patrisq; exempla secuti,
T errarum flagrent studio, & mortalia curent.
N ec mora, Lætiam choreis tum forte uacantem
A duocat: hæc magni motusq; animosq; Tonantis
T emperat, & uultum discaussa nube serenat.
L ætiam, quæ cœlicolum per limina semper
D iscursat, raroq; imas petit hospita terras:
C urarumq; expers, lacrimasq; exosa uirago,
E xultat, totoq; abigit suspiria cælo.
V t stetit ante patrem, terrasq; accedere iussa est:
M obilibus pictas humeris adcommodat alas:
L enimenq; uiæ comites uocat. Alii adfunt
I uundæ uisu facies Cantusq; Choriq;
G audiaq; Plaususq; & honestis ignibus ardens
R ectus Amor: quem nuda Fides, spesq; inscia luctus
V adentem, mira unanimes pietate sorores
O bseruant. Sequitur mox inculcata voluptas,
G ratiaq; & nixeam suadens concordia pacem.
C umq; propinquasset portæ, quæ maxima cælo
D icitur, æternumq; micat radiata coruscis
A strorum signis: quando mortalibus ægris
D ant nimbos aliæ, & damnant caligine terras:
S ubi cinctæ occurrunt Horæ properantibus alis:
I nsomnes Horæ: namq; his fulgentia diuinum
L imina, & ingenuis custodia credita cæli.

P rotinus æratos impulso cardine postens
 C um sonitu, magnosq; polos quassante fragore
 P rapandis obruxæ humeris. Volat illa per auras
 O bscura sub nocte nitens. gratantur eunti
 S ydera: iam festas meditatatur Luna choreas.
 E xultant Hyades: gaudet mutata Bootes
 P laustra auro, totosq; auro fulgere iuuenkos.
 T unc primum uisa est, miseri post fata parentis,
 R isisse Erigone, et longum posuisse dolorem:
 A rmatosq; ensis subducatur Orioni.
 V t uero umbrosis posuit uestigia syluis:
 C ulmina conscendit pastorum: atq; omnia late
 P erlustrans tacitis oculis loca, concutit alas
 A dplaudens: pictosq; sinus sub nocte ærufcans,
 S ubrisit latum, puraq; in luce resulsit.
 P rimis illam sensere canes: sensere iacentes
 H ædorum passim per dura cubilia matres:
 B alatq; ouium ualles sonuere propinqua,
 S axaq;: et adtoniti caput erexere magistri.
 Tunc ait. O' parui uigiles gregis, o' bona pubes
 S yluarum, superis gratum genus, ite beati
 P astores, ite antra nouis intendite sertis:
 R eginam ad cunas, positumq; in stramine regem
 (Certa fides) alti iam iam moderator olympi
 C ernere dat. properate: nouiq; tepentia lactis
 M unera, cumq; suo date condita subere mella:
 I nsuetum et syluis stipula deduate carmen.
 N ec plura effata, in nubens taciturna recessit:
 E t penitus nigra noctis se condidit umbra.
 O lli inter se se uario sermone uolutans,

DE PARTV VIRG:

Quid superum madata uelint: quas quædere cunas,
 Quos iubeant reges, quæ cingere frondibus antra.
 Continuo varijs innectunt tempora ramis:
 Nectitur & lentiscus, opacæq; arbutus umbræ,
 Rosq; maris, buxusq; & densa comas terebinthus:
 Cunctaq; frondenti redimitur turba corona.
 Mox syluam exquirunt omnem: saltusq; repostos
 Flammiferis lustrant tedus. Ardere putares
 Arua procul, totumq; incendi lumine montem.
 Tandem inter dumos fessi, sub rupe cauata
 Speluncam adspiciunt: uocemq; rudentis Aelli
 Auribus accipere. Vident ipsumq; bouemq;
 Longæuumq; senem stantemq; ad lumina matrem
 Insomnem, & pressis refouentem pignus in ulnis.
 Ergo insperatæ gauisi munere sortis,
 Ocyus ingentem prociro stipite laurum,
 Aulsamq; solo palmam ab radicibus imis
 Adtollunt humeris: perq; interualla canentes
 Cum plausu, choreisq; & multisono modulatu
 Vestibuli ante aditum statuunt: omnemq; coronant
 Fronde locum: grandæis oleas, cedrosq; comantes
 Adfigunt longiq; aduelant limina fertis:
 Et late Idaliæ spargunt cum bacare myrtum.
 Quos bonus ex antro dictis adgressus amicus
 Compellat senior: placidaq; hæc uoce profatur.
 Dicite pastores (neq; enim sine numine, credo,
 Tam certum tenuistis iter) cui tanta paratis
 Munera? cui uiridens ramis frondentibus umbras
 Texitis? an'ne aliquis superum patre missus ab alto
 Has docuit sedes, lociq; hæc adcedere iussu?

Sic memorans, se se lætum uenientibus offert.
Illi autem. Noua per tenebras, noua lucti imago
O genitor, media uisa est modo lumina sylua
Spargere, & in nostras diffundere gaudia mentis:
Sive deus cœlo ueniens, seu forte deorum
Nuntius, in dubio est: nos uultum, habitumq; loquētis
Vidimus: & motas per noctem audiuimus alas.
Sic fati, iungunt dexteras mox ordine longo
Astrum introgressi, calathis syluestria plenis
Donā ferunt: matrem & lato simul ore salutant.
Tum puero adstant: Lycidas, & maximus Aegon,
Aegon, Genulis centum cui pascua campis,
Centena per rura greges Maßyla uagantur:
Ipse caput late, quā Bagrada, quā uagus errat
Triton, Cinyphie quā deuoluuntur arenæ,
Ingens agricolis, ingens pastoribus Aegon.
At Lycidas uix urbe sua, uix colle propinquo
Cognitus, æquoreas carmen deflexit ad undas:
Et tamen hi non uoce pares, non uiribus æquis,
Inter adorantum choreas, plaususq; deorum
Rustici septena modulantur carmina canna.
Hoc erat alme puer, patrūs quod noster in antris
Tityrus aditritæ spreuit rude carmen auenæ:
Et cecinit dignas Romano Consule syluas.
Ultima Cumæi uenit iam carminis ætas:
Magna per exactos renouantur secula cursus.
Salcet hæc Virgo est, hæc sunt saturnia regna:
Hæc noua progenies cœlo descendit ab alto,
Progenies, per quam toto gens aurea mundo
Surget, & in medijs palmes florebit aristas.

C iiij

DE PARTV VIRG.

Qua duce, si qua manent sceleris uestigia nostri,
 Irrita perpetua soluent formidine terras:
 Et uetitum magni pandetur limen olympi.
 Occidet & serpens, miseros quæ prima parentis
 Elusit, portentificis imbuta uenenis.
 Tūne deū uitam accipies? diuisq; uidebis
 Permissos heroas, & ipse uideberis illis?
 Patrumq; reges patrijs uirtutibus orbem?
 Adspice felici diffusum lumine cælum,
 Camposq; fluuiosq; ipsasq; in montibus herbas.
 Adspice, uenturo latentur ut omnia seculo.
 Ipsæ lacte domum referent distenta capellæ
 Vbera: nec magnos metuent armenta leones:
 Agnæq; per gladios ibit securâ nocentis:
 Bisq; superfusos seruabit tincta rubores.
 Interea tibi parue puer munuscula prima
 Contingent, ederaq; intermissiq; corymbi.
 Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores:
 Et duræ quercus sudabunt roscida mella:
 Mella dabunt quercus: omnis feret omnia tellus.
 At postquam firmata uirum te fecerit ætas:
 Et tuâ iam totum notescere facta per orbem:
 Alter erit cum Tiphys, & altera quæ uehat Argos
 Electos Heroas: erunt etiam altera bella:
 Atq; ingens stygias ibis prædator ad undas.
 Inape parue puer risu cognoscere matrem,
 Chæra dei soboles, magnum cœli incrementum.
 Talia dum referunt pastores: auia longe
 Responsum nemora: & uoces ad sidera iactant
 Intonsi montes: ipsæ per confragâ rupes,

I pſa ſonant arbusta: deus, deus ille Menalca.
Hic ſubito magnum uifi per inane uolatus
C æleſtium, curſusq; alacres, alacresq; recurſus:
A uditæq; procul uoces, ſonitusq; rotarum.
S alicet innocuis per ſudum exercitus armis
I bat ouans. diuiſæ acies, terna agmina ternis
I nſtructa ordinibus belli ſimulacra ciebant.
T er clypeis iam cedentis inuadere nubes
A dſpiceres: uacuas ter mittere tela per auras:
T er clamare ducem: mox diſſita cogere ſigna:
A tq; unam lætæ faciem præferre phalangis:
R uſus & ærios percurrere milite campos:
S emotoſq; alios conſtanti incedere paſſu
N ubila per, latasq; uias: & iungere nexu
B rachia, perpetuis quatientes motibus alas,
G eſtantesq; manu noſtræ argumenta ſalutis,
S pinasq; clauosq; horrenti & uimine faſces,
H æſuramq; haſtam lateri, medicataq; felle
P ocula, ſublimemq; crucē, immanemq; columnam.
I bant, & dulcè mulcebant æthera cantu.
I nnumeræ aliq; laudes, & magna parentis
F acta canunt: Vt prima noui fundauerit orbis
M œnia: telluremq; uagus diſcluſerit undis.
V t paſſim uarios cælo ſuſpenderit igneis,
L unamq; ſtellasq;: Vt magni lumina ſolis,
I am late extremo tenebris oriente fugatis,
P rotulerit. Tu belligeras metuende cohorters
D eiq; exturbasq; polo: tu fulmine quaſſas
C um duce ſigna ſuo, nigroq; inuoluis Averno,
C ocythumq; iubes, triſtersq; habitare lacunas.

DE PARTV VIRG.

T e gemini cecidere axes, te maxima tellus
 V ictorem, cecidit vastis cum fluctibus æquor.
 N ec te hominum fraudes, non auertere nefanda
 C rimina: sed læto spectas mortalia vultu:
 D ignataisq; tuo solaris numine terras.
 S alve magne opifex cæli, rex maxime diuûm,
 T errarumq; hominumq; salus: quæ sydera, quæ Sol,
 Quem metunt reges tenebrarû, & Tartarus ingens:
 C ui late humanum seruit genus: omnia solus
 Q ui regis: omnia amas pariter. tibi nomina mille,
 M ille potestatum, regnorum insignia mille.
 S alve auctor: salve immensî dominator olympi:
 E t nobis felix, terrisq; labantibus adsis.
 I ngeminant plausum nubes: lateq; per auras
 D iscurfat uox: & cæli conuexa resultant.
 Herbofo tum forte toro, undisonisq; sub antris
 V enturas tacito uoluebat pectore sortis
 C æruleus Rex, humentum generator aquarum
 I ordanes. quem iuxta hilari famulantia vultu
 A gmina densentur natæ, pulcherrima Glauca,
 D otoq; Protoq; Galenaq; Lamprothoeq;
 N udae humero, nudus discincta ueste papillis:
 C allyroe, Byroq; Iherusaq; Dinameneq;
 A sphaltisq; adsecta leuers fluitare per undas:
 I psa q; odoratis perfusa liquoribus Anthi:
 A nthi, qua non ulla novos miscere colores
 D octior, aut pictis caput exornare coronis.
 M ox Hyale, atq; Thoë, & vultu nitidissima Crene,
 G ongisteq; Rhoeq; & candida Limnoria,
 E t Dryope, & viridens Botane resoluta capillos.

O re omnes formosæ, albis in uestibus omnes,
O mnes puniceis eunctæ crura cothurnis.
I pse antro medius, pronaq; adclinus in urna
F undit aquas. Nitet urna nouis uariata figuris
C rystallo ex alba, et puro perlucida uitro,
E gregium decus, et superum mirabile donum.
V mbrosis hic sylua comus, densisq; uirebat
A rboribus. Cerni passim, capre eq; fugaces
A estuum uiridi captabant frigus in umbra.
I n medio, auratis effulgens fluctibus amnis
E rrat campis, et cursu læta arua secabat.
H ic iuuenis fuluis uelatus corpora setis
S tans æso in scopulo, regem, dominumq; deorum
V orticibus rapidus, medioq; in fonte lauabat.
A t uiridi in ripa lecti de more ministri
S ubincti expectant: pronisq; in flumina palmis
P rotendunt niueas coelestia lintea uestes.
I pse pater cælo late manifesta sereno
S igna dabat: natoq; leuem per inane columbam
I nsignem radijs mittebat, et igne corusco.
A dtonitæ arcum uenerantur numina nymphæ:
E t fluvius refugas ad fontem conuocat undas.
T alia cælata genitor dum spectat in urna
F atorum ignarus, oculosq; ad singula uoluit
A dmirans: videt insolitos erumpere fontes:
I ngentem undare domum: canaq; antra repleti
F luctibus: atq; nouum laticis sumpsisse saporem.
D umq; hæret, pauit atq; simul: dum subleuat undis
M usosum caput, et taurino cornua uultu:
A dspiciat insuetas late florescere ripas:

DE PARTV VIRG.

C larāq; per densas discurrere lumina sylvas
 P astorum ludo: & lætos ad sidera cantus
 D iuinasq; audit voces, & numina passim
 A duenisse deum testantia. protinus ambas
 A d cœlum palmas hilaris cum uoce tetendit.
 O' maris, o' terræ, diuinūq; hominumq; repertor,
 Q uis tua uel magno decreta inognita cœlo
 D etulit huc audax, medijsq; abscondit in undis?
 I pse mihi hæc quondam (memini) dum talia mecum
 S æpe agitat, repetitq; uolens, narrare solebat
 C æruleus Proteus: mendax si cætera Proteus,
 N on tamen hoc uanas effudit carmine uoces.
 A dueniet tibi Iordanes properantibus annis,
 A dueniet, mihi crede, inquit: certissima cœlum
 S igna dedit: nec me delusum oracula fallunt:
 Q ui te olim Nili supra septemplias ortus,
 S upra Indum, & Gangem, fontemq; binominis Istri
 A drollet fama: qui te Tyberiq; Padoq;
 P ræferet, atq; tuos astris æquabit honores.
 C uius in aduentu tristes discedere morbi
 C orporibus passim incipient. Iam uicta repente
 C essabit, turpers squamas, maculasq; remittet
 D ira lues: lacerosq; Elephas effusus in artus,
 V lœra sanguineo sistet manantia tubo.
 Q uin & lethales (dictu mirabile) febres
 D iffugiens iussæ, possessaq; membra relinquent:
 C edet & infestæ uiolentior ira Dianæ:
 I ra nocens, quæ fulminea uelut ictu ruina,
 C orpora cum gemitu ad terram prosternit: & igni
 I nterdum, nunc perdere aqua (miserabile uisu)

Festinat. Stygio nimirum armata ueneno

Exuperat uis, et spumas agit ore tumentis.

Nec iam ultra longo uirens minuent ueterno,

Tabificus per operta impune uagabitur hydrops

Exilio obrepens miserorum: atque omnia late

Viscera per uarios perdet tumefacta dolores.

Non alias uinctæ tam crebra silentia lingue

Abrumpent: noctem aut toties, tenebrasque priores

Excutient oculi, qui nunquam sydera, nunquam

Ardentem magni uiderunt lampada solis.

Multa quidem maiora fide, sed uera: sed ipsos

Quæ teneant spectantum oculos, possum ore referre:

Sed propero: uentura tamen mirabitur ætas.

Cernere erit, claudos passim genæ agre trahentes

Firmato subito extendere poplite gressus.

Tum nervis labefacta, diuque tremantia membra

(Quis credat, nisi certa meus mihi cantet Apollo?)

Restringi, et ualidas cum robore sumere uires.

Atque alius raptu iussus consurgere lecto,

Haud mora, prosiliet: passusque in templa citato

Contendens, onus ipse humeris portabit. Ibi ingens

Clamor, et innumera circum donaria uoces

Spectantis populi, et rerum nouitate pauentis.

Parte alia extinctam penitus, sensuque carentem

Ad sua iam cernes reuocari munera dextram.

Nec minus et tacta compesci ueste cruorem

Fœmineum: Exanguemque artus, pallentiaque ora

Ilicet obstructis calefacta rubescere uenis.

Ipsas quin etiam furias sub Tartara pelli,

Immanens Erebi furias, cum fessa leuari

DE PARTU VIRG.

Pectora, uexatosq; malis cruciatibus artus:
 Hinc uacuas late impleri stridoribus auras
 Dirarum frustra clamantium, ac sæua trementum
 Verbera, perq; calyas conantum euadere nubers.
 Iam deploratis uitam post funera reddi
 Corporibus uideo: iam mæstam incedere pompam:
 Feralemq; anteire tubam: mox gaudia matrum
 Insperata patrumq; hilares uerso ordine fletus,
 Et circumfusam populus lætantibus urbem.
 Huic tu nutantem quoties adsurgere mones,
 Et (mirum) insuetas curuare cacumina syluas
 Aspice? Quoties humenti in gramine ripæ
 Aut solantem æstus, aut lenis pectore somnos
 Carpentem, tenui adhaesens mulere susurro.
 Macte ruis merito ripis, macte omnibus undis,
 Ade deposito properabunt numina fastu:
 Nudabuntq; sacros artus, & carmina dicent
 Ad numerum: cum tu felix iam flumine sancto
 Aethorem rerum, diuinumq; hominumq; parentem
 (Tantus honor, laus tanta tuo Rex maxime fonti)
 Exitum ueste accipies atq; hospite tanto
 Adtonitus, trepidas hortabere uoce Napæas:
 Ite citæ, date thura pias adolenda per aras
 Cæruleæ comites: uiridiq; sedilis musco
 Instruite: & uitreis suspendite fæta columnis:
 Purpureas miscete rosas: miscete hiacynthos,
 Liliisq;: & pulchro regem conspergite numbo.
 Tunc nomen late clarum Iordanis ad auras
 Ad tollent mentes: Iordanen maxima circum
 Aequora, Iordanen siluæq; amnesq; sonabunt.

Illa autem humanis quamuis latura ruinis
Auxilium, finemq; dies, gratissima quamuis
Vrbibus adueniat, totumq; optanda per orbem:
Fluminibus tamen, & nostris felicior undis
(Siqua fides, siqua est ueri prudentia Proteo)
Ostendet roseos stellis ridentibus ortus.
Quandoquidem non diuitias, non quæret honores
Ille patris decus, ac uirtus mortalia postquam
Membra sibi, & fragilis iâ sponte induxerit artus:
Non sceptrum inuadet Cyprî: non Cassia regna
Diripiet: non exuijs Babylona superbam
Eruct: aut alto scandet Capitolia curru,
Militibus circum, & lato comitante senatu.
Sed maris undisoni tractus, & litora longe
Curua secans, media socios sibi quæret in acta:
Disperfosq; mari nautas, nudosq; colonos
Vndarum, sinuosa fretis iactare parantes
Retia, uexatas aut iam reparare sagenas
Sollicitos, patris ad solium, ac sua trêta uocabit.
Atq; ollis ius omne, potestatemq; medendi
Adijcet: pellent morbos, dentesq; retundent
Vipereos: Orci; aces, ac monstra fugabunt.
Quin & custodes foribus radiantis olympi
Praeficiet. seruare aditus, & claustra iubebit
Aurea: quæ non ulla queat uis sæua nocere
Eumunidum, duriq; umbrarum obsistere postes.
Tum sedes passim emeritis duodena per astra
Instituet: distincta suos de more sequetur
Turba duces. illi leges, & sancta uocatis
Iura dabunt, plausu sociorum, atq; agmine læu.

DE PARTV VIRG.

F elices, qui iam cymba, remisq; relictis,
 A lta serenati conscendent culmina coeli.
 P raterea (si certa fides, nec uana futuri
 G audia) cognatus etiam spectabimus undas
 L enaeos uerti in latices. Ea prima deum Rex
 A rcana, hos primos per signa ostendet honores
 A ccepti late imperij. Mirabitur auctus
 L ympha suos, iussa insuetum spumare capaces
 P er pateras, largeq; nouum diffundere nectar,
 E t mensas hilarare, & felices hymenaeos.
 N ec semel ille altum remis euectus in aequor,
 C um iam frustrato socios rediisse labore
 A cpiet, praeda ingenti ditabit, & uidos.
 S quamgerum frata canulos exponet in alga.
 I ratos etiam fluctus, tumidasq; procellas,
 M iscentesq; imo turbatam gurgite arenam,
 I amq; superiecto mersuras aequore puppim,
 I mperio premet increpitans. cadet arduus unda
 I mpetus: atq; audisse minantis iussa putares
 E urosq; Zephyrosq; & ouantes turbine Coros.

Quid loquar, ut gemino numerosas pisce cataras,
 M unere & exiguo Cereris, miserabile vulgus
 M atres, atq; uiros pariter per gramina pascat:
 V t iam bis senis redeant fragmenta canistris?

Aut intempesta gradiens ut nocte per altum
 L ibera substrato ponet uestigiat ponto:
 V ixq; undas sicco tanget pede? scilicet olli
 A dnabunt blandae Nereides. humida passim
 S ternent se freta: tum fundo Neptunus ab imo
 E xcitus, agnoscat dominum: positoq; tridente

Cum

Cum Phorcō, Glaucoq; & semifero comitatu
 Prosiliet, trepidusq; sacris dabit oscula plantis.
 Sed quid ego exili uectus super alta phaselo
 Cuncta sequor memorans? non si Parnasia Musæ
 Antra mihi, sacrosq; aditus, atq; aurea pandant
 Limina, sufficiam. non si mihi ferrea centum
 Ora sonent: centumq; arato gutture linguae
 Vocibus expument agitantem pectora Phœbum:
 Laudatos ualeam uenturi principis actus
 Enumerare, nouoq; amplecti singula cantu.
 Hæc senior quondam felix pectore Proteus
 Vatinians (ut forte meo diuerterat antro)
 Præmonuit: nunc euentus stat signa futuri
 Expectare. Nitō roseo sed fulsit abortu
 Clarior: & radijs dux præuia matutinis
 Oceani procul extremo se litore tollit
 Exorients Aurora: sinusq; induta rubentis
 Ante diem citat auricomos ad frena iugaleis.
 Et iam consuetis tempus me currere ripis
 Vndantem, magnosq; lacus, & prata secantem
 Vorticibus. Viden, ut nostros agit impetus amnis?
 Iordanenq; uocat tumidarum murmur aquarum?
 Sic fatus, confestim humeris circumdat amictus
 Insolitos: quos pulchræ udis neuere sub antris
 Naiades, molli ducentes stamina musco:
 Sidonioq; rudens saturantes murice telas,
 Aurea consperso uariarunt sydera limbo:
 Atq; ita se tandem currenti reddidit aluco
 Spumeus, & motus aspergine miscuit undas.
 Hactenus o' superi partus tentasse uerendos

Sannazarius.

D

DE PARTV VIRG.

S it satis optatam poscit me dulcis ad umbram
P ausilypus, poscunt Neptunia litora, & udi
T ritones, Nereusq; senex, Panopeq; Ephyreq;
E t Melite, quæq; in primis mihi grata ministrat
O cia, Musarumq; cauas per saxa latebras,
M ergillina nouos fundunt ubi atria flores,
C ūria Medorum sacros referentia lucos:
E t mihi non solita nectit de fronde coronam.

FINIS.

ACTII SYNCERI
 SANNAZARII DE MORTE
 CHRISTI DOMINI
 AD MORTALES LAMENTATIO.

I quando magnum mirati surgere
 Solem
 f Oceano, & toto flammis diffun-
 dere cælo:
 Certatimq; suo terras ambire
 meatu

N octuagim Phœben præcinctam cornibus aureis:
 A eternosq; astrorum igneis, cæliq; micantes
 S antillare oculos: aliquem dare iura putastis,
 A tq; polo regnare hominum, rerumq; parentem:
 C ui mare, cui tellus, cui pareat arduus æther:
 C uncta supercilio qui temperet: hunc simul ægri
 M ortales, (si uestra dolor præcordia tangit)
 A dspiciate immitti traiectum pectora ferro,
 P ectora, fœdatisq; manus, perfusaq; tabo
 O ra, cruentatumq; caput, crinesq; reuulsos:
 A dspiciate & plenos lacrimarum fundite riuos.
 H eu scelus, heu crudele nefas: iacet altus olympi
 R ector: & amisso torpent elementa magistro.
 Q uin etiam vacuum adsucto sine pondere cælum
 N utat, & ipsa suum quærunt solia aurea regem.
 Q uem diuersa procul sæuo cum crimine tellus
 I gnotum populis caput, & miserabile corpus
 S ustinet, exanguesq; sinus complectitur artus,

D ij

Et tremefacta, grauis testatur murmure questus.
 Testatur sol ipse suum sub nube dolorem
 Iam latitans, atraq; notans ferrugine frontem.
 Tu quoq; deformesq; genas, pallentiaq; ora
 Contegis, inferiasq; tuo das Luna Tonanti,
 Auratum flauo tondens de uertice crinem,
 Et lacrimas uida fundens in nocte tepentis.
 Nec minus abruptis fama est exisse sepulchris,
 Perq; uias errasse nouis simulachra figuris:
 Excitasq; umbras, medias ululasse per urbes
 Sub noctem, et notos questu impleuisse penates.
 Quid? non et pelagi rabies ad tollere fluctus
 Immanis uisa est? montesq; euoluere aquarum,
 Dieictura urbes, terrasq; haustura profundo?
 Cum simul et caput undisonis emersus ab antris
 Cæruleus Triton rauco super æquora cornu
 Constreperet, nauasq; horrenda uoce moneret,
 Naturæ cecidisse patrem, regemq; deumq;.
 Hæne manus uasti iunxerunt fœdera mundi?
 Harum opus est, quodcunq; iacet, quodcunq; mouetur?
 Quicquid ubiq; parens rerum Natura gubernat,
 Rugiferens tellus, foetumq; animantibus æquor,
 Vitalisq; ær, atq; ignibus æthra coruscis?
 Et nunc (proh facinus quantum potuere nocentum
 Flagitia) immixtis dant peruia uulnera clauis.
 Liuentesq; atro fœdant squallore lacertos.
 Heu caput indignum spinis, uenerandaq; cælo,
 Et toties clara stellarum impexa corona
 Cæsaries: heu pectus hians: conuulsaq; dira
 Barba manu: tarsiq; artus: et frigida membra.

V os ne pedes cœlum premere, & uaga sydera sœti,
 Fulgentisq; domos superũm, sublimia tecta,
 Tam sœuæ immanis perpassi cuspidis ictus,
 Et terram, & duras sparsistis sanguine cautes?
 Nec trepidat mens cœci hominũ? Quæ tanta tenaci
 Durities in corde riget? num nigra uidetis
 Tartara, tot claris hominum uiduata trophæis,
 Desertaq; in nocte domos, & tristia regna?
 Felicesq; animas lætum pœana canentes
 Pone sequi regem, & cœlo insedisse sereno?
 Quid si non tantos subisset sponte labores:
 Humanamq; sua pensasset morte salutem
 Ille sator rerum, & summi mens certa parentis,
 Qui nutu ingentis mundi moderatur habenas?
 Vt tandem intactos picea Phlegethontis ab unda
 Post obitum aternæ donaret munere lucis:
 In partemq; suorum operum, regniq; uocaret:
 Tantus amor generis seruandi, & gloria nostri.
 Quare agite, ex animis mortales pellite uestris,
 Siquid adhuc manet antiqua de sorde relictum:
 Mendacisq; deos, & detestanda priorum
 Sacra prophanatis tandem detrudite ab aris.
 Imbuat effuso terram nec sanguine taurus:
 Nec miser ille suæ diuulsus ab ubere matris
 Ignosce agnus balet super hostia cultros.
 Vivat ouis, uiuat quicquid sub sole creatum est.
 Mentem, animumq; deo, non thura, aut exta parate.
 Has illi pecudum fibras, hæc reddite dona.
 Cernitis, ut pronum flectat caput? ut pia pandat
 Rachia? & ingratis uocet ad sua uulnera gentes?

O blitasq; uia moreat meminisse relictæ:
 S alicet amplexus non reiecturus amicos?
 A t uos obtusas ignari auertitis aures,
 I nfelix genus, & seue ludibria mortis:
 N ec quanta à tergo iam insistent tormenta, uidetis.
 T empus erit, cum uestra illum commissa notantem,
 M ultantemq; reos, altiq; in nube sedentem
 A dspicietis: & horrentis tremor opprimit artus.
 N ec iam ferre oculos flammarum ardore coruscas,
 A ut tumidos acie uultus contendere contra
 A udebit quisquam sibi conscius. I bit in ignis
 T urba nocens: fontisq; exsoluet corpore pœnas:
 P allentisq; æternum amens, vastasq; lacunas
 C ocyti colet: & furias horrescet hiantes:
 A tq; animum monitis non intendisse pigebit.
 T unc uos exactæ capiente mala tædia uitæ
 E xpertis cœli, atq; auræ sub nocte profunda:
 I nq; caput trifidos nequicquam optabitis ignis:
 E t frustra erectas tolletis ad æthera palmas.
 Q uos superum cœtus, & fortunata piorum
 A gmina uix lacrimis poterunt spectare retentis,
 I nuidiæ stimulus, dirisq; ultricibus actos.
 E rgo uitalis miseri dum carpitis auras:
 D um compos mens ipsa sui est: dum certa facultas,
 D um ratio, tempusq; sinunt: simul ite frequentes,
 I te pū, ueniam factis exposcite uestris:
 I te, animos purgate: O rāq; inhibete rapinas:
 E t tandem patrio mentem conuertite cœlo.
 S ic rex ille hominum uacui spoliator Auerni,
 O blitus scelerum, cognatæ stirpis amore,

P romissiq; memox, mentes intrabit amictis:
 V estraq; posthabitis recolet praeordia templis.
 P ostq; tot exhaustos uitaeq; obitusq; labores,
 I llo quo pluuia, quo pellit nubila vultu,
 A blutos labe exapiet: letusq; reponet
 S ydereos inter proceres, sanctumq; senatum:
 S ub pedibusq; dabit stellantia cernere claustra.

GABRIELIS ALTILII
 LAMENTATIO.

T e'ne ego magne pater, te'ne altirector olympi,
 T e'ne ego sic laceru idignos crudeliter artus,
 S ic positum aspicio? que no uasta atria caeli
 N on mundus cepit: tegit heu breuis urna sepultum?
 N ec miseri assiduos lacrimarum fundimus amnes?
 T anta nec aeterno deflemus funera luctu?
 A t tellus tremefacta, latensq; in nubibus aer,
 C uncta q; turbatis flerunt elementa figuris.
 F leuit sol nigra tingens ferrugine coelum:
 I psa q; lugubri crines uelauit amictu
 A uthorem miserata suum moestissima phoebe:
 A tq; auersa nouus stupefecit sydera mundus.
 H eu dolor, heu pietas, heu quae manus impia tantu
 A usa nefas? neq; enim diris illa exodit ausis.
 A n'ne parum fuerat, patriu modo linquere coelum?
 N ec dedignatum miserae commercia terrae?
 Q uodq; deum miscens hominu (mirabile dictu)

D iij

I nduere humanos non fastidiuerit artus?
 T rista quin diræ passus ludibria gentis,
 F erre necem, & nostro uoluisti occumbere letho.
 S ic quondam charæ diuulsus ab ubere matris,
 M itis ubi exstructas agnus mactatur ad aras,
 N ostra luis commissa: tuo nos sanguine seruas:
 D ulciq; æternæ das noscere præmia uitæ.
 Q uo iam summe pater (nā supra q̄cqd, & infra est,
 T e uenerata tuos obseruant omnia nutus)
 D a, seu te infirmæ tangunt contagia partis,
 T erra, Prometheusq; lutum, primordia nostra:
 S eu dolor, & fastæ spes non indebita mentis:
 N ec tua difficilis nostræ clementia culpæ:
 V t qui mœsta p̄j repetentes orgia sacri
 A nnuæ solenni colimus mysteria luctu:
 P er te pacatæ defunctis munere uitæ,
 S upremus tenuis cum spiritus ibit in auras:
 E lysij læta arua poli, sedesq; beatæ,
 P ollicitiq; tui pateant non irrita dona.

29
IOANNIS MVTII AVRELII MAN-
TVANI IN DIVI IOANNIS
BAPTISTAE LAVDEM
HYMNVS.

*Ascere, quid cessas dudum? cunctisq; petitis
n votis redde diē ueniens age Lucifer almu:
Dignum quo possit superūm fauor omnis
in unum*

*Congessisse uirum quodcunq; est ulla potis uis:
Quoq; olim non te pigeat uatum optime nasci:
Quem cælo ex alto superūm rex tempore, quo se
Venturus tandem populorum, orbisq; saluti,
I amiam hominis faciem, et mortales induere artus
Certus erat: terris quondam præmisit habendum:
Dum nos interea solennes dicere laudes
Adgredimur: uatisq; pū celebramus honores.
Ille quidem in siluis, perq; auia lustra ferarum,
Propter aquam, et uario depictas gramine ripas,
Pulcher ubi, fluuióq; ingens Iordanis amœno
Collibus è curuis per pinguia culta uolutus
Exercet cursu latites, simul et secat arua:
Floreæ æui totum primis exegit ab annis,
Diuinis animum curis et pectora plenus
Magna Deo, populoq; docens instantia fata.
Non illum ueneres, non illum pocula Bacchi,
Non epulæ flexere ullæ: non purpura diues.
Verū undas hausitq; manu: et quas plurima ubiq;
Fundit humus, teneras decerpit graminis herbas
Horridus, hirsutoq; humeros contactus amictu.*

I lluc (ut perhibent) diuersæ, atq; agmine lato
C ertatim cœunt gentes: atq; inde reuersæ
H aud dubia ex dubijs referunt oracula rebus.
D iseritur solyme: linguunt Hiericumq; Thenamq;
A rua Palestinæ, palmosæq; oppida idumes:
V ndiq; conueniunt: & inhospita rura frequentant.
I lle autem super his ripas, lucosq; silenter
I nsuetum multo calefactus pectora Phœbo
P ersonat: & uacua responsant omnia ualles.

Nunc pater è summo claram demittit olympo
P rogeniem, ætherei monumentum & pignus amoris.
I amq; aderit Deus: ecce Deus. Quæ tanta moratur
S egnities? quæ tanta animos dementia fallit?
I te agite: & superûm uenienti occurrite regi.
Q uamq; uiam insisterit, terras regna ultima uisens
C erta Dei soboles: studijs ingentibus illam
S ternite. nunc opus est animis, nunc mentibus æquis.
O multum monitiq; mihi, multumq; monendi,
S pernite opus inquam, ac uariarum nomina uana
D elittas rerum, & contagia diuitis auri,
V ersantisq; orbem, & mortalia cuncta trahentis,
O cia, desidiam, seuiq; Cupidinis arma.

Felix qui potuit Cereris contemnere dona,
E t latentes Bacchi morbos, & bella ferentes:
A c tolerare sitim, & ieiunia longa suetus,
C orpoream imminui molem, & mortalia sensim
M embra tulit: gaudens uinculis, & carcere cæco
E xonerasse animum, ac uolucrè super æthera ferre.
H ic sæpe in somnis primum sese obtulit ultro
I pse Deum genitor: ultro docuitq; futura:

M ox etiam atq; etiam claro se lumine passus
 C ontingi, eloquio ardenti, adpectuq; beato
 A dfulsit: sanctumq; inspirans ossibus ignem,
 D iuina impleuit penitus dulcedine mentem:
 V sq; adeo magni mentem facit æthere natam,
 A rdua conantem sponte, & præclara uolentem.

Hæc, & plura Heros memoras, populūq; patresq;
 S pargit rore leui: & felicius abluuit undis
 C onceptas mundi labes ab origine prima.
 C ontinuo morem suscepit: grataq; seruat
 P osteritas: sacrumq; pū coluere minores.
 E ac autem ætherei Regis certissima proles
 P ro mortali hominum genere, & pro numine læso,
 H eu fato indigno, & crudelis uulnere dextræ
 P roiectura animam, & finem allatura malorum,
 D uduum aderat: summiq; patris præcepta docebat
 N ota sibi: atq; animos supera ad conuexa uocabat:
 P rogeniem quando immeritam cunabula mundi
 P ostgeniti, ob noxam, primi; errata parentis
 D amnatam omnipotens pœnas expendere iussit
 T erribiliq; hosti diuinū concessit in iras.
 H unc simul adspexit iuuenis: & fluminis alueo
 T erq; quaterq; manu liquidas super intulit undas.
 R eddita uox ingens referato è uertice olympi.
 T estatusq; sacra præsens pater alite natum,
 I ntonuit late: tremefactiq; ætheris axes.
 E x illo haud dubitas magnorum maxime uatum
 S oluere fatidicum os: & spem uulgare per agros:
 A duenisse hominum certam requiemq; laborum:
 P ollicitiq; Dei toties mox testis adesse:

V num præ cunctis, populis spectantibus ultro
E t monstrare manus, & uerbis signare uolentem
V isa canens, monitusq; datos pridem æthere summo
T u matri, tu uocas adhuc, & luminis experts
P rima utero exultans foeto das signa supremæ
A duentis super Herois: magnamq; parentem
P andere res altas, summisq; arcana Tonantis
D ecretis, & uolucrum supera de gente ministrum
I n medio uisumq; die, auditumq; fateri
I mpellis. tua sydereus facta optima natus
M ox probat, & cunctis præfert mortalibus unum
T e uatem. O longe melioribus optime seculis
N ate pater, meritoq; adscripte Quiritibus olim
C ælicolis, salue o' Regi gratissime diuûm:
A c nos composito celebrantes carmine laudes
R ite tuas, pariterq; preces, & iura ferentes
A dspice, nostrorum oramus miserere laborum.
N on' ne uides quanto moueant fera bella tumultu
C rudeles animæ? scena illinc arma Britanni
E xpediunt solidas latis Hispania terras
C um populis urbes effundit: & omnia uersat.
H inc Gallorum acies, & prodiga corpora uitæ
C ædis amor, ferriq; armat scelerata cupido:
I nter utrosq; facem intentans discordia seuit:
I mpius armatos stimulat Mars, & furit ingens.
A h ne iterum tanto concurrant agmina motu:
A h ne iterum largo pinguescant sanguine campi,
H as tu iras, atq; hæc imperdita corpora bellis,
Q uæ dudum Ausoni e cecant in uiscera reges
V erte hostem in Turcâ superis des sanguine pœnas

C izicus, & populi, quos diuidit Hellespontus.
 A equius huic fuerat nostra arma opponere genti
 H unc tu animis pater accensis immitte furorem.
 E æ tibi DECIMVS præses simul & decus orbis
 A fflictis quem uos rebus, sæcloq; ruenti
 A uxilium cælo properastis mittere ab alto:
 A ugusto ingentes uoluit sub pectore curas:
 I amq; Scythas uexat bello: atq; amissa reposcit
 R egna animo: mox exadium, stragemq; daturus
 A ctutum ualido complebit milite campos.
 O lli igitur uires ultro se ad bella paranti,
 Q uo sine nulla super miseris mortalibus est spes,
 S ufficiat: ipse animosq; sibi, mentemq; ministret.
 N unc ò quiq; Hebri, uitreas & Strymonis undas,
 Q uiq; bibunt Xanthum, & fluctifonum symoënta:
 Q uosq; alijs longe positos in partibus horrens
 C aucasus hinc, illinc prospectat maximus A tlas:
 A gnoscant ueri tandem præcepta Tonantis:
 E t fluuio discant natos mersare salubri:
 T eq; adeo ante omnes unū, tuaq; arma tremiscāt,
 N ota nimis miseris, ac cæde inpersa suorum.
 T estis clara Rhodos, facti non immemor unquam,
 C um late implerunt campos: passimq; per herbas
 A gmina multa uirum iacuerunt æquore toto:
 C arpathūq; maris foedarunt sanguine fluctus.

G. C. M.
AD VIRGINES IN DIVAE MA-
RIAE VIRGINIS DIE FESTO.

Suave dicite Virgines
Carmen, & vario caput
Flore angite: totus hic
Transseat celebris dies,
Et pia prece letus.

Splendidum uiden, ut micat
Lumen? Aduenit, Aduenit
Virgo, Quæ peperit Deum:
Sola Quæ meruit Parens
Virgoq; & Natus esse.

Qualis in libano cedrus,
Et uelut platanus uirens
Explicat patulas comas:
Quæq; creuit in arduis
Collibus Cyparissus:

Et uelut crocea nitet
Veste, quæ fugat emicans
Diva Lucifer: Aut nigra
Fartæ merabus Indiæ
Sulcat æquora Nauis:

Talis hæc graditur, rosis
Vincta purpureis caput,
Quæ throno sedet aureo,
Inter candida lilia,
Et rubros Amaranthos.

Hinc, & hinc resonant chori.

Spirat undique cinnamum
 Aura leniter instrepens
 Summa per iuga montium.
 Ridet undiq; terra.

Ipsa per medios uenit
 Axe quadriiugo sedens:
 Cans quam sequitur fides:
 Et pudicitiae latus
 Seruat, optima custos.

Cernis, ut inbar induat
 Solis: ut pedibus premat
 Lunam: ut & caput ambiat
 Sydera: ac Dominam genus
 Laudet omne animantum?

Quare uos agite, obuias
 Virgini date Virgines.
 Splendeat rutilo chorus
 Igne. Thura manu pia
 Lucidis date flammis.

Ne tamen maculas pudor
 Vspiam male traxerit
 Sordidas, caueat, rogo,
 Si qua uirgineo cupit
 Ire proxima curru.

Sentit illico Virginis
 Virgo sentit anhelitum,
 Ut sagax leporem canis.
 Virgo quæ fuerit, placet,
 Digna Virgine socru.

Nam quot reppererit, statim

T ot natus faciet sibi.
V nicum genuit quidem:
S ed potest tamen hoc. Deua
N atus unicus ille est.

F.

D ulce si nobis, pueros Deorum
I n deos quandoque referre, visum est:
A tque ab extremo celebrare ductos
Orbe triumphos:
S i procellosi maris inter aestus,
A ut fuit belli medijs periculis
D ulce, praesentis meminisse diuos
Rite minores:
N unc iuuet diuū m̄q; hominumq; regem
V oabus passim ceanisse puris,
A nnuā aeternum celebri colentes
Funera pompa.
N anq; post uitae innumeros labores,
F lagraq; et sentens rigidus, crucisq;
S tipitem durum, per iniqua ditis
Regna triumphans,
I lle mortalis miseratus egros,
Cerberi rictus recudit trifaucis,
E t stygem, multa Eumenidesq; diras
Compede uinxit.
I amq; lustratis Erebi lacunis,
H ostium tandem spolijs onastus,

E xtulit

E xtulit cœli superis tropheum
Victor in oris.

Vnde nunc nostro generi, suisq;
P rospicit terris: miserisq; rebus
C onsulens, late referat profundi
Limen olympi.

E.

P rimi si potuit parentis arbor
V xorem male credulam secuti,
P atrem tradere, liberosq; letho:
Mortales miseri ueremur, arbor
A n possit sacra, qua Deus pependit
S ummi consilium patris secutus,
E t nos reddere, posterosq; uitæ?
Quin tanto melius, beatiusq;
Quanto sunt homines Deo minores.

E.

I nfelix hominum genus peremptum est:
V irgo quum noua paruit superbo
C omplexo auricomam arborem draconi.
E t felix hominum genus redemptum est:
V irgo quum noua contudit proteruum
S acri munere stipitis colubrum.
At quo' posterior tamen priore
V irgo uirgine, stirpsq; stirpe præstat:
H oc est (fidite: uera tanto uates)
I lla certior hæc salus ruina.
Sannazarius.

E

INFANTICIDIA IACOBI
SANNAZARII.

Vnde tot auditi gemitus? unde horrida quæso
Lamenta hæc? furor unde ingens? miseriq; tumultus?
Quid'ne petit fragor armorum? uagitus & ingens
Infantum? lacrimæq; & foeminei ululatus?
Quo nostro morimur scelere? aut quæ nã obsecro tanti
Causa mali est? sunt hæc (propius iam cerno) nefandi
Imperia Herodis, concepti & damna timoris.
Audierat sedenim felici sydere natum
Nuper iure nouo solymas qui subderet olim,
Et late populos uictor ditione teneret.
Id metuens, tenerum ab radice auellere florem
Conatus, parat insidias, longeq; iubetur,
Ah dolor, infantum cautiq; miserrima cædes.
Dij tantum prohibete nefas, Dij auertite casum.
Nam quæ te culpa, & regnandi dira cupido
Impie Rex agitat? Non is, qui nascitur, unquam
Optabit tua regna: metum compeste. Quid o, quid
Infantes muerere? ferus quos euecat ensis.
Heu noua bellorum facies, heu Martis iniqui
Assuetum nunquam facinus. Quis talia fando
Audiit? armatis ferro seuiræ cohortes
In pueros, matrum pauidaq; ac prorsus inertis
Opposita pugnare acie, ac decernere ferro.
Ecce implent subitis matres plangoribus æthra
Attonitæ, laniantq; comas, & ab ubere raptos
Lactantes iugulare uident, & funere acerbos
Damnari: uidet illa suo cunabula tingi

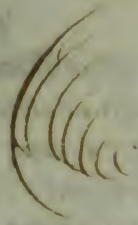
Sanguine: collisum hæc nati caput aspiciat:illum
In gremio trepidæ matris fodit ensis adactus.
Diffugiunt aliæ per templa, domosq; Deorum,
Amplexæq; tenent natos, atq; oscula figunt
Orantes ueniam: & nequicquam poplite flexo
Pro natis se se obijcunt, mortemq; precantur.
Non precibus, non ulla hostis pietate mouetur.
Sacrilegæq; manus innocui mactantur ad aras.
Incantum ueluti cum inuadit ouile luporum
Magna cohors, quos dira famas exasperat, ingens
Certatim pecoris fit cædes intus, & omne
Sternitur infelix misera ad præsepia uulgus.

Felices puerorum animæ: uos nulla tacebit

In longum producta ætas, æternaq; uobis
Nomina erunt, dum religio Romana manebit,
Imperium summaq; tenebit in arce sacerdos.
Vos primi monstratis iter, quod ad ardua lætos
Regna beatorum ducit: uos prælia primi
Tentastis, magni ducis ornatura triumphos.
Vos primum è cælo suscepit plausus orantes
Dum sacros magni currus ire ante Tonantis
Sorte datum est: cum rite nouum Pæana canentes,
Purpureas capiti insigni de flore corollas
Et manibus florentem alto de uertice palmam
Fertis, iam expleti donatum insigne laboris.

Vos ego, si qua huius pietas, uel cura sit orbis
Experti minus olim: obtestor ut abdita cælo
Lumina, labentem in tenebras, & crimina mundum
Restituatis: iterq; istud mortalibus ægris
Ignotum, uestra luce ostendatis ab alto.

E ij

Q
T
C
N
E
C
A
M
My
I
T
N
P
A
Iy
(N
H
I
I
I
Mj

ACTII SYNCERI SANNAZARII
EGLOGA PRIMA
PHILLIS.

LYCIDAS. MYCON.

Ly. m Irabar, uicina Mycon per litorea nuper (nos:
Dum uagor, expectoq; leues ad pabula thyn
Quid tantū infuetus streperet mihi cœurus: & ludæ
Per scopulos passim fulicæ, perq; antra repostæ
Tristia flebilibus complerent saxa querelis:
Cum iam nec curuus resiliaret ab æquore delphin,
Nec solitos de more choros induceret undæ.
Ecce dies aderat: charam qua Phyllida terræ
Condidimus: tumuloq; piæ defleuimus umbras
Ah miseri: & posthac nec tristes linquimus auras:
Nec dubitat sæuus solatia ferre Tylemon.

My. S. alicet id fuerat, tota quod nocte uaganti
Huc illuc: dum Pausilypi latus omne pererro:
Piscesamq; lego cœleri Nesida phaselo:
Nescio quid queruli gement lacrimabile mergi.
Phyllis ad inferias, Phyllis (si credimus) illos
Ad gemitum o Lycida, tumuliq; ad sacra uocabat.

Ly. E. heu chære Mycon qualis spectacula pompæ
(Nunc recolo) quas ipse manus: quæ? ue ora notauit
His oculis: his inquam oculis quæ funera uidi
Infelix: nec me tandem dolor improbus egit
In scopulos, in saxa, rogo? ue absunt eodem
Igneæ uis, uel saltem aliquis deus æquore merfit,
My. O Lycida Lyada: nonne hoc felicius illi

E iij

PHYLLIS

E uenisse putas? quàm si fumosa Lyctæ
 Antra, uel hirsuti tegetem subisset Amyntæ?
 Et nunc heu uiles hamo sibi quæreret escas:
 Aut tenui laceras sarcæ et uimine nassas.
 Sed tu: siquid habes ueteres quod lugeat ignes:
 Quod manes, aneresq; diu testetur amato:
 Inape: quandoquidem molles tibi litus arenas
 S ternit: Et insani posuerunt murmura fluctus.
 Ly. Immo hæc: quæ aneri nuper properata parabâ
 Carmina: ab extremo cum iam caualitora portu
 Prospicerem: Et nunci uenerarar saxa sepulchri:
 Inapiam. tu coniferas ad busta cupressus
 S parge manus: Et uiridi tumultu superintege myrtos.
 My. En tibi cærulei muscum æquoris, en tibi conchas
 Purpureas, nec non tota quæ sita profundo,
 Et uix ex imis euulsa coralia saxis
 Adferimus. tu solennes nunc incipe cantus:
 Inape, dum ad solem Baianus retia Milon,
 Explicat, Et madidos componit in orbe rudentes.
 Ly. Quos mihi nunc diuæ scopulos, quæ panditis antra
 Nereides: quas tu secreti litoris herbas
 Glaucæ pater, quæ monstri ferus mihi gramina sacis
 Ostendes nunc Glaucæ? quibus tellure relictæ,
 Ah miser, Et liquidi factus nouus incola ponti
 Te sequar in medios mutato corpore fluctus:
 Et feriam bifida spumantia marmora cauda.
 Nam quid ego heu solis uitam sine Phyllide terris
 Exoptem miser? aut quid nam raptæ mihi lucæ,
 Dulcæ putem? quid ue hic sperem? qd iam morer ultra
 Infelix? an ut hac uili proiectus in alga

A rentens tantum frutices, desertaq; cernam
Litora: & ingrato iactem mea uerba sepulchro?
S alicet hos thalamos, hos felices hymenæos
C oncelebrem? sic sperata mihi gaudia tedæ
D at Venus? ambiguos sic dat Lucina timores?
Q uis mihi, quis te te rapuit dulcissima Phylli?
P hylli meæ quondam requies, spesq; unica uitæ,
N unc dolor, æternumq; imo sub pectore luctus.
N on licuit tecum optatos coniungere somnos:
D ulcia nec primæ decerpere dona iuuentæ:
A ut simul extremos uitam producere in annos.
N unc te (qs credat?) lapis hic habet: & mihi nusq; es:
N usq; terrarum Phyllis sed fabula: & umbræ
F rustrantur miseras per dira insomnia noctes.
M e miserum: quate tandem regione requiram?
Q ua ue sequar? per te quondā mihi terra placebat,
E t populi, lætæq; suis cum moenibus urbes:
N unc iuuat immensi fines lustrare profundi:
P erq; procellosas errare licentius undas
T ritonum immixtum turbis, scopulosq; Cete
I nter, & informes horrenti corpore Phocas,
Q uo nunq; terras uideam. Iam iam illa tot annis
C ulta mihi tellus, populiq; urbesq; ualete:
L itora cara ualete: uale simul optima Phylli.
N os tibi, nos liquidis septem pro fluctibus aras
P onemus: septemq; tibi de more quotannis
M onstra maris magni uitulos mactabimus hirtos,
E t tibi septenis pendeunt ostrea fertis,
O strea muricibus uariata, albisq; lapillis.
H ic tibi Nisæ, & flauos resoluta capillos

E iij

PHYLLIS

C ymodoce, mātisq; pia cum matre Palæmon,
 E t Panope, & Siculi custos Galatæa profundi
 S olenneis nectent choreas, & carmina dicent:
 Quæ Proteus quondam diuino pectore nates
 E docuit: magni cum funera fletet Achillis:
 E t Thetidis luctus consolaretur amarus.
 A t tu, siue altum felix colis æthera: seu iam
 E lysios inter manes, coctusq; uerendos
 L ethæos sequeris per stagna liquentia pisces:
 S eu legis æternos formoso pollice flores,
 N arcissumq; crocumq; & uiuacis amaranthos:
 E t uiolis teneras mīsces pallentibus algis:
 A dspice nos: mītisq; ueni. tu numen aquarum
 S emper eris, semper lætum piscantibus omen.
 V t nymphis, Nereoq; ut flauicomæ Amphitrite,
 S ic tibi uictrices fundent libamina cymbæ.
 I nterea tumulto supremum hoc accipe carmen,
 C armen, quod tenui dum nectit arundine linum
 P iscatōr legat: & scopulo suspiret ab alto.
 I n gremio Phyllis recubat Sirenis amatae.
 C onsurgis gemino felix Sebethe sepulchro:
 My. D ulcē sonant Lyāda tua carmina: nec mihi malim
 H alcyonum lamenta, aut udo in gramine ripæ
 P ropter aquam dulces cycnorum audire querelas.
 S ed tu: sic fœcales uicina Megaria semper
 S ufficiat conchas: sic proxima Mergilline
 O streæ, saxosæq; ferat tibi rupis echinos:
 Q uandoquidem nox obscuras iam distulit umbras,
 N ec dum permensus cælum Sol: incipe rursus,
 A tq; itera mihi carmen. Habent iterata leporem.

Ly. N e miserum ne coge Mycon. sat lumina, sat iam
 E xhaustæ ma duere genæ. dolor (adspice) siccas
 O bduxit fauces: quatit & singultibus inum
 P ectus: anhelantemq; animam uox ægra relinquit.
 E t tamen hæc aliàs tibi nos, & plura canemus,
 F ortasse & meliora: aderit si musa canenti.
 Quin & ueliferis olim hæc spectanda carinis
 S eu Prochytae, seu Miseni sub rupe patenti
 I nscribam: grandisq; notas ferrugine ducam:
 P ræteriens quas nauta mari percurrat ab alto;
 E t dicat. Lyadas, Lycidas hæc carmina fecit.
 S ed quoniam socij passim per litus onantes
 E xpectant, poscuntq; tuas ad retia uires:
 E ia age iam surgamus. ego hæc ad busta sedebo.
 T u socios inuise: esctas nam quærere tempus:
 E t tibi nunc uacua fluitant sine pondere naſæ.

EGLOGA SECVNDA

GALATEA.

f Orte Lycon uacuo fessis confederat antro
 Piscator: quæ se scopuli de uertice, lato
 O stentat pelago pulcherrima Mergilline.
 D umq; alij notosq; sinus, piscosaq; arcum
 A equora collustrant flammis, aut linea longe
 R etia, captiuosq; trahunt ad litora pisces:
 I pse per obscuram meditatatur carmina noctem.
 I mmitis Galatea: nihil te munera tandem,
 N il nostræ mouere preces? uerba irrita uentis
 F udimus: & uanas scopulis impingimus undas.

GALATEA

A dspice, cuncta silent, Orcas & maxima Cete
 S omnus habet, tacitæ recubant per litora Phocæ.
 N on zephyri strepit aura: sopor suus humida mulcet
 A equora: sopito conuiuent sydera cœlo.
 S olus ego (hei misero) dum tristi pectore questus
 N octe itero, somnum tota de mente fugavi,
 N ec tamen ulla meæ tangit te cura salutis.
 A t non Praxinoe me quondam, non Polybotæ
 F ilia despexit, non diuitis uxor Amyntæ,
 Q uamuis culta sinu, quamuis foret alba papillis.
 Q uin etiam Aenaria (si quicquam credis) ab altæ
 S æpe uocor. Solet ipsa meas laudare camœnas
 I n primis formosa Hyale, cui sanguis Iberis
 C larus auis: cui tot terræ, tot litora parent:
 Q uæq; uel in medijs Neptunum torreat undis.
 S ed mihi quid profunt hæc omnia, si tibi tantum
 (Quis credat Galatæ?) tibi si deniq; tantum
 D ispliceo? si tu nostram crudelis auenam
 S ola fugis? sola & nostros contemnis amores?
 O stre a Miseni pendentibus eruta saxis
 M ille tibi misi: totidem sub gurgite uasto
 P ausilypus, totidem uitreis Euploea sub undis
 S eruat adhuc: plures Nesis mihi seruat echinos
 Q uos nec uere nouo folijs lentiscus amaris
 I nfiat, aut uacuae tenuant dispendia Lunæ.
 P ræterea mihi sub pelago manus apta legendis
 M uriabus: didici Tyrios cognoscere succos,
 Q uoq; modo plena durent conchilia testa.
 Q uid refugis? tingenda tibi iam lana paratur,
 Q uæ nitæ, superesq; alias Galatæ puellas.

Lana maris spumis quæ mollior, hanc mihi pastor
 Ipse olim, dedit hanc pastor Meliseus, ab alta
 Cum me forte senex audisset rupe canentem:
 Et dixit, puer ista tuæ sint præmia Musæ,
 Quandoquidem nostra cecinisti primus in ætæ.
 Ex illo in calathis seruavi, ut mittere possem.
 Sed tu (nequa mihi superet spes, nequa futuri
 Conditio Galatæ) manum mihi dura negasti.
 Hoc est, hoc, miserum quod perdidit. ite camænæ,
 Ite procul, spreuit nostras Galatæ querelas.
 Sicut, exiguae uideor quod nauita cymbæ,
 Quodq; leues hamos, nodosaq; retia tracto,
 Despicis. an patrio non hoc quoq; litore Glaucus
 Fecerat? æquoreæ Glaucus scrutator arenæ,
 Et nunc ille quidem tumidarum numen aquarum.
 Sed nec, quæ nimium uel me sic falsa fatigat,
 Fabula te moueat Lydæ. Licet illa puellis
 Iactet, nescio quas mihi se misisse corollas:
 Non me Lyda tamen, non impulit, æquora testor,
 Nereidasq; omnes. si fallo, naufragus illas
 Experiar, salsoq; bibam sub gurgite fluctus.
 Heu quid agam? externas trans pontû quærere terras
 Imprudens est animus: quo nunquã nauita, nunquã
 Piscator ueniat. fors illic nostra licebit
 Fata queri. Boreæ extremo damnata sub axe
 Stagna petam, & rigidis nunquã nô cæna pruinis?
 An Libyæ rapidas, Austriq; tepentis arenas,
 Et uideam nigros populos, solemq; propinquum?
 Quid loquor infelix? an non per saxa, per ignes
 Quo me cunq; pedes ducent, mens ægra sequetur?

GALATEA

Vitantur venti: pluuia uitantur, & æstus:
 Non uitatur amor. mecum tumuletur oportet.
 Iam saxo me me ex illo demittere in undas
 Præcipitem iubet ipse furor. Vos o mihi Nymphæ,
 Vos maris undisoni Nymphæ, præstate cadenti
 Non duros obitus, sæuasq; extinguere flammæ.
 Scilicet hæc olim, ueniens seu litore curuo
 Caietæ, seu Cumarum naualibus altis:
 Dum loca transibit, raucus de puppe magister
 Hortatus socios, dextrum deflectite, dicit,
 In latus o socij: dextras deflectite in undas:
 Vitemus scopulos infameis morte Lyconis.
 Talia nequicquam surdas iactabat ad auras
 Infelix piscator: & irrita uota fonebat.
 Cum tandem extremo ueniens effulsit ab ortu
 Lucifer: & roseo persudit lumine pontum.

EGLOGA TERTIA

MOPSVS.

CELADON, MOPSVS, CHROMIS, IOLAS.

Ce. d. Ic mihi (Nam Baulis, uerum si rettulit Aegon,
 Bis senos uos Mopse dies tenuere procellæ)
 Quid tu, quid Chromis interea, quid uester Iolas,
 Dum Notus insultat pelago: dum murmurat unda:
 E quid desertis uacui lusistis in antris?
 Mop. Quid nostræ facerent ingrata per oda muse
 O Celadon? neq; tum conchas impune licebat
 Per scopulos, non octipedes tentare Paguros.
 Iam fragilem in siccis munibant saxa phaselum:

R araq; per longos pendeant retia remos.
A nte pedes cistæq; leues, hamiq; iacebant:
E t calami, naſæq; & uiminei labyrinthi.
T um Chromis Inarimū ſpectans, his inquit ab oris
(Ah dirum exilium) noſtræ ſoluere carinæ:
C um regem poſt bella ſuum comitata iuuentus
I gnotis pelagi uitam committeret undis.
Quæ tamen (ut fama eſt) Ligurum per ſaxa, per altæ
S techadas emicuit: Rhodaniq; inueſta per amnem
(Nam bene ſi memini Rhodanum referebat Amilcō)
O ceani madidas uidit reſluentis arenas:
E t quæ cæruleos procul adſpiciat ora Britanos.
Quæ (niſi uana ferunt) quoties maris unda reſedit,
I ndigenæ captant nudos per litora piſces.
N e Chromi, ne luctus renoua, reſpondit Iolas:
S at tuus hæc nobis Lucrini nuper ad undam
N arrauit Lycabas: Solem ſe ſaliet illic
T rans fluctus, trans & nubes uidiſſe cadentem
H aud aliter: quàm ſi noſtris è montibus illum
C aietæ adſpiceret longe poſt litora ferri:
E t ſtrepitum ſenſiſſe ruentis ab æthere currus.
P ræterea mores populorum, urbesq; locosq;
E xpoſuit, quernasq; domos, & lignea tecta.
A ddidit & uarias (heu barbara nomina) gentes:
B ellouacos, Morinosq;: & quos quis dicere poſſit?
T arbelloſ: latis errare & flumina campis:
N eſcio quem Ligerim tectis ſe innaiſſe carinis.
S ed mea nunc aliæ poſcunt ſibi pectora curæ.
T u modo, ſi quid habes (& te quoq; Chloridis ardor
E xcruat) ſcopulo hoc mecum meditare uiſſim.

M O P S V S.

A udiat, & gracilem percurrat Mopsus auenam.
 S ic illi: ast ego nil contra, sed quæ mihi collo
 G arrula pendebat, manibus tunc sumpta cincta est.
 S alicet alternos conabar arundine uersus
 E xapere. alternis nam dicere uterq; parabat.
 N ec mora, iam Chromis hos, hos & referebat Iolas.
 Chr. Nereides pelagi sacrum genus, aut mihi uestris
 M unera ferte uadis, duram quers Chlorida placem:
 A ut, si muneribus flecti nequit, æquore toto
 Q uarite, quæ nostrum sanet medicina furorem.
 Iol. S irenes mea cura, audite hæc ultima uota.
 A ut reuocet iam Nisa suum, nec spernat Iolam,
 A ut uideat morientem. Hæc saxa impulsa marinis
 F luctibus, hæc misero uilis dabit alga sepulchrum.
 Chr. Q ualis tranquillo quæ labitur æquore cymba,
 C um Zephyrus summæ crispantur leniter undæ,
 T uta uolat, luditq; hilarius per transtra iuuentus:
 T alis uita mihi, mea dum me Chloris amabat.
 Iol. Adspicis, iratæ feriant ut saxa procellæ:
 V t ualidis imæ Coris turbentur arenæ,
 I am scopulis furit unda, tremat iam terra tumultu.
 F allor, an hæc ipsa est Nisæ indignantis imago?
 Chr. O' Proteu pastor liquidi maris, o' pater, o' rex,
 (Quandoquidem insanos odists numina fistus)
 Q uære Petheusas tu, cui licet: atq; superbæ
 D ic Hyale, falsum te pascere monstra per æquor.
 Iol. I lle habet, ille uicos scopulus mihi seruat amores,
 Q ui propior terræ est. illum pete Glaucæ natatu:
 N èue manus duri contemnat Nisa mariti,
 D ic te squammigeras traxisse ad litora prædas.

Chr. Est Veneri Cypros gratissima, Creta Tonanti,
 I unoniq; Samos, Vulcano maxima Lemnos:
 A enariæ portus Hyale dum pulchra tenebit,
 Nec Samos Aenariam uincet, nec maxima Lemnos

Iol. Gradinus Rhodopen, & Mercurius Cyllenem,
 O rtygiam Phœbe, Tritonia iactat Hymetton:
 N isa colit Prochyten: Prochytes si commoda norint,
 O rtygiam Phœbe, Tritonia linquet Hymetton.

Chr. Hic specus, hic rupes, texendisq; optima nassis
 V imina sunt, iuncta, densæq; per aua myrtus:
 S i mihi nunc Pholoe, uel tantum Chloris adesset,
 Quam bene pugnares possem contemnere uentos.

Iol. Nulla mihi sine te ridens loca, displicet aquor,
 S ordet terra, leues odi cum retibus hamos.
 A t si aderis tu Nisa, placebunt omnia. letus
 T unc ego uel lybias degam piscator arenis.

Chr. Dat Rhombos sinuessa, Dictarchi litora Pagros,
 H erculeæ mullum rupes, Synodontas A malphis,
 P arthenope teneris scattet ambitiosa puellis:
 Quis mihi nunc alias scrutari suadeat algas?

Io. I n fluminis Mugil uersatur, Sargus in herbis,
 P olypus in scopulis, medijs Melanurus in undis,
 A nte tuas mea Nisa fores ego semper oberro.
 Quæ mihi det tales incundior insula portus?

Mo. Hactenus o Celadon resonis sub rupibus illos
 I nter se uario memini contendere cantu
 H orrida uentosæ ridentis murmura ponti.
 Qui tamen & laudes, & munera digna tulere
 C arminebus, sed quæ nequeat contemnere Triton.
 H ic, quam Circeio nudus sub gurgite cepi,

M O P S V S

N atiuus concham maculis: & murice pictam:
I lle recuruato nodosa Coralia trunco.

FERDINANDO FEDERICI REGIS
F. ARAGONIO, CALABRIAE
DVCI EGLOGA QVARTA.

P R O T E V S.

Vnc primum notas uelis maioribus undas
n Currimus o nymphae Craterides: ordine
quando

S uadet amor, charae primos Telluris honores,
D icere: caeruleae magni Crateris alumnae.
T elluris primos charae dicamus honores:
D um radijs feruens medium sol excoquit aequor.
T u uero patriae Iuuenis decus, edite caelo,
S pes generis tanti: seu te nimboſa Pyrene
P ro dulci Latio, pro noſtris detinet aruiſ:
S eu uagus obiecto munimine claudit Iberus:
R umpe moras: nec te latis Hiſpania regnis
A dliat, ſtrips' ue tuae primordia, & ille
G entis honos: licet effuſo Tagus impleat auro,
E t pater Oceanus ſpumanti perluat unda.
N am mihi, nam tempus ueniet: cum reddita ſceptra
P arthenopes, fractosq; tua ſub cuspide reges
I pſe canam: nunc litoream ne deſpice muſam.
Q uam tibi poſt ſyluas, poſt horrida luſtra Lycæi:
(ſiquid id eſt) ſalſas deduxi primus ad undas:
A uſus in experta tentare pericula cymba.

Qua

Quæ uada non norunt, quis nescit Protea portus?

Illum olim ueteris pascentem ad saxa Mineruæ,
 Mulcentemq; suas diuino carmine Phocas,
 E' puppi sensere Melanthius & Phrasidamus:
 Vt forte à capreis obscura nocte redibant.
 Senses & uario delphinas ludere cursu,
 Tritonumq; choris longe freta pulsa sonare.
 Ipse autem, haudquaquam mortali digna referri
 Verba sono, uachas lætus cantabat ad auras:
 Terrigena ut quondam matris de uentre Tiphœus
 Exiliens, infanda deos ad bella uocasset.
 Vt fratrum primus, furis, & hiantibus hydris
 Instructus, densas ductauerit ipse cæternas.
 Vt nisu ingenti partem de monte reuulsas
 Aenariam, Prochytenq; altis immiserit astris:
 Ac totum subito cælum tremefecerit ictu.
 Tum pater haud segni molitus fulmina dextra
 Immanis acies deiecerit: atq; trophæum
 Iusserit ardentis tectari sulfure Baias:
 Quod gens uicta illis lauisset uulnera lymphis.

Hinc magni Aladæ tauros, stratumq; profundum
 Aggeribus memorat, ductamq; per oppida pompā.

His ueteres addit Cumas, loca cognita Phæbo,
 Vatis & horrendæ lucos, triuiæq; recessus,
 Cimeriūmq; domos, & opaca in uallibus antra.

Te quoq; formosæ captum Nesidos amore
 Pausilype irato compellat ab æquore questu.

Ah miser, ah male caute, tuæ quid sita puellæ

Adeleras? cupit in medios euadere fluctus

Infelix: cupit insuetum finire dolorem.

Sannazarius.

F

PROTEVS.

A t tibi nec curæ est, quod eam Neptunia monstra
C ircumstent: mare nec rapido quod sorbeat æstr.
A h miser, ah male caute, ultra quid brachia tendis?
S iste gradum. riget illa iugis adsueta ninosis
V enatrix: quam mille feræ timere sequentem
P er saltus. uos hanc Parope, uos candida Drymo,
C ymothoeq; Rhoëq; Pherusaq; Dinameneq;
A capite, & uestri sociam. lustrate choreis.

Tum canit antiquas sedes, opulentaq; regna
A uricome sirenis, & altum in monte sepulchrum:
S acraq; Chalcidicosq; deos, magnisq; per æquor
A uspicis uectas hæc ipsa ad litora classis.

Tum liquidos fontes subter ænea moenia ducit,
A dtollitq; arcem, & culmina montibus æquat
T ectorum: uastas protendit in æquora molis:
E upleamq; procul trepidus dat cernere nautis,
A tq; Pharon iungit scopulos, præruptaq; saxa
T heleboim, Sarniq; amnes, & pingua culta.

Tum canit, ut Corydona sacro Melisæus in antro
V iderit, & calamos labris admouerit audax:
F ormosum quibus ille olim cantarat Alexin:
D ixerat & musam Damonis, & Alpheisibæi.
Q uers fretus, dictante Dea, tet sydera nobis
P rodiderit, tantis cæli patefecerit oras.

Quid referā aut stabias, aut quæ tenuisse ænoris
V irginibus fama est abeuntes saxa carinas?
A ut ut terrifica sonitus, ignemq; Vesui,
E t desolatus passim defleuerit urbes?
P ostremo reges, regumq; ex ordine pugnas
E numerat: belliq; artes, & præmia narrat.

Addit ista fata, & te, quem luget ademptum
Italia infelix (sive id grauis ira deorum,
Seu fors dura tulit) trans altus euehit Alpes.
Mox agit Oceani prope litora: deniq; sistit
Spumantem ad Ligerim, paruaq; includit in urna.
Heu sortem miserandam, heu pectora caeca futuri.
Hecine te fessum tellus extrema manebat
Hospitijs, post tot terræq; marisq; labores?
Pone tamen gemitus: nec te monumenta parentum,
Aut moueant sperata tuis tibi funera regnis.
Grata quies patriæ: sed & omnis terra sepulchrum.
Hæc ille, & quæ uix audita prioribus annis
Heroum longæua queat munisse uetustas,
Commemorat. socio respondent æquora plausu:
Luna suam donec paulatim fundere lucem
Cæpit, & ad uitreas redierunt numina sedes.

TRAIANO CABANILIO
TROIAE, AC MONTELLAE
DOMINO.
SALICES.

Iuacat, & blandos cœnum uentilat ignes
f Quæ dea cœrulea uehitur super æquora
concha,

T urrigeramq; Paphon, ditemq; Amathunta tuetur:
A cipe flumineas properatum carmen ad undas
O'mihi non dubia Cabanili cognite fama,
S ed longe uarios rerum spectate per usus.
N am tibi me doctæ sic deuinxere sorores,
S ic mea felici permulcant pectora cura:
V t uix ulla queam melioris tempora uite
T e sine, uix placidos per noctem ducere somnos.
E n agedum Traiane, tuis hæc præuia iussis
T ractanti, iam iamq; animo maiora paranti
D a ueniam, & tenuis ne dedignare camœnas.
Forte inter uirides (si uera est summa) genistas,
C apripedes satyri, passimq; agrestia Panes
N umina cum Faunis, & montuagis Siluanis,
E xerat dum sol raucas per rura cicadas,
V itabant æstus: qua pinguis culta uadosus
I rrigat, & placido cursu petit æquora Sarnus.
G rata quies nemorum manantibus undiq; riuus,
E t Zephyris densas inter crepitantibus alnos.
D umq; leuiter aptant calamos, dum sibila pressis
E xplorant digitis: tenuiq; foramina cera

O bducunt, vario modulantes carmina cantu:
 A uricomæ uiridi specularunt ab ilice Nymphæ
 D ulcæ clarifonis soluentes ora cithinnis:
 S ed prope ferre pedem metuunt, nam sæpe labores
 A udierant Penæa tuos: & qualibus olim
 I nfelix Eheu uirgo Nonacria fatis
 I nfelix uirgo (quid enim non illa moueret?)
 P ana metu fugiens è uertice Cyllenæo,
 P ana deum Arcadiæ, quâuis pulcherrima, quamuis
 D ianæ sacros inter lectissima cœtus,
 N odosa tenerum mutavit arundine pectus.
 Q uas simul ac nemorum petulans, effrenâq; pubes
 S emiferi uidere per herbida prata uagantes:
 O cultamq; inus flammam traxere medullis:
 S ic timidas blandis hortantur uocibus ulro.
 Huc huc ò teneræ placidissima turba puellæ:
 Q uid procul adstatis? potius succedite ripæ,
 E t uiridi in prato molles de more choreas
 D ucite: quandoquidem calamos inflamus inertes:
 E t frustra ad surdas iactamus carmina syluas.
 I llæ nil contra: celeri sed nuda parabant
 C rura fugæ, tutosq; agitabant mente receptus,
 S iqua' forte uiam per saxa irrumpere, & altis
 E nassisse iugis, deus, aut sua fata dedissent.
 T um iuuenes, procul ò, clamant, procul iste puellæ
 S it timor ignauas animo depellite curas.
 N ulle hic insidiæ, nullæ per aperta latebræ:
 C unctæ patent: nullas abscondunt hæc loca frauders.
 N os quoq; non Lernæ monstros, non igne Chimææ,
 S cyllæis'ue lupis geniti, aut latrante Charybdi,

F iij

SALICES.

Qui uestra immani laceremus uiscera morsu:
 Sed diuinum genus, & qui semper rupibus altis
 Vobiscum crebris uenatibus insultemus.
 His dictis permulsi animi, securaq; tristem
 Corda metum euicunt: gressuq; per uda citato
 Prærata, deus tandem cupidus, ripæq; propinquane.
 Tum manibus simul implicatis per gramina festas
 Exercent choreas: aliosq; aliosq; reflexus
 Inter se lætæ repetunt: nunc corpora librare
 In saltus: nunc molle latere, nunc candida iactare
 Rachia: & alterna quatiunt uestigia plantæ.
 Hic Satyri, quanquam uoces audire carentium
 Crudelēs, quanquam nuceas spectare papillas,
 Exultant, oculisq; bibunt sitientibus ignem:
 Tanta tamen sæui gliscit uis effera morbi
 Pectoribus, præcepisq; amor, & malefana libido:
 Ut calamis sensim eiectis, ruptoq; repente
 Fœdere, surgentes ab humo, uento ocyus omnes
 Exiliant: spretoq; deum pietate, fideq;
 Ah pauidas Nymphas, subitoq; horrore rigentes
 Innuadant auidi, sæuorum more luporum,
 Qui lætas medijs proturbant lusibus agnas,
 Oblitasq; sui passim rapiuntq; trahuntq;
 Dum uiridi in campo cursant, aut ualle sub altæ:
 Et custos ignarus abest, & amica canum uis.
 Sic illi, at misere discisso pectore Nymphæ
 Rondiferam mœstis sylvam clamoribus implent:
 Atq; huc, atq; illuc fugiunt, non saxa, neq; altis
 Tutæ putant loca senta rubis. hinc ardua montis
 Prærupti iuga, diffusos hinc stagna per agros

A dtonitæ circumspiciunt. uia nulla salutis:
 E t iam spes prærepta fugæ: tum deniq; ad undas
 C onfistunt trepidæ, flauosq; à uertice crinens
 C um lacrimis, gemituq; et flebilibus lamentis
 A bscondunt, sarnumq; uocant, liquidasq; sorores.
 D umq; uocant, fundo properat chorus omnis ab imo
 N aiadum: properat uitreæ rex cærulæ undæ
 S arnus, inexhaustumq; uadis ciet agmen aquarum
 R autæ sonans. sed quid sarnus'ue, aut illa natantium
 A gmina Naiadum possint, ubi ferrea contra
 S unt fata, et duro leges adamante rigescunt?
 E rgo defectæ cura, auxilioq; deorum,
 A c cælum pariter Nymphæ, lucemq; perosæ,
 V num illud, rebus tandem quod restat in arctis,
 F inem optant. iamq; in fluium se mergere adortæ,
 M embra reclinabant, et aquas prono ore petebant:
 C um subito obriguere pedes: lateq; per imos
 E xspatiata unguis radix, fugientia tardat,
 A dfigitq; solo uestigia. tum uagus ipsis
 S piritus emoritur uenis: indignaq; pallor
 O cupat ora: tegit trepidantia pectora cortex.
 N ec mora: pro digitis ramos exire uideres,
 A uratasq; comas glaucæ canescere fronde:
 E t iam uitalis nusquam calor: ipsaq; ædunt
 V iscera paulatim uenienti frigida ligno.
 S ed quamuis totos duratæ corporis artus,
 C audicibusq; latus, uirgultisq; undiq; septæ,
 A c penitus Salices: sensus tamen unicus illis,
 S yluicolas uitare deos: et margine ripæ
 H ærentes, medio procumbere fluminis alueo.

CASSANDRAE MARCHESIAE,
MVLIERI PRAESTANTISS.
EGLOGA SEXTA.
HERPYLIS PHARMACEVTRIA.

Dorylas. Thelgon.

Ed iam vulgatos & nos referamus
amores:

Quos pariter grata scopuli pen-
dentis in umbra

Hinc Dorylas, hinc Theleboi ma-
ris adcola Thelgon

Certantes docuere. quibus caua litora, & ipse
Aequoreus Platamon, sacrumq; Serapidis antrum
Cum fonte, & Nymphis adsultauere marinis.

Tu mihi, seu doctas percurris Palladis artes,
Mæoniæq; aurum, & subtegmina uincis Arachnes:
Sæu Dryadum choreis, cætuq; immista Dianæ
Haud minor incedis: pictaq; adincta pharetra
Venatu Prochyten, maternaq; regna fatigas:
Sive Dicharcheis qua molibus adsilit æquor,
Ludentes spectas Neræidas: en age nostros,
(siquis honos pelagi) Cassandra en adspice lusus.
Non ingrata cano, penitusq; iniussa. Neq; unquam
Arguerint uentura meis te secula chartis

Præteritam.

P ræteritam. faueat modo non inuitus Apollo,
 E t quæ me facili uexere per æquora remo
 P ierides: quævis longa dies, & nomina curæ.
 I nterea Dorylan iuuat hic audire canentem.
 Dor. Sebethi ad liquidas descenderat Herpylus undas,
 H erpylus Euboidum non ultima: quam pater Alcon
 E rudijt, Musis & Phœbo cognitus Alcon.
 V enerat & socij partem subitura laboris
 V nanimis soror: & calathum de more ferebat.
 I psa comas effusa, pedemq; exuta sinistrum
 C um Phileris longum submurmurat: atq; ita fatetur.
 Pone aram, & uiuos hauri de flumine rores:
 C anaq; uicino decerpe absynthis campo.
 I llum illum magis conabor adurere sacris,
 Q ui miseram tota spoliata mente reliquit.
 Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.
 R hombus ad Aemonias reuocetur aheneus arvens:
 S istere qui pluuia, qui pellere nubila cælo,
 Q ui potis est trepidos undis abducere pisces.
 Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum.
 A lga tibi hæc primum tumidi purgamina ponti
 S pargitur, & rapidis absumitur arida flammis.
 S ic mihi sic Mæon uraris ad usq; medullas.
 Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.
 T er muscum Clearista, ter hunc sine forape cancrum
 V re simul, cumq; his dic uiscera Mæonis uro.
 Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum.
 S pongia nunc lacrimis pfunditur. heus bona magno
 S pongia nata mari, lacrimas bibe sedula nostras.
 V iq; rapis sitiens illas, sic Mæonis omnem

HERPYLIS

Mæonis ingrati rapias de pectore sensum.

Voluite præcipitem iam nunc mea lica rhombum.

Vt pumex pinguescit, ut æquoris unda quiescit,
Quæ uentis agitata huc, illuc concata fertur.

Sed quid ego heu tristi pectus concussa dolore

Imprecet, & uanis iactem conuicia uentis?

Mæon tot mihi damna, ego Mæoni uerba rependam?

Voluite præcipitem mea lica uoluite rhombum.

Huc huc, qui rigida meditaris uulnera cauda

Sæue Trigon, & tu, proprium cui sistere naues

Veliferas Echenæis, adeste: & Mæonis acris

Tu retinere pedes, tu figere corda labora.

Voluite præcipitem iam nunc mea lica rhombum.

Tunde iecur, spumamq; simul torpedinis atræ.

Hæc ego cras illi lethalia pocula mittam:

Ebibat, & subito pallentis torpeat artus.

Voluite præcipitem mea lica uoluite rhombum.

Sande manu Leporem. Leporis penetrabile uirus.

Nascitur Eois hic fluctibus: adtulit Aegle,

Docta Aegle, iussitq; inimicum tangere limen.

Curre age, tange simul, simul obline. cras mihi poenas

Perfidus ille dabit: gemet ipso in limine Mæon.

Sistite præcipitem iam nunc mea lica rhombum.

Contere & Halcyonis nidum mihi. Pellere uentos

Dicitur, & sænas pelagi mulcere procellas.

Forſitan hic nostros sedabit pectoris æstus.

Sistite præcipitem, iam sistite lica rhombum.

Hactenus ille. qd huic subiunxerit ordine Thelgon,

Acripe. non omnes unus dolor angit amantes.

Thel. Rupe sub hac mecum sedit Galatea. uidebam

E t Capreas, & quæ Sirenium nomina seruant

R ura procul. ueteres alia de parte ruinas

H erculis, ambusta signabat ab arce Vesunt.

Exere cæruleos Triton de gurgite uultus.

I pse meas Triton Nereo deferre querelas,

I pse potes curua resonans super æquora concha

E t scopulis narrare, & fluctuagis Balænis.

Exere cæruleos Triton pater exere uultus.

H ic primos mihi congressus dedit illa roganti:

H ic niueam formosa manum porrexit, & (Eheu

Quid recolo?) tactos in me defixit ocellos.

Exere cæruleos Triton de gurgite uultus.

H uc ades o mea cura. quid o quid lenta moraris?

I pse ego te propter, socios, cymbamq; reliqui.

Exere cæruleos Triton pater exere uultus.

H ic tibi consuetas formosior explicat umbras

P opulus. Amplector sæpe hanc, atq; oscula figo

C orticibus: sæpe ipsa pedum uestigia quero.

E t siquid manibus tetigisti, floribus orno.

Exere cæruleos Triton de gurgite uultus.

Quem mihi nunc præfers? si te iugæ frondea, si te

A rbuta, pascentesq; iuuant per rura capellæ:

N os quoq; non gracileis nunc primū iungere auenas

D iscamus. inasas implent mea carmina fagos:

E t mea Mænalijs pendet iam fistula syluis.

Exere cæruleos Triton pater exere uultus.

S in magis adrident hæc litora, sin magis alti

D initæ pelagi: sparsos quis cogere pisces

D octior, aut rigidum dextra iactare tridentem?

Exere cæruleos Triton de gurgite uultus.

HERPYLIS

N on ego delphinus, te indice, non ego thynnus
 A equore uel medio dubitem certare natando.
 Quid tibi me iactem? cui uix numerare uel hamos
 N unc uacat, aut restes, onerataq; retia plumbo,
 E t sinuessano textas de uimine nassas.

Exere cæruleos Triton pater exere uultus.
 M e Ligurum duræ rupes, me Gallica norunt
 L itora: piscantem pariter me Varus, & ingens
 S ensit Arar, sensere maris fera monstra Britanni
 Obrue cæruleos Triton sub gurgite uultus.
 E t post hæc heu dura fugis. non te mihi tellus
 E xtera, non uenti rapuerunt. sed acipe munus,
 A cipe. non ultra tecum Galatæa sedentem
 A dspecies. I læta nouas meditare choreas.
 Obrue cæruleos Triton pater obrue uultus.

PHARMACEVTRIA.

BATTVS, THELMETHOVS.

si fas est lusus, & uera referre uicissim:
 Quo cælum mouit, iussuq; tremiscere terras,
 THELMETHOI carmen stipula meditatur inani.
 Nec minus æternos BATTI dicamus amores:
 Si fas & lusus, & uera referre uicissim.

Tu mihi, cui late Tellus, Herebiq; nocentes
 Vmbrae, & syderei parent spatia ardua Cæli,
 Quando olim Parthumq; Ducem, Tyriasq; phalāges
 Auspicij Romana tuis in sacra receptas
 Ipse canam melius: nec te præsente uerebor,
 Italæ Castalides exire ad bella sorores:

O cæa nunc Pacis, rerum te MAXIME CLEMENS
 Præsides, nunc humiles non aspernabere lusus.

Vix se se riuulo patefecerat Hesperus ortu:
 Quum matres teneri compellant uocibus Agni.

BATTVS in hæc passis prorupit ad æthera palmis.

Bat. Occide, iamq; diem magno sol obrue ponto.

Nox mihi cara, solet miseros hæc semper amores,
 Et commissâ sibi, nulli referanda Deorum,
 Aurea perpetuis inuoluere furtæ tenebris.

Præsta age Sicanijs mea mi noua uictima flammis.
 Sicanijs quondam uomere incendia montes:
 Idem uix tenuis liquidum modo in aëra fumos.
 Sed noster quamuis nunquam non arserit ignis:
 At nunc præcipue tamen in præcordia seuit.

Præsta age Sicanijs mea mi noua uictima flammis.

PHARMACEVTRIA.

V iſtina crudeli uitam ne morte præatur.

S ic decet: & uotis melius, precibusq; litandum eſt.

P roq; mola gemitus, lacrimæ pro ſanguine ſunto.

A ut aret, aut tenero ſeruetur Taurus Amori.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

O' lacrimæ, o' gemitus: Ah qui præcordia quaſſat

I mpetus? o' ſuperum ſi cui mortalia cura,

(Quandoquidẽ coelũ nõ hoc mihi inane putandũ eſt)

N e facite infano peream ſuccenſus amore:

A tq; hic experiar pelagi fera monſtra ſicani.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

T e miſer eſtatio, naſtum quã deſpicit æquor

C uctius, & ſaxis notus Pelerinus acutis,

V t primum adpulſus, deſegit eſt millibus unam.

E t iam non pueri poteramus ſcire, quid eſſet.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

D ura animi uirgo, quam nec noua carmina, nec tot,

E t tam blanda gregis placarunt munera noſtri.

A t manetis quoq; dona mouet: & ARIONA delphin

N eſcio quem ſiali ſubiit per ærula tergo.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

H inc etiam Tigres abſunt, vrsiq; Leæq;

E t qui præterea Gryphesq; vrsiq; feruntur:

S erpentumq; genus uariũ, piſciq; dracones.

Quid CHARETINA fugis? Dũ formã ſufficit ætus

I ntegra, ne diuinũ celeſtia munera temne.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

S i mihi credideris, patrios imitabere foetus,

N eſtareos læta preſſos uel arundine ſucos,

V el non ingratos hyblæi mellis honores.

Nam facere o' CHARETINA, ipsa te iudice, debet
Ad mores etiam, cui ius stat in omnia, cœlum.

Præsta age sicanijs mea mi noua uictima flammis.
Mōstrū scylla procul, rabidæ procul ora Charibdis:
Fumai ēq; procul turpis POLYPHEMVS ad Aethnā
Excubat, et nautas dirum conclamat in omnes.

Præsta age sicanijs mea mi noua uictima flammis.
Ne seui CHARETINA. Ades huc mea uita, meū cor:
Nanq; uides, quantum non sunt hæc litora tanti,
Vt tantum nostras contempnas dura querelas.

Præsta age sicanijs mea mi noua uictima flammis.
Nunc armenta lupis constent: caua litora nulli
Contingant fluctus, nullas uaga flumina ripas.
Dēferat hos, illis nitat sol aureus indis.
Gallus in Eoas moueat sua Gæsa cateias,
Hesperia siculae, Brutæq; oblitus auenæ.

Præsta age sicanijs mea mi noua uictima flammis.
Quod si nec precibus, lacrimis neu flectitur ullis:
Iam peream. Cui. n. Domina uiuimus iniqua?
Ah miserum rigido pectus transfigere ferro
Nos quoq; posse sciat. Vos chara armenta ualete.

Cede age sicanijs mea uictima, cede age flammis.
Hæc BATTVS. Tum quæ firmi subiunxerit oris
THELMUTHOUS, dic Musa. POTEST amor o'ia solus.
Thel. Vltura indignos auersi SANCIS amores,
Humana SANCIS nulla reuocabilis arte:
Lustratis magico tandem de more puellis
Quatuor, in trinium solers concesserat AEME.
Qua neque uel patrij magalia regia montis,
Vel uicina colit Phœnicia rura Panhormi,

PHARMACEVTRIA.

Nec gelidam tenuit Rhodopen, & Thessala Tempe
 Vlla, Poli geminos peruertere doctior axis:
 Carminēq; à pedibus componere rursus eosdem.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Numina nec terris desunt, nec numina ponto:
 Tartareas etiam sedes, vastasq; lacunas,
 Aurarumq; domos superas, & tecta frequentant:
 Inq; vicem cœli flammantia sidera torquent.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Tu procede mihi nullo deterrita cantu,
 Nullius Aemonij pellesta in licia rhombi:
 (Omnia quando aliter) nitido soror æmula curru.
 Aggrediemur, anis docuit quas THATRACHIS artes
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 En locus: Hic certo ducatur arculus orbe.
 Huc mihi, quæ uiuo sacros de fonte liquores.
 Dextra Aciensem OPIS: Pallam tu porrige læua.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Sanctum corripe tu dextra, læuaq; uolumen:
 Ne ue aperi, caue. Iam nusquā strepit aura: gescitq;
 Omnia: & obliquos posuerunt sidera cursus.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Auroram SPIO, tardi PHOENUSA Bootas
 Spectabis currus: Lybiam, Caurosq; proatcers
 OPIS, at occiduum MENELANTA tuebere solem.
 Surgite ab æthereo sacra Numina, surgite campo.
 Non ego nunc tenuis stygio de gurgite manes
 Eliciam, & trepidos aliena in regna ciebo.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Mente plagas agito penitus superare repostas:
 Et phry

Et puro indigenas habitantes æthere diuos
Sollicitare: sacro quicquam si carmine possum.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

Ne circumducti tutæ de munere ferri,
Ne trepidate meæ: uultus ne horrete uagantum.

Quam me sæpe auræ, quoties sensere uolantem
Nubes? argutisq; lupis ferus obuius? At nos
Humana, & mihi descendite Numina forma.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

Vos ego, ni dicto. uos hic mihi sibilus, & qua

Ipsa ego commoneor, uacuas uox missa per auras
Euocat. En magnæ rerum parete magistræ.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

En caput, en humeros, supremum insigne uidetis.

Atq; alia ex alijs cognoscite: quæ sibi quondam

Barbarus explicuit: multa qui clarus ab arte,

Diuces opum, felix Solymis regnauit iniquis.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

At ueniunt: Io, Io comites, quæ cuiq; libido,

Dũ simul empiruat, simul umbra redãtruat umbræ,

Poscite: neu triuiae contemnite munera Phœbes.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

Formosum mihi Mamertina abducite terra,

En rapite, en unum, repeto, mihi reddite SANCIM.

Nam meus ante fuit. Properate, sit ille, quod olim.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

At ne syderei lædantur membra Camilli,

Impero: nec longos cœli per inania tractus

Extimeat: tantum Zephyris mulcentibus auras

Vratur, uoteresq; pererrent pectora flammæ.

Sannazarius. G

PHARMACEVTRIA.

Surgite ab aethereo sacra Numina surgite campo.
I licet ecce adsunt. Meus ecce: uel erro, & inanis
Hic quoque rerum umbras miserae captamus amatus?
Certus adest. Teneo iam Djs felicior ipsis.
Scandite in aethereum, iam scandite Numina caput.

VIRGILII. PHARMACEVTRIA.

Damon. Alphefibæus.

Astorum musam Damonis, & Alphefibæi,
P Immemor herbarum quos est mirata iuuentas
Certantes: quorum stupefactæ carmine lynces:
E t mutata suos requierunt flumina cursus:
D amoris musam dicentis, & Alphefibæi.
T u mihi, seu magni superas iam saxa Timau:
S iue oram Illyrici legis æquoris, en erit unquam
I lle dies: mihi cum liceat tua dicere facta?
E n erit: ut liceat totum mihi ferre per orbem
S ola Sophocleo tua carmina digna cothurno?
A' te principium: tibi desinet. accipe iussis
C armina cepta tuis: atque hanc sine tempora circum
I nter uictrices ederam tibi serpere lauros.
Frigida iux cælo noctis decesserat umbra:
C um ros in tenera pecori gratissimus herba est:
I ncumbens tereti Damon sic cepit oliuæ.
D. N ascere, præque diem ueniens age Luasfer alnum:
C oningis indigno Nisæ deceptus amore
D um queror: & diuos, quamquam nil testibus illis
P roseci: extrema moriens tamen alloquor hora.
Inape Mænalios mecum mea tibia uersus.

Mænalus argutumq; nemus, pinosq; loquentes
 S emper habet: semper pastorum ille audit amores:
 P anaq; qui primus calamos non passus inertes.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

M opso Nisa datur. quid non speremus amantes?

I ungentur iam gryphes equis: æuq; sequenti

C um canibus timidi ueniunt ad pocula damæ.

M opse nouas incide fides: tibi ducatur uxor.

S parge marite nubes: tibi deferit Hesperus Oetam.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

O digno coniuncta uiro, dum despicias omnes:

D umq; tibi est odio mea fistula: dumq; capellæ,

H irsutumq; supercilium, proluxaq; barba:

N ec curare deum credis mortalia quenquam.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

S epibus in nostris paruam te roscida mala,

(D ux ego uester eram) uidi cum matre legentem.

A lter ab undecimo tum me iam ceperat annus:

I am fragiles poteram à terra contingere ramos.

V t uidi: ut perij: ut me malus abstulit error.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

N unc scio, quid sit amor. duris in cotibus illum

I smarus, aut Rodope, aut extremi Garamantes

N ec nostri generis puerum, nec sanguinis edunt.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

S æuus amor docuit natorum sanguine matrem

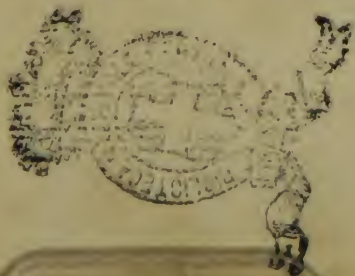
C om maculare manus. crudelis tu quoq; mater.

C rudelis mater magis? an puer improbus ille?

I mprobus ille puer. crudelis tu quoq; mater.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

G ij

VIRGILII

Nunc & omnes ultro fugiat lupo: aurea dura
 Mala ferant quercus: Narisso floreat alnus:
 Pinguis corticibus sudent electra myrica.
 Certent & cygnis ulula: sit Tityrus Orpheus:
 Orpheus in syluis, inter delphinas Arion.
 Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.
 Omnia uel medium fiant mare. uiuite sylua.
 Praeceptis aeris specula de montis in undas
 Diferar: extremum hoc munus morientis habeto.
 Desine Mænalios, iam desine tibia uersus.
 Hæc Damon. uos quæ responderit Alphesibæus,
 Dicite Pierides. non omnia possumus omnes.
 Al. Effer aquam: & molli cinge hæc altaria uitta:
 Verbenasq; adole pingues, & mascula thura:
 Coniugis ut magis sanos auertere sacris
 Experiar sensus. nihil hic nisi carmina desunt.
 Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.
 Carmina uel cælo possunt deducere lunam:
 Carminibus Circe socios mutauit Ulyssi.
 F rigidus in pratis cantando rumpitur anguis.
 Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.
 Terna tibi hæc primum triplici diuersa colore
 Licia circundo: terq; hæc altaria circum
 Effigiem duco. numero Deus impare gaudet.
 Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.
 Necte tribus nodis ternos Amarylli colores:
 Necte Amarylli modo: et Veneris dic uincula necto.
 Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.
 Limus ut hic dure sciat, & hæc ut cera liqueat,
 Vno, eodemq; igni: sic nostro Daphnis amore.

S parge molā: & fragilis incēde bitumine lauros.

D aphnis me malus urit. ego hāc in Daphnide laurū.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

T alis amor Daphnim, qualis, cum fessa iuuentum

P er nemora, atq; altos quærendo bucula lucos

P ropter aquæ riuum uiridi procumbit in ulua

P erditæ: nec seræ meminit decedere nocti:

T alis amor teneat: nec sit mihi cura mederi.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

H as olim exuias mihi perfidus ille reliquit,

P ignora cara sui. quæ nunc ego limine in ipso

T erra tibi mando. debent hæc pignora Daphnim.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

H as herbas, atq; hæc ponto mihi lecta uenena,

I pse dedit Mæris. nascuntur plurima ponto.

H is ego sæpe lupum fieri, & se condere syluis

M ærim, sæpe animas imis exire sepulchris,

A tq; satas aliò uidi traducere menses.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

F er cineres Amarylli foras: riuoq; fluenti,

T ransq; caput iace. ne respexeris. his ego Daphnim

A ggrediar. nihil ille deos, nil carmina curat.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

A spice, corripuit tremulis altaria flammis

S ponte sua, dum ferre moror, cinis ipse. bonum sit.

N escio qui certe est: & Hylax in limine latrat.

C redimus? an qui amant, ipsi sibi somnia fingunt?

P arate, ab urbe uenit, iā parate carmina, Daphnis.

EOBANI HESSI EX THEOCRITO
INTERPRETATIO.

h As lauros, hæc mista fer huc age Thestyli
philtræ,

A tq; hæc purpureæ tege pocula uellere lanæ:
E xcantare uirum magno mihi amore molestum
A ggredior, quem nunc bis sex desidero soles:
Q ui nec utrum uinam, nec utrū sim mortua, nouit:
N am mea nequaquam iandudum limina pulsat
I mprobus: an'ne aliō placidos ille egerit ignes
I nconstans amor, & facili mutabilis aura?
T imageti igitur cras fortis adire palæstram
C onstitui, ut calido sudantem in puluere uisum
I ncausē, quibus ille malis me ludat amantem.
N unc tamen excantabo uirum: mihi sacra ferenti
L una faue, claraq; uelis te in luce uideri:
S acra tibi taciturna feram, tibi carmina dicam:
O dea, terrestriq; Hecati, quam luce carentem
B usta per & nigro gaudentem sanguine, ad auras
S urgentem patulis catuli timuere sepulchris.
T u nunc salue Hecate, Eumenidū dea magna potētū;
I n finemq; adsisse, nec inferiora paranti
P harmacæ Medææue, aut flauicomæ Perimedæ,
A ut quibus usa fuit stellati filia solis.
I nix redde domū retrahēs mihi redde maritū.
F arræ tibi hæc primum sacro comburimus igni.
S parge sed infelix age Thestyli, quis tibi mentem
E ripuit furor? an derides improba? uerum
S parge simul dicens, hæc spargo Delphidis ossa.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
 Delphis me malus urit, ego hanc in Delphide laurū.
 Atq; ut in igne crepans incenditur illa, nec ulli
 Amplius apparent cineres, ustæ ue favillæ,
 Sic uno in cineres abeat atro Delphidis igni.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritum.
 Hæc ut agente dea flammis mihi cera liqueſcit,
 Sic in amore meo liqueſcat Delphis: ut autem
 Aereus hic Rhombus conuertitur à Venere ipsa,
 Ipſe uoluetur ſic ad mea limina Delphis.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
 Urfura nunc tibi ſacrifico, tu Ditis in aula
 Confreſſiſſe adamantæ, & ſiquid durius illo eſt,
 Magna Diana poteſ: ſed in urbe latratibus ædune
 Nunc mihi ſigna canes: certe dea uenit, & errant
 In triuijs, reſonantq; citis tinnitibus æra.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
 Ecce ſilent tacti tranquilla uolumina ponti,
 Et nocturna graues poſuerunt flamina uenti.
 At non illa tacet, non pectoris illa quieſcit
 Intima flamma mei, ſed tota peruror in illo,
 Qui me legitima miſeram pro coniuge fecit
 Eſſe malam triſtemq; dolore pudoris adempti.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
 Nunc ego ter libo, ter & hæc bona carmina dico,
 Sine leuis mulier, ſeu quis puer acubat illi,
 Illius impediunt tam craſſa obliuia mentem,
 Theſea quàm memorat quondam tenuiſſe ſuperbum,
 Deſerto quum pulchrâ Ariadnan in orbe reliquit.
 Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.

THEOCRITI

N ascitur Hippomanes in montibus Arados ora,
H erba nocens, qua tota armenta mouentur equorum
I n furias, rabidiq; feruntur in auia pulli:
S ic ego te Delphin uideam hæc in tecta reuerti,
C orreptum furia pingues liquisse palæstras.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
P erfidus hanc Delphis de chlæna perdidit oram:
H anc ego nunc uellens duro infero protinus igni.
H eu crudelis amor, quid inhærens ossibus omnem
S anguinis humorem bibis ut fluminalis irudo?

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
N unc ego uirosæ tero frigida membra lacertæ,
P ocula cras tibi præsentis missura ueneni.
V erum age sume uenena hæc Theslyli, et ista subūge
L imina, quæ nunc me retinent æu recte ligatam,
Q uandoquidem de me nil curat perfidus ille:
E t tacito dic murmure, spargo Delphidis ossa.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
N unc certe, nunc sola manens, qbus utar amorem
D eplorans lacrimis? quæ prima exordia captem?
N ostræ quis immisit deus hoc in corda uenenum?
P læna canistra ferens Eubuli uenit Anaxò
F ilia, ad hæc triniæ nemoris loca sacra Dianæ,
T empore quo sanè uariarum pulchra ferarum
P ompa parabatur, quas inter scæna Læna.

Vnde hic durus amor mihi uenerit acipe Luna.
E t me Tencharide nutrix hæc Thressa rogauit,
H æc uiana meis foribus mulierq; beatæ,
V t pompā aspicerem, quam protinus ipsa sequebar,
I nfelix pulchra circumdata corpora bysso,
S uspensamq;

Suspensamq; gerens Clearistæ xystida collo.
Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Iam mediam permensuriam, qua rura Lyconis
Sunt sita, Delphin ego hic atq; Eudamippon euntes
Conspexi simul: his coma flaua æquas Helichrysum,
Pectora splendidiora fuerunt lumine Lunæ,
Vt qui defererent calidæ graue munus arenæ.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Vt uidi, ut perij, ut me malus abstulit error,
Vt misera mens læsa, ut formæ protinus omnis
Dilapsus uigor effluxit: nec iam amplius ulli
Instabam pompæ, nec tum satis ipsa sciebam,
Quo uē domum pacto post illa reuersa fuisset
Curabam, sed enim morbo populabar acuto.
Nocibus ergo decem totis, totidemq; diebus
Decubui, duro recubans moribunda cubili.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Iam mihi corpus erat pallenti debile thapso
Pallidius, prorsumq; leues cecidere capilli,
Et cutis exanguis nudis uix ossibus hæsit.
Quas ego non scrutabar anus, quas posse putarem
Carminibus misero medicamina subdere morbo?
Sed nihil hoc leniora mali contagia sensi.
Interea cursu cū præpetè tempus abibat.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Protinus hæc famulæ nimium quoq; uera loquebar:
Hec agendum duri mea Thēstyli quære doloris
Curam aliquam, quia me totam nunc Myndius iste
Possidet, et miseram curis ingentibus urit.
Ad Timageti tu nunc digressa palæstram

THEOCRITI

O bſerua, nam ſepe illic uerſatur oberrans.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

I llum ubi conſpicias abeuntem, & nota paleſtræ

L imina linquentem, tæte innue, & iſta memento

D icere: te ſimætha uocat: ſi adducere poſſis.

H æc ubi dixiſſem, citius dicto illa profecta

A dduxit iuuenem formoſo corpore Delphim.

Quem ſimul aſpexi uenientem præpete planta,

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna,

O brighi niue frigidior, ſimiliq; pruinis

H umidus ex tota ſudor mihi fronte fluebat.

I am quoq; lingua ſtetit: nec tantum uocis habebam,

Quantum chæra uocans in ſomnis filia matrem,

P allenti ſimilis bullæ iam tota colorem.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

H ic me ille aſpiciens, in terram lumine fixo,

I n lecto aſſedit blanda ſic uoce profatus:

P ræueniſſe quidem tu me ſimætha uideris,

H æc in amictu uocans tua nunc me limina, tantum,

Quantum ego formoſum curſu præuerto Philinum.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

V eniſſem nanq; ipſe, per ipſa Cupidinis arma

T ertius, aut quartus ueniſſem nocte futurus

I pſe tibi qualem non dedigneris amicum,

I nq; ſinu placido Bacchi ſacra mala tuliſſem,

I n capite Herculeæ geſtans de fronde coronam

P opuleam, cingens ueſtiſſet purpura circum.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Quòd ſi me amiſſiſſetis, laudandum, & amicum

F eciſſetis opus, quia dicor & ipſe probatæ.

E t facilis inuenies inter bonitatis athletas.
A tq; ita concubitus ue tuos, aut oscula saltem
S umpsissem formosa, aliò si fors an amantem
M e repulissetis: sera si præfixa fuisset,
L ampadas huc adduxissem cunctasq; bipennes.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Lune.
N unc bone quod ueneri prima hæc ego debeo, postq̃
T u me quo torrebar ab igne secunda leuasti,
O mulier tua grata uocans ad limina amantem
S emistum misere. Nam Vulcano Liparæo
S æpe superbus amor grauiora incendia miscet,
Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna,

E t castas terret furiarum uerbere Nymphas,
L inquentes thalamosq; uiri calidumq; cubile.
D ixerat hæc ille: ego dudum credula, dextram
I llus attingens in mollia strata reclino,
M ox calefiebat de corpore corpus, & ora
F eruebant solito uehementius, atq; id agentes
S uauiter alterno confundimus ora susurro.
E t ne chara diu nuger tibi Luna, peractum est
Q uod summe placuit, cupidi quod iniuimus ambo.
H oc desiderium conceptum fouit amorem,
I urgra nec grauib; contraximus ulla querelis
A mplius, excepto quod heri turbauit amantem.
V enit enim mater nunc in mea tecta philistæ
I llus illa meæ tibianis, atq; Melixis,
Q uando hodie auroram roseitraxere iugales
O ceano, cæli ad fastigia prima relictæ.
Q uæ cum plura mihi, tum Delphida dixit amorem
C onuertisse aliò: sed sen puer ille fuisset,

THEOCRITI

S eu mulier, quam depereat, se scire negabat:
 S ed tantum quod amet, nimioq; offusus amoris
 A estuet ille mero, tandemq; ut abisset, & illi
 D ixisset, se uelle fores ornare coronis
 I llus, hæc mihi uera hospes uerissima dixit.
 E t prius ipse ad nos persæpe uenire solebat,
 N obiscumq; olearia uasa relinquere Delphis:
 H æc est nunc bis sexta dies postquam ille recessit,
 N ec redijt: fruitur ne alio securus amore
 O blitus nostri? cui nunc hæc philtera paramus:
 E t certum exantare uirum est: si perget, & istis
 A mplius afficiet curis, Plutonia quæret
 R egna, domos pulsans Paræarum, & fata subibit.
 T alia tamq; potentia pharmaca Cistula diues
 H æc tenet: A syrio quod habemus ab hospite munus.
 At tu nunc ueneranda uale, niueasq; quadrigas
 A d mare uerte tuas, duros perferre labores
 S icut constitui, ipsa feram: nunc pulchra colorem
 S alue Luna, alie saluete & nos mihi stelle,
 P ost axem tacite subeuntia sydera nocti.

IOLAS. 55
MORSON, ET CEPHYLAS
PISCATORES.

- M. Nunc animo pariter nobis, linguaq; fauendum
O' CEPHYLA. sunt hic praesentia Numina diuinum.
- C. Nil ergo hac MORSON uacui faciemus i umbra?
- M. Nil CEPHYLA. Aulæis tantum sine fine beatis,
Quæ mare, quæ terras æterno uere nitentis,
Et cælum referunt, fas, oblectere silendo.
- C. At nullo prorsus sermone lenabimus aureis?
Non ne satis fuerit, toto quod retia ponto
Cessant, et nullæ pertentant ostia naßæ?
Non hami in manibus, nõ fuscina. Denique nostrum
Pro se quisq; pedem uix iam facit: ipsa coacte
Nostra modo hæc radens abiegnis Cærula palmis.
Quorsum opus est, etiã prestare silentia MORSON?
- M. Edocti multa sic religione tenemus:
Mortali diuina nefas quæcunq; mouere.
Sed tu siquid habes, haud nobis angulus ædis
Deerit, uel cælo spaciosum litus aperto.
- C. Vis tibi, quod superis nec sit graue forsan, et ipsam
Hanc quoq; respiciat lucemq; et sacra, canamus?
Ocia quandoquidem frustra tam lenta moramur
Segnes, et nulla capti dulcedine rerum.
- M. S ubi IOVE cuncta licent. Nihil ē IOVE maius i orbe.
Huc ades. Hac nullos superum lædemus in alga.
- C. Dum pius ignauum iam terq; quaterq; sonoro
Aere aet populum, nunquam de more frequentem:
A. dāngitq; adytis sese pondusq; sacrorum
Nondum etiam puris expensum rite ministris

IOLAS.

A u gusta impertit properans ad templa sacerdos
D um graditur, pompamq; trahit spectandus in auro
P lurimus, & festas carmen meditatatur ad aras.

D iam, quod iuuenum circumplaudente corona,
S axo innixus heri senior cantabat IOLAS.

D umq; alij ad solem funers, & retia siccant:

F orte ego de scopulo, leuers per litora conchas

C aptans, audiui: Iuuitq; ediscere totum.

T u * laudes, tu * nobis

I pse tuum, si tanta tamen feret ora, repones.

Craetina lux pueri, qua iam mutandus ab illo

S AVLVS abit multa perfusus lumina nocte:

Q uid secum praesensq; ferat, moneatq; futurum,

D iscite. sunt uitae secum praesagia nostrae.

Ferreus nos canimus uobis hinc pensa dearum,

Q uae uolumus seris tastata nepotibus esse,

E docti certis per secula longa periculis.

Ferreus nos canimus, uos discite pensa dearum.

L uaser & nitido si fulxerit ortus eoo,

C larus & oca duas idem petat hesperus undas,

O ceani pergene inuisere regna parentis

O rdine quisq; suo. Pauci modo, nostra, relictis

R erum custodes adnabunt aequora pisces.

A t contra laetae complebunt horrea messes.

Ferreus nos canimus, uos discite pensa dearum.

I psa CERES cupidis ubi fauerit alma colonis:

R arior adriaticam nostra est tum praeda per actam.

Ferreus nos canimus, uos discite pensa dearum.

S en liquido terras inroret aquarius imbre:

S en concreta magis spisso ruat aethere densa

Vellera cœna niuis: præter solennia uota,
 S pes anni, & lata miseris labor omnis in herba
 Deperit agricolis. At mæx uilissima pisces.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa dearum.

N ostris nos opibus Siculae sine munere matris
 S at dites, uanis quoties seges horret aristis.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa Dearum.

A colio ad superos educti carcere uenti

I ndixere dolos, pacemq; odere proterui.

A r mari totum uideas tum classibus æquor:

A tq; tubas, atq; æra sacris terroribus auras

C oncutere, & durum late omnia postare bellum.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa dearum.

N unquam non uenti terraq; mariq; futuras

I nsidias, Martisq; monent instare tumultus.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa dearum.

P igræ propter humum nebulæ, per flumina nota

Aerij qualers exhalant rura Casini,

M ore suo semper nocens imitata malignas:

P erniciem late gregibus, lethumq; minantur

I nforme his etiam, PROTEVS quos pascit in alto.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa dearum.

M orbosq; tristemq; luem prædicere sœtas

P astores nebulas uotis auertite crassas.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa dearum.

M. D ulce tuū nobis, sed nec minus utile carmen

O CEPHYLA, dignum grandæuo carmen IOLA.

C. Tu contra, medio penitus si pectore *

Hæret, & æterno quoq; me sibi uinxit amore:

T u * refer, & te digna repende.

IOLAS.

M. Ne CEPHYLA, ne chare puer, nā plurima restāt,
H is etiam tu plura uelis. Divina sacerdos
I nchoat: Et iacue fluitant, uiden, undiq; cymba.

CEPHYLAS, ET MORSON
PISCATORES.

C. N unc uacat o' MORSON optata per oia nobis:
Nunc recita, quæcumq; tuo de * quondam
F atidici latias uates accipere per urbers.
S acra mihi, Et festas neq; n. causabere lucers.
M. Ille quidem uates (quando parere necesse est)
V ates, Et nostro longe quoq; maior IOLA,
A tq; prior Delphis, Et Apolline certior omni:
S aturnoq; olim uiguit sub Rege: priusquam
I psa etiam collers peteret Carmenta latinos.
P riscis ex atauis seros id ad usq; nepotens
P erpetua carmen serie sibi, rettulit hospes
S eruatum, Patavi dum mecum uector ab urbe
H uc properat: Venetūmq; diu palatia Regum
I mmensam medijs molem miratur in undis.
I pse canam: memori carmen tu pectore conde.
TROIVS exasa Dux unus, Et alter ab Ida
O cupat Hesperiam lata ditione minorem.
P osterior, subitis latium qui territat armis:
H ostilisq; ferox factus cognominis hæres,
T ransgreditur patrios infenso milite fines:
A c primo Oenotriam subigens, mox extera regna,
P unica Romana magalia subijcit haste:
Extremosq;

E xtremosq; hominum, domita feritate, Britanos
 C alcat, & Aethiopas seruos agit unus utrosq;
 A d primum generi (moneo) soceriq; duellum
 C orruet in medio, modico post tempore, cursu.
 T antarū nec opum quicquam, nisi nomen, et umbra,
 E xigua in magnis olim monumenta ruinis
 P erstabunt. Adeo uim uis uolentior urget
 S emper, & aeterna nihil est sine pace beatum.

At prior Euganeis placidus qui confidet aruis,
 V i nulla hospitibus, nullo metuendus ab ense:
 Q uiq; manu palmam, pleno maturior æuo,
 P rafert, & ramum semper pallentis oliuæ:
 I nq; suæ indigenas transfert cognomina gentis,
 V t VENETOS ultro dici iuuat: inde per omnem
 A usoniam, iuuenis casum miseratus amici,
 S uscipit imperium: & deditibus undiq; sese
 S ponte sua populis, iuris moderatur habenas,
 C onsilio, & multa semper grauitate uerendus:
 P erpetuam ITALIAE pariet PRIOR ille quietem:
 N ec tantum Italiae, toti sed maximus ordi
 F actus, & aeternis rerum successibus auctus.

At prohibent, lætos miseris effulgere soles,
 F ata prius, magnum donent quàm * terris.

Demissum cælo iuuenem mirabitur ætas
 V ltima, & obtuso peior, se iudice, plumbo.
 V tq; ego præstantis coelestia munera formæ
 P rateream, & raras ex culti pectoris artens:
 H oc DVCE trans uastas italæ à finibus alper,
 T ransq; mare auctus sardoas naue per undas
 B arbarus in patrias remeabit nuntius oras:

Sannazarius.

H

Qui natis, merita ruerint qua morte parentes:
 Coniugibusq; uirum crudelia fata suorum
 Impos adhuc animi, atq; tremens, tot millibus unus
 Narret: Et illatam tistetur iure superbis
 Cladem: qua maior memoretur nulla priorum.
 Inanq; fore Italiam, nusquam non hoste fugato,
 Felicem, Et belli referat sine turbine latam.
 Tunc iterum Ausonius VENETO sub Principe miles
 Herculeas ultra statuet sua signa columnas:
 Taprobanesq; nouas, Thulesq; Et quicquid ubiq;
 Terrarum, Pelagiq;, suo sub sole futurum est,
 Innumera ut tandem pateat post secula: tanto
 Adiectum imperio constanti pace beabit.
 Insignesq; alis, Et munere codicis aurco,
 Alcæna(mirum) calcantes æquora plantæ,
 Per medias urbes passim toto orbe LEONES
 Inam placidi, positaq; procul feritate colendi,
 Incedent rerum domini, Et tutela deorum.
 Tum ligo, tum curuæ tersa rubigine falces,
 Desertisq; iterum uomer splendescet in agris.
 Purpureæ cultis mitescent collibus unæ.
 Et mutata salix liquido pinguescet oliuo.
 Stabuntq; hybleo distenta alucaria melle.
 Mixta rosis fundent candentia lilia nepres:
 Horrentesq; ferent uiolaria mollia dumæ.
 Pacato tutus credet se nauita ponto:
 Et mercers alio nobis exponet ab orbe.
 Non tinnitus erit, quenquam qui exterreant, ullus:
 Non tuba, nec trepidi nomen clamoris ad arma:
 Sed tantum suspensa tholo per scuta, per hastas

Dum sibi quisq; suas urbesq; , & rura frequentat,

Diuidet ingentis impunis aranea telas.

Nereides ludent, ludent ad litora pisces:

Et vario uolucres mulcebunt aëra cantu:

Nec sua deficient montanos præmia Panas.

Mille greges iuncti ter millibus armentorum

Ibunt, & latis decerpent gramina campis,

Plena domum niuei referentes ubera lactis:

Lactis, quod suauem pascentibus effluet ulro

In morem: & pulchro terras humore rigabit.

Omnia erunt aurum, sol aureus, aureus orbis,

Et siquid fuluo fuerit præstantius auro:

Inuideant regnis nostra hæc ut sceptrâ futuris.

Felices, quoscunq; manent ea secla nepotes.

C. At, quorum intererit, tibi Dii quæcunq; mereris,

Et plura his tali MORSON pro carmine reddant.

M. Hæc luisse tenus potuit fortasse licere.

C. MORSON siste gradum. quid tu mihi seria lusus,

Appellas: tam certa Deum dum fata recenset?

Quin itera carmen: meq; his age lusibus exple.

M. Sit satis hoc hodie. socij te retia circum

Siaza manet CEPHYLA: me noster Daphnis i urbe.

H ij

GABRIELIS ALTILII
EPITHALAMION.

Urpureos iam læta sinus Tithonia coniux
p Extulerat, roseoq; diem patefecerat ortu,
Ceruleū tremulo percurrens lumine pontum:
Qui cupido sua uota uiro, desponsaq; dudum
C onnubia, optatosq; toros, & gaudia ferret:
C um dulces patris amplexus, cum moenia charæ
P arthenopes, notasq; excedens linqueret arces
S fortiadæ iuueni donanda Aragonia uirgo.
I pse leui pater aduolitans per cærula curru
N eptunus late undisonum substrauerat æquor,
I nsidiq; minas pelagi: nec gravior undis
T emperies, cælo'ue quies demissa sereno
A dscit, aut aliàs spirarunt lenius auræ.
H ic studijs, uarioq; adsensu lecta iuuentus,
F ronde noua redimita comas, myrtoq; uirenti,
D um fremit: & ualidos certatim adnixa lacertos
R emigio expediunt alacres: transtrisq; locati
E xultant, lætoq; sonant cæua litora plausu:
D um patrio flet nata sinu: dum neptis auito
I n gremio, fratrumq; pijs complexibus hæret:
E t longum inter se chara ceruice morantur:
A c gemitu simul urbs omnis, simul ægra supremo
D igressu, desiderio intabescit ituræ:
L itoreq; effusi toto, atq; è mœnibus altis
P rospectant: mixtæq; uiris longo ordine matres
E t lacrimis incedentem, uotisq; sequuntur:
F elicesq; uias abeunti, auræq; precantur: —

P arte alia, quæ perspicuo delabitur alueo
 I rriguis Sebethus aquis, & gurgite leni
 P rata secat, liquidisq; terit sola roscida lymphis:
 T ercentum diuersa locis se turba ferebant
 V irginei coetus nymphæ: Campana propinquis
 Q uas tulit ora iugis: quas dulcibus educat antris
 C entum Pausilypi, centum de uertice Gauri,
 E t totidem calidis è litoribus Baiarum:
 Q uæq; etiam Lyrim, lentisq; recessus
 L interni, Bacchæa tenent quæ rura Vesui,
 C onueniunt: nec Vulturii, Sarni'ue puellæ
 N on adsunt, non æquoreæ Nesidos alumnae.
 Q uas inter mediæ magna cingente corona
 B is senæ superant forma præstante sorores,
 A urea Sebethi soboles, quas cærulea mater
 P arthenope una sciens musarum, & docta canendi,
 P arthenope primis teneras formauit ab annis:
 I mbuerat cantuq; nouo, numerusq; modisq;
 P ars uiola, pars cæruleis implexa hyacinthis:
 I llæ A pio, hæ Narcisso, aliæ immortali A marantho.
 P erpetuos namq; hos ipsæ sibi ludicra flores
 S emper alunt, uiridem semper de rore nitorem.
 E rgo inter sese manibus permutua iunctis,
 C ompositisq; leues quatientes motibus artus,
 I n numerum glomerantur. ibi variante reflexu
 N unc pedibus choreas, nunc carmina plaudere cætu,
 C armina, quæ curuis in uallibus adsultabant,
 I ncipere, omnis Hymenæo ut ripa sonaret.
 M agnorum tædas superum, noctesq; iugales,
 E t cæli ueneranda canunt connubia Musæ.

GABR. AETILII

N os thalamos Isabella tuos, tua gaudia coniux
S fortiade, tenerosq; choris cantamus amores,
S anctaq; iura thori. Musarum nec pudet illos:
N ec te Naiadum Virgo, aut te carminis heros
P æniteat nostri. dilectæ fontibus & nos
P egaseis: præbet sebethus pocula nobis,
S ebethus liquidos fontes, & mollia tempe.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ:
T uq; novas nifure faces, age Lucifer alnum
P ande iubar, roseumq; oriens caput exere: tandem
E xpectate redi: nec amantum uota moratus,
C oge tuis agedum flammis concedere noctem
A ctutum: tibi si cupidi sua uota mariti
C oncipiunt: tardusq; redis si semper eisdem:
S i tracta quem mente diu optauere puellæ:
P rimaq; iucundæ nouerunt tempora noctis:
E xortum timidæ nutanti corde pauescunt

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ.
F ortunate gener tibi lux, tibi pulcher Eous
D eserit Oceanum, tibi candidus explicat ignes,
C andidaq; ora refert, fausto tibi sydere portat
C oniugium, dulcesq; toros, lætosq; hymenæos.
D exter enim è cælo, dexter Iouis astitit ales
N ascenti, crepuitq; nouum ter plausibus omni
A duolitans, dextrumq; adfulgens risit olympus.
H esperia in magna multis è millibus uni
V irgineos iunctura sinus Aragonia uirgo
A dueniat: sociosq; toros paret aurea coniux.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ.
F ortunate gener, magnus tibi profoer Atlas:

Quotq; sibi à prima percenset origine Iberus,
A duenient reges soceri, Dis æqua propago.

H os tibi per titulos, atq; hæc per nomina felix

A dueniet felix eadem sub stragula coniux:

S ydonio tecum excipiat quam lectus in ostro,

L anguidulos teneros sociantem pectore somnos:

M aternum feri numerent genus unde nepotes,

S e;q; olim magnis iacent à regibus ortos.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.

I lla tibi amplexusq; feret, noctemq; beatam,

I mplebitq; tuos nivea cervice lacertos.

Qualem nulla tulit priscis heroibus ætas,

I psa nec Eurotæ uiderunt flumina nymphas,

T aigeti aut iuga uirgineis lustrata choreis,

N ec nostri uidere chori: quibus addita, qualis

A urora exoriens stellis nitet alma fugatis,

P urpureum'ue solet bruma cedente nouum uer:

C andida se talem nobis Isabella ferebat.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.

I llam Dia parens dum nixibus ædit in auras,

A mbrosio exceptam gremio Venus aurea fouit:

E t formam, formæq; decus, decori addit honorem:

A c primas tibi uirgo alijs cedentibus, inquit,

P rima feres, Veneri tantum collata secundas.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.

A dmouit quoq; blanda manus Saturnia Iuno:

P ermulsensq; artus, sæptris haud, inquit, auitis

S æptra minora gerens, latias Regina per urbes

I ncedes, populusq; potens, ex diuite regno.

M agna Iouis coniux, magni tibi coniugis omen

H iij

G A B R. A L T I L I I

P ræcinit: hæcq; suis oppignerat oscula dictis.
O scula quæ in teneris sonuerunt pressa labellis.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ.
N ec Pallas non læta suos impertit honores.
N ascenti primos eadem ad cunabula cantus
C oncanuit, suavitq; leues tibi carmine somnos:
A tq; animum tibi uirgo, inquit, moresq; uerendos
T rado Diua, mares sensus, & uincere sexum:
P allas acum, doctasq; manus tibi cedit Arachne:
C edam uicta libens, Dea dixit. ibi aurea totis
F luxerunt cunis flauæ instrumenta Mineruæ:
E t radius, pectenq; & inaurati calathisci.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ.
S e Iunone Samos, iactant se Pallade Athenæ:
T e Cyprus Cytherea, colunt iuga Cynthia Phœben
A t uirgo non una tuo de nomine tellus
C larescit: se nostra tuis natalibus ornat
P arthenope, propriamq; uocat Sebethos alumnam:
C laraq; mox ipsis Insularis terra feretur
C onnubijs: flauusq; comas Ticinus, & ingens
E ridanus, pronosq; ruens celer Abdua cursu
A dtollens caput: & tanto se nomine cælo
A equantes, ælis elati cornibus ibunt.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ.
M aternam inuisens Delon Latonia uirgo,
L ætatur dulciq; solo, & natalibus aruis:
L ætatur superas repetens Proserpina sedes,
M ystici maternæ cum sacra reuisit Eleusis:
T u quoq; sfortiacos uirgo adæssura penates,
C ognatas i læta domos: genus incluta mater

Vnde

Vnde ferens, tanto talem te Diua parenti
P rogenit: quod deinde tuis felicius auctum
C onnubijs, duplici confirmes addita uinclo,
I psa uiri, fratrisq; tui, coniuxq; sororq;.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.
T ales rite toros, talesq; iniere Hymenæos,
S aturno quos Phea potens enixa marito,
C um primos illi thalamos Thaumantias Iris
I nstrueret, varijs spectanda coloribus Iris,
A mbrosiæq; manus suato perfusa nitentis,
A dstaretq; suis incinctæ uestibus Horæ,
C um passim cœli per limina læta frequentes
C ælitolæ obstreperent: ac toto reddita olympto
F rater io, coniux & io, uox una sonaret.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.
O patriæ, o secli decus Heroïna, iugales
I am te sub leges uocat, & sua iura maritus.
A t nos æquales, quibus idem ad flumina cursus,
E t certamen idem florum, studiumq; decentes
I nstaurare choros: nostri iam ad munera luci
M ane reuertemur: iam te sine munera nobis,
I lla quidem placitura minus: namq; alta relictæ
P er nemora ut querulus uitulæ mugitibus instans,
E t gemitu matrem implorans, quæ montibus altis
D errauit, uiridi aut conualle oblita resedit,
M ollia prata secuta, novos aut forte hymenæos:
C ara tui sic nos memores abitura relinquis
A eternum, dulcisq; animis hærebis imago.
T e nostri reanent lusus: te nostra sonabunt
C armina, te thyasi: primæ tibi munera nostra

GABR. ALTILII

P endebunt suauē halantes de more corollæ.
 P rima tibi unguenta, & patrios fundemus odores
 V mbrosam sub loton. opaco uertice lotos
 S ebethi patris ad ripas spectanda uirebit:
 Q uodq; oculo properante aliquis properante carina
 P ræteriens legat: hoc signabit littera carmen:
 G randior inasum teneris quod præferat arbor
 C ortibus. Cole me isabellæ ego regia lotos.
 H æc ita nos. at tu diuis egressa secundis,
 I bis in amplexus cari exoptata mariti:
 Q ui robusta tuo circundet brachia collo:
 V irgineaq; sinum zona mox soluere pergat,
 F æcundam exercens optata prole iuuentam:
 I nde tuos mox iam matri missura nepotes
 I n gremium: formosa decor queis matris ab ore
 M isceat ora, matremq; ferant à patre uigorem.
 Dicite Hymē Hymenæe Hymē, ter dicite nymphæ.
 S ed te iam placidis spirantes flatibus auræ,
 P acatumq; uocat nautis properantibus æquor:
 I ncrepat & summa rector de puppe morantem.
 I ngredere, optatasq; uias pede suscipe læto:
 O scula, germanumq; pios age desere fletus.
 T u quoq; lacrimulas uirgo iam mittere tempus.
 A bstergent tibi singultus mox gaudia tantos,
 G audia, quæ lacrimis aliter testere profusis.
 Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.
 E n dextro classē tetigit pede. iam procul alta
 C onspiciatur uirgo in puppi: lætiq; receptæ
 C lamorem tollunt nautæ: iam uincula solunt:
 I am pontem, funemq; legunt: atq; æra corusco

I gne tonant, crebrisq; laeſſunt ictibus auras:
 A cualidis diploſa ſonoribus aera complens:
 E greſſæ bona ſigna rati, & ſoluentibus omen.
 T alis ad Aemonium frenato piſcæ maritum
 V ecta Thetis, leui aut ſedit cum Cypria concha.
 Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.
 P rouchitur ſed iam pelago ratis, acta q; remis
 L itora deſeruit. dubios iam lintea uiſus
 P aulatin, ſtenteſq; oculos ſeruata relinquunt.
 N os quoq; nox, nos ipſa animi mens deſerit omnis:
 I nfractiq; labant gelido ſub pectore ſenſus.
 Quod ſuper eſt: uotis te uirgo, & mente ſequemur.
 E rgo ſeu patrio digreſſam litore, curuo
 E xapiat Caieta ſinu: ſeu te Anxuris arces,
 C irceosq; lacus iuxta, & Tyberina legentem
 O ſtia, nec fidum nautis mare remige dextro
 F lectentem ſacili adnitens tranſmiſerit auras
 P uppis, & Herculeos inuiſerit hoſpita portus:
 S iue Argœa tuis ſpumefcant æquora remis:
 Quæ patet effoſſis fœcundior Ilua metallis,
 E t uastoſ pelagi in fluctus Populonia mater
 P roſpectat, ſummoq; adtollitur ardua ſaxo:
 S eu tua Neleæ remorentur lintea piſcæ:
 R oranteſq; imo tollens de gurgite uultus
 L abentem niueæ præter uada cærulea Lunæ
 A dſpiciat procul, & nymphis ſtipatus adoret
 M acra ſuis adſtans ripis pater, ac tua tandem
 L itora delatam regnis Ligus ora maritis
 A ctipiat, prima & puppim ueneretur herilem:
 D um ſacros Ericis portus, tutoſq; reſſus

GABR. ALTILII

I psa suis nantem exapiens Venus alma lacertis
 I nuehat, optatisq; adsignet deniq; terris:
 N ereides tibi, Nereides, Tyrrena propago,
 N umina, Neseæ, Melitæaq; Cymodoceq;
 G laucq; Spiôq; Ianirâq; pulchraq; Doto,
 A mphinomeq; Opisq; Pherusaq; Dexameneq;
 A tq; Halie, atq; Thoe, & flauo crine Amathusa,
 M aternumq; Thetis nunc primum oblita dolorem,
 A dsistant, sternantq; uiam, & comitentur euntem:
 C ertatimq; tuæ præludat turba carinæ.
 I am uotis nos te uirgo, iam mente sequemur.
 M ox ubi iam pelagi tantum, & permensa uiarum,
 C ontigeris cupidas dilecti coniugis ulnas,
 G rataq; sollicitos tandem nox iunget amantes:
 A eternos uobis Cypris Dea, Cyprus amores,
 C oncordesq; animos, & mutua uincula nectat,
 V incula, quæ seræ maneant ad fata senectæ:
 F æcundet Latona torum, Latona perenni
 P role domum: Latona genus per secla propaget.
 I uppiter ingentes det opes: det Iuppiter annos,
 R egnâq; fortunamq; domus sine fine manentem.
 D icite Hymē, iterate Hymē Hymenæe puellæ.
 Dulcis Hymē Hymenæe Hymē, ades ô Hymenæe.

BALD. CASTILIONIS
CLEOPATRA.

Armores quisq; in hoc sævus admorsa colubris
in Brachia, & æterna torpentia lumina nocte
Aspicias: inuitam ne crede oacumbere letho.

Victores uetere diu me abrumperet uitam,
Regna ut ueherer celebri captiua triumpho:
Salcet & nurbus parerem serua latinis,
Illa ego progenies tot ducta ab origine regum:
Quam Pharij coluit gens fortunata Canopi:
Delicijs fuitq; suis Aegyptia tellus,
Atq; Oriens omnis diuinum dignatus honore est.
Sed uirtus, pulchræq; necis generosa cupido
Vicit uitæ ignominiam, insidiasq; Tyranni.
Libertas nam parta nece est: nec uincula sensi:
Vmbraq; tartareas descendit libera ad undas.
Quod licuisse mihi indignatus perfidus hostis,
Sæuitiæ insanis stimulis exarsit, & ira.
Namq; triumphali inuectus capitolia curru,
Insignes inter titulos, gentesq; subactas,
Extinctæ infelix simulachrum duxit, & amens
Spectaculo expleuit crudelia lumina inani.
Neu longæua uetustas facti famam aboleret:
Aut seris mea fors ignota nepotibus esset:
Effigiem excudi spiranti è marmore iussit:
Testari & casus fatum miserabile nostri.
Quam deinde, ingenium artificis miratus Iulus
Gregum, celebri uisendam sede locauit
Signa inter ueterum heroum: saxoq; perëners
Supposit lacrimas, agræ solatia mentis:

BALD. CASTILIONIS

O ptata non ut deslerem gaudia mortis:
 (Nam mihi nec lacrimas lethali uipera morsu
 Excussit: nec mors ullum attulit ipsa dolorem)
 Sed caro ut cineri, & dilecti coniugis umbræ
 A. eternas lacrimas, æterni pignus amoris
 M æsta darem, inferiasq; inopis, & tristia dona.
 H as etiam tamen infensi rapuere Quirites.
 A t tu magne LEO, diuim genus, aurea sub quo
 S ecula, & antiquæ redierunt laudis honores:
 S i te præsidium miseris mortalibus ipse
 O mnipotens pater ætherio demisit olympo:
 E t tua si immense uirtuti est æqua potestas,
 M unificaq; manu dispensas dona deorum:
 A nnue supplicibus uotis: nec uana precari
 M e sine: parua peto: lacrimas pater optime redde:
 R edde ori fletum: fletus mihi muneris instar:
 I mproba quando aliud nil iam fortuna reliquit.
 A t Niobe ausa deos scelerata incessere lingua,
 F let tamen, assiduusq; liquor de marmore manat.
 V ita mihi dispar: uxor sine crimine: si non,
 (Induerim licet in durum præcordia marmor)
 C rimen amare uocis: fletus solamen amantum est.
 A dde quod afflictis nostræ iucunda uoluptas
 S unt lacrimæ: dulcesq; inuitant marmore somnos,
 E t cum exusta siti Ictarius canis arua perurit,
 H uc potum ueniunt uolucres, arcumq; supraq;
 F rondibus insultant: tenero tum gramine læta
 T erra uiret: rutilantq; suis poma aurea ramis:
 H ic ubi odoratum surgens densa nemus umbra
 Hesperidum diuers truncos non inuidet hortis.

AD CLEMENTEM VII. PONT. MAX.

AVGVSTINI BEATIANI

VERONA.

Agne Pater, regere imperio cui Tybridis arcens,
 Et datur immensum sacris terroribus orbem
 Concutere, atq; minis pauidas cōpellere mēters

Huc, illuc hominum monitis parere negantum;
 Ex quo iam nostras implevit nuntius aures
 Tot fracta, tantisq; tuis uirtutibus omni
 Inuidia, ad sacra lectum moderamina puppis,
 Debita iandudum, te celsa in sede locatum,
 Tergemino augustum caput irradiasse Tiara:
 Protinus exorta assueto maiora sonabant
 Gaudia per populos: imisq; illapsa uoluptas
 Pectoribus, curarum obliuia grata ferebat.
 Principem te, rediisse fidem, rediisse uidebant
 Iustitiam, terris tanto post tempore uisam.
 Spes erat exhaustam post tot fera funera Martis,
 Postq; tot auctas externo milite prædas,
 Principem te Italiam extinctis requiescere bellis
 Posse, et in antiquas se rursus extollere uires.
 Quis tot præterea populis, regnisq; superbum
 Detentorem Asiae iam cœlo, unduq; minantem
 Audeat insurgens bello tentare, queatq;
 Tu nisi Dux uenias, authorq; in prælia Reges
 Concordes stabili firmatos fœdere ducas?
 Gauderam hæc animo reputans: sed publica præter
 Principatum ipsa tamen nil quo letarer, habebam,

BEATIANI

Cum sponte egregium iuuenem, virtutibus auctum,
 Illustrem ingenio, insigni pietate decorum,
 Praestantemq; animi, qualem non ulla tulere
 Secula, nulla ferent, nostris qui rite, modoq;
 Praesideat sacris, possit qui nostra tueri
 Commoda, tale nihil nobis sperantibus offers.
 Scilicet hoc unum est, quo vulnera nostra coirent:
 Quoq; habeat felix tandem fortuna regressum.
 Quae flammæ tulerint, inimicus & hauserit ensis,
 Dum fera tempestas nostros saeuiret in agros,
 Nota tibi, & nostro reor ingemuisse dolore.
 Maxima sed lapsis tribuis solatia rebus,
 Hunc praesse meis talem cum ciuibus ipse
 Nil poscentem amplo iuuenem dignatus honore
 Iussisti, & Venetas decorasti praeside terras.
 Cui simul ac ingens te concedente potestas
 Obligit, ac subiit tantarum pondera rerum:
 Dulcius, aut illustre magis nihil esse putauit,
 Quam dare diuitias, & magna merentibus uliro
 Praemia, querendiq; animos exoluere curis:
 Praesertim cordi quibus est, inuisere sedes
 Musarum, ambitione procul: studijsq; Minervae
 Altius innixos laudata per otia uitae
 Vsq; sub extremum pulchro se offerre labori.
 Aspice doctorum numerum, qui casta frequentant
 Limina certatim Iuuenis, Parnasia tanquam
 In dubijs responsa petant. prudentia uerbis
 Illius est, & tanta fides, ea gratia fandi,
 Vt nil unquam hominum audierint exactius aures.
 Quodq; magis mirum est, tota tibi mente receptum,
 Dilectumq;

Dilectumq; adeo, tumidum præcordia regno
Nil quicquam quod non deceat fecisse uidemus.
Tu licet inuidiam super his, hostesq; requiras.
Ergo hunc præpositum nobis, ubi numine diuinum
Fama tulit: iam candidius splendescere soles,
Dulcis ire dies coepere, & gramine campus
Vestri insueto, tellusq; effundere flores
Visa novos, quos nulla prius conspexerat ætas,
Ipsa etiam arua situ posito ridere, comasq;
Sylvarum ætherias tractare licentius auras.
At genitor vitreo Benacus flumine, gaza
Regali decorat pendentia pumice tecta.
Conuocat huc nymphas, uianaq; flumina, mensasq;
Instruit, atq; una dapibus uestuntur opimis.
Curribus hinc, agitant animos ubi gaudia, uecti,
Mille cœnt uarios spatiosa per æquora ludos.
Dumq; cœnt, spectant præstanti corpore nymphas.
Quarum præcipuos ostentat uultus honores,
Ætheriumq; decus. ueteres hic suscitât igneis:
Concipit ille novos: nec dum bene sœtus amori
Ingemît, & medijs urî miratur in undis.
Interea crebris resonat clamoribus æther,
Splendida dum passim Clementis nomina læto
Omne concelebrant, & cœlo laudibus æquant.
Mox Ghibertum omnes contenta uoce salutant:
Atq; sua ut ueniat uisurus regna, precantur.
Clementem ingeminant, Ghibertum litora reddunt:
Turbantur fremitu fluctus, collesq; resultant.
Hoc igitur refero ingentes tibi nomine grates
O decus, Ausonia spes o fidissima gentis.

Sannazarius.

I

BEATIANI

V erum etiam his unum, iuueni quæ magna dedisti,
 V num oro adijcias, roseo insignita galero
 T empora fulgentem nobis pater optime mittas.
 I nsignis iuuenis mores, sanctissima vitæ
 A ctæ suæ nosti, totiens expertus amorem,
 I ngenium totiens spectatum rebus agendis.
 A t tibi quàm fidus fuerit, quàm pectore constans
 L æta recessisset cum iam fortuna: fatentur
 A ugustus Cæsar populi moderator Iberi,
 Quiq; regit toto diuisos orbe Britanos.
 Quos simul eloqui dulcedine mulsit, utrosq;
 P rotinus æterno addictos tibi fœdere iunxit.
 Quos æstus animi? quos pertulit ille labores?
 M utatis cum uectus equis sæuissima Rheni
 F rigora, Belgarumq; niuers, uastq; procellas
 A equoris, & vitæ manifesta pericla subiret.
 H æc meritis iuuenis, precibus da munera nostris:
 N eue negare queas, tibi sunt exempla senatus
 A driæ proceres. Viden, huic ut pectore toto,
 T oto animi affectu assensum tribuere petenti?
 Qui licet hoc possint tibi concessisse uideri,
 S ic te oculis gestant, tua sic decreta uolenti
 A cipiunt animo: magnum tamen omnibus, illum
 V ndiq; & omnigena iuuenem uirtute mirantem
 A llicere officijs, ac promeruisse putarunt:
 P ræcipue Venetis GRITTVS qui presidet oris,
 Quo nec consilio melior, nec iustior unquam
 S æptra tenere manu potuit, rerumq; potiri.
 C uius tanta uiget maiestas regia uultu,
 T antus honor, ut non alia grauitate sedentem

In folio rear ætherio dare intra Tonantem.
Nouit enim patriæ imperio concordia tecum
Commoda quanta ferat: nec non te nouit amico
Quid sperare queat, trepido cum ardere tumultu
Contingat latium: uel si terrâq; mariq;
Terre at Illyricis Turcarum exercitus urbes.
Non tanto aspiciam Venetos terrore solutos
Iustitia, & placida populos in pace tueri,
Nil nisi tuta suis meditantis otia terris?
Tu potes hoc cælo Clemens demissus ab alto,
Vt regeres rite unus religionis habenas:
Quam fœde oppressam, rabidoq; sub hoste labantem
Sustentare diu propria uirtute ualeres.
Tam pia quis duce te, quis te tam sancta iubente
Induere arma neget, certeq; occumbere morti,
Si sit opus? cum sic decus immortale per orbem,
Acquiratq; sibi stellantis gaudia regni?
Hic ubi fortunæ uis deperit improba, nec ius
Vllum habet in nobis duri uolentia fâti,
Atq; dies ubi nulla datum quæ finiat æuum.
Tu modo rûpe moras, & iam fer pectus in hostem.
Ire iube instructas acies, & prælia postant:
Né ue animum, regis memorata potentia frangat.
Nos adeo (sit fas nos dicere uera) tremendum
Fecimus ignaui, tot digna, indigna relatu
Qui tulimus: nec quicquam animos iniuria mouit
Degeneres, nil iam antiquæ uirtutis habenters.
Ergo tempus erit, cum uicto ex hoste triumphos
Inclyta te niueis inuictum Roma quadrigis
Ducere sublimem ad sacrata palatia cernat,

BEATI ANI

Curarum, atq; impendentis secura pericli.

Tu uero interea inuenis, quem clara sub alta
 Sydera fama uehit, fotum applaudentibus alis:
 Cuius Castalidum chorus, & meditatæ Apollo
 Egregium decus æternis intexere chartis:
 Sive paras animum in solitas demittere curas
 Principis eximij, quocunq; ut tempore gratus
 Muneris accepti gratus uidearis honorum:
 Sive tibi oblatas manus inuisere gentes,
 Veronamq; tuam: quæ di præcor omnia firmant:
 Nos, in te solum qui lumina iecimus, in quo
 Nostra salus posita est, spes & fundauimus omnes,
 Excipe tot sæuis bellorum fluctibus actos,
 Atq; tuos fesso subeuncis remige portus.

ACTII SYNCERI GENETHLIA-
CON ELEGIA PRIMA.

a ffer opem teneræ tandem Lucina puellæ:
 Auxilio digna est quam tueare tuo.
 T e uocat, & madidis solam suspirat ocellis:
 Et roseo tactas fundit ab ore preces.
 I lla quidem insuetos patitur malesana dolores:
 Vixq; potest longæ tædia ferre moræ.
 A t tu diua ueni: tecumq; unguenta repostæ
 Pixidis, & si qua est, quæ iunet herba, feras.
 S ic flentis miseros iuuenis compescere questus,
 Sic una poteris sorte leuare duos.
 L uis adest dea magna, metum depone Rabiri:
 Non frustra est lacrimis illa uocata tuis.
 D a costum myrrhamq; foas: quæq; orbe remoto
 Cynnama per rubras nauita uelcat, aquas.
 A dfit odoratis quicquid Panchæus in hortis
 Demetit: ornatos spiret & ante lares.
 I pse leues insperge crocos, Arabumq; liquores,
 Quæq; Palestinis linquitur unda rosis:
 I pse deam sacras uenerare proiectus ad aras:
 Et genio annosum sæpe refunde merum.
 S ed timidi cessere metus, cessere querelæ.
 Iam parit aduentu tacta puella deæ.
 I am puerum est enixa. uides ut lumine matrem
 Exprimat: en tenero quantus in ore decor.
 S alue care puer: cui iam felicia rident
 Secula: cui pharetram iure relinquit Amor.
 N am sine auratis humeros armare sagittis,
 I ij

ELEGIA. I.

Seu inuat accensas sollicitare faces,
 S eu potius iactare leues pueriliter alas,
 Et dare neglectas post tua terga comas:
 Quis te non Paphijs nutritum uallibus, aut quis
 Idaliæ puerum non putet esse deæ?
 V ine precor, blandumq; oculis ridere parenti
 Interea, & dulces discite mouere sonos.

EIVSDEM DIRAE IN DETRACTORES
 QVOSDAM SCVCCHAE GRAM
 MATICI ALVMNOS,
 ELEGIA. II.

q Vid ruis in sacros temeraria turba poetar?
 Sæuq; mordaci prælia dente moues?
 Desine sacrilega conuitia fundere lingua,
 Desine: pro populo stat deus ipse suo.
 Quis nouus in furias armat dolor? ite profani,
 Itē, nec innumeras conscelerate deas.
 An mouet hoc Stygijs immersus Scuccha lacunis:
 Dum flens Eumenidum uerbera tortæ timet?
 Illum olim tinctæ inuerunt felle sagittæ:
 Nunc miserum facti poenitet usq; sui.
 Parcite tam cari manes uiolare parentis:
 Per supra, per talos, per cyathosq; rogo.
 Ars sua queng; inuat. non uos Heliconæ subire,
 Non fas uirginei polluere amnis aquas.
 S aliet hinc sumpto Pontani uirga cothurno
 Hauriat, & magno digna Marone canat.
 Cui comes intactæ lustrans sacraria syluæ

Altilius docto pectore carmen hiet.

Nec minus & musæ repetens monumenta iocose
Compater argutos ingerat ore sales:

Elysiusq; hedera comptus florente capillos,
Rara, sed Aonijs concinat apta choris.

Extendatq; armis titulos Aqueuius auitos:
Et doceat nostras quærere castra deas.

Quiq; uelut tenera surgit nouus arbore ramus,
Coruinus quauis aure probanda canat.

Et qui Pierijs resonat non ultimus antris,
Albinus referat consulis acta sui.

Tu quoq; quid cessas doctis deslere querelis
Exitium patriæ cultæ Marule tuæ?

Quiq; tot egregias animas, tot clara uirorum
Ingenia enixu format, alitq; suo;

Nec stat odorata Maius sua dicta corona:
Tamq; pias ferulas regia sceptrâ uocet.

Ipse suo sacros genio Chariteus honores
Præbeat, & festas concinat ante dapes.

Puerius & blandæ fretus dulcedine linguae
Facunda totos conterat arte dies.

Nec te iam pudeat uenturo ostendere seculo
Ingenij uires scula diserte tui.

Certent Socraticis Zenonis scripta libellis:
Cuius apes uernos intulit ore fauos.

Et te, quem gemina mulcet sapientia lingua,
Parde inuict studijs inuigilare tuis.

Atq; alij, quorum doctas it fama per urbem,
Extrema properent uincere fata die.

Nos quoq; si magnus non aduersatur Apollo,

I iij

ELEGIA. II

Cantemus Nymphas, apripedesq; deos.
Nam bene Castalias: liuor licet audiat: undas
 Nouimus: & dextro pressimus antra pede.
At uos incautus socijs aconita parate:
 Et furtis miseras extimulate domos.
Oedipodisq; modo thalamos sedate paternos:
 Si modo dat certum vulgus habere patrum.
Nocturnisq; dolis agitate, & cædibus urbem:
 Perq; fora infestam reddite, perq; uias.
Hæc studia, has artes primis didicistis ab annis:
 Non Aganippeæ tangere fila lyrae.
Namq; neq; Calliope uobis, nec dexter Apollo
 Permissi liquidos exhibuere lacus:
Dira sed Alecto gemina comitata sorore
 Pocula cœnoso de Phlegethonte tulit.
Nimirum hinc nigro mores: & carmina tabo
 Pallent: & fædo liuor in ore sedet.
Fallor? an hos nobis misit grauis Aetna Cyclopa?
 Mitis & hanc sentis tu quoq; terra luem?
Heu mea Parthenope, quæ te contagia lædunt.
 Talia tu nunq̃ gignere monstra soles.
Dij patrū: quorum meritis huc aduena classis
 Appulit: Euboicas deseruitq; domos:
Litoribus talem nostris auertite pestem:
 Mœnia felici si posuistis aue.
Vosq; umbræ insontes: quas in lethale uenenum
 Ante diem ad stygias ire coegit aquas:
Vlricas huc ferte facis: fumoq; sequaci
 Authores uestrae sollicitate necis
Et uos o' natum certissima numina Musæ:
 Numina

ELEGIA. II.

69

Numina carminibus non uiolanda meis:
Parate: si uestras nunc primum læsimus aures.
Iusta laceſſita ſumpſimus arma manu.

EIVSDEM AD LVCIVM
CRASSVM ELEGIA
TERTIA.

E fœcunda tenent ſaxoſi rura Petrini,
Rura olim proauis facta ſuperba meis:
Et ſinu eſſanas mulces mea numina Nymphas:
Ceruleumq; ſuis Dorida litoribus:
At mihi paginæ diſtant ſilueſtria muſæ
Carmina: quæ tenui gutture cantat Amor:
Fidaq; ſecretis reſpondet ſylua querelis,
Et percuffa meis uocibus antra ſonant.
Nec tantũ populos, nec tantum horreſcimus urbes:
Quantum non iuſtæ ſœuitiam domina.
Hoc uitæ genus, hoc ſtudium mihi fata miniſtrant
Hinc opto cineres nomen habere meos.
Me probeſt umbroſis paſtorum turba ſub antris:
Dum rigat agreſtem lacte tepente Palem.
Me facilis blanda moduletur harundine Thyrsis:
Et cum cõſtanti laudet amaffe fide.
Atq; ſuper tumultumq; meum: manesq; ſepultos
Tityrus ex hedera ſerta uiuente ferat.
Hic mihi ſaltabit Coridon, & pulcher Alexis:
Damoetas flores ſparget utraq; manu.
F luminibusq; ſacris umbras inducet Iolas:
Dum cõget ſaturas Alpheſibœus onus.

ELEGIA. III.

Non mihi Mæonidem Laci, non cura Maronem
 Vincere si fiam notus amore, sat est.
Quid feret Aëacides nobis? quid magnus Ulysses?
 Quid pius Aeneas, Ascanius'ue puer?
Ista canant alij, quorum decorata triumphis
 Musa vagum è tumulis nomen ad astra ferat.
At mihi contingat dominam uincire lacertis,
 Osculaq; optata sumere longa mora:
 Quin etiam apposita mirari membra lucerna,
 Et noctem insolitis ducere blanditijs:
Atq; manus, atq; ora leui percurrere oculo,
 Languidulamq; meo sæpe fouere sinu.
Sed quid ego (hei misero) uentosus inania fingo
 Somnia, quæ forsā non feret ulla dies?
Felix qui potuit duram exorare puellam.
 Et capere optati gaudia coniugij.
Ille dies, noctesq; suos decantat amores:
 Et recollit Veneris dulcia furtiva suæ.
Ille etiam liquido perfusus odore capillos
 Exercet tenerum nocte iuuante latus:
Inq; sinu dominae primos reminiscitur ignes,
 Quos leuiter pennis aureus auget Amor:
Non cupit Aethiopum quæ canent uellera syluis,
 Nec quæ Sidonio lana cruore rubet.
Solus habet fuscis quicquid portatur ab Indis:
 Solus habet ripas auriferæ Hermæ tuas.
Et quasq; metit segetes fragrantibus aruis
 Medus, & Assyrio sole perustus Arabs.
Non auro, & gemmis miseri torquemur amantes.
 Qui dominam poterit flectere, diues eris.

D iues ero ante alios, si te mea uita uolentem
sustineam ignota pauper, & exul humo.
N am quid rubra iuuant fulgentibus æquora cōchis?
Aut quæ multa niger rura Sabæus arat?
Q uid'ue torus prodest pluma spectandus, & ostro,
si non est gremio cara puella meo?
S i trahere infelix inter suspiria noctem
Cogor? & æternos esse negare deos?
N um me neglectis deuouit saga sepulchris?
Num rumpunt somnos carmen, & herba meos?
C armen inaccessa traducat ab ilice glandes:
Carmen nocturnæ suppressit ora canis:
C armen & infami pallentem sanguine solem
Infiat, & Lunæ sistit amantis equos.
Q uid queror infelix? utinam mihi sola nocerent
Carmina, nec nostro pectore inesset Amor.
I lle uel Aceæ superat cantamina Circes,
Ille uel Aemonijs nata uenena iugis.
P arce puer. non uana queror. tu uulnere nostro
Crescis, & exultas sæue dolore meo.
Q uod si te nostræ capiant & tædia uitæ:
Ne cesset quæso funeris atra dies.

EIVSDEM ELEGIA

QVARTA.

N Vlla meos poterit mulier praevertere sensus,
 Ipsa licet coelum linquat, & astra Venus.
 T u puero teneris ignis mihi primus ab annis:
 Vltima tu tremulo flamma futura seni.
 I am semel inter nos sanxerunt foedera Diui,
 Foedera ad extremos non soluenda dies:
 V t, si nostra tuo superesset funere vita:
 (Dij tamen in uentos omen abire sinant)
 I pse ego composito uenerarer membra sepulchro,
 Thura ferens moesta moestus & ipse manu.
 V mbrarumq; sacer custos, tumuliq; sacerdos
 Concinerem tremula tristia uerba lyra:
 N ec me complexu quisquam diuelleret urnæ:
 Quin cineri moriens oscula summa darem.
 A t si (quod potius cupio) tibi fata dedissent
 Claudere formosa lumina nostra manu:
 T unc mihi cum cætos uultus spectare liceret,
 Atq; anima tecum iam fugiente loqui:
 I psa meos tumulo manes uesana uocares:
 Inq; tuo legeres ossa perusta sinu:
 F lebilis & longos scindens ad busta capillos,
 Clamares nomen iam moritura meum:
 T unc cineri, & mutæ persoluens iusta fauilla,
 Misceres rutilis lilia cæna rosis:
 I llic moesta dies, illic consumere noctes
 Optares: nec te uinceret alter amor:
 S ed memor usq; mei cænis ueneranda capillis,
 Afferres tremula munera cæra manu.

O mihi dum tumulto tales reddantur honores:
Tam lentum Lachesis scindat auara colum:
Non ut nostra novos Arabum bibat urna liquores:
Vstus & Assyrio spiret odore cinis:
Aut ut clara mei notescat fama sepulchri:
Altaq; marmoreus sydera tangat apex:
Sed magis ut liceat longis audire querelas,
Et gerere à lacrimis ferta rigata tuis.
Tunc ego Letheæ spatatus in aggere ripæ.
Qua nitet obtuso lumine falsa dies:
Quaq; levis casia nemus, ambrosiaq; uirentis:
Et fortunatos alluit unda greges:
Dulcia præteritæ repetens insomnia uitæ
Ostendam Elysiis tot mea dona chorus:
Felicisq; animas inter felicior ipse
Excipiam plausus læta per arua novos.
Atq; aliquis comitum lætusq; hilarisq; recentes
Sparget humi flores, & mihi ferta feret:
Nec contentus eo, fidos extollet amores:
Narabitq; aliquis de pietate tua.
Sed quoniam teneræ uernat nunc læta iuuentæ
Tempora, & amplexus iungere fata sinunt:
Dulcia lasciuo reddamus gaudia lecto:
Iam properat mortis panda senectæ comes:
Iam properant rugæq; graues, & grandior ætas:
Nec dabitur molli ludere posse toro.
Ergo age nunc cupidis nectamus colla lacertis:
Vltima tunc soluat, cum uolet hora dies.
Dij facite hæc longos mihi sit spes certa per annos:
Candidus & pennis omnia firmet Amor.

EIVSDEM AD IOANNEM
PARDVM ELEGIA V.

Arde decus patriæ, spes maxima Parde tuorū,
P Atq; idem Hispani gloria rara soli:
Quem iuvat immensi causas exquirere mūdi,
Et rerum arcana fœdera iuncta fide:
A n magnum æterno uoluitur numine cœlum:
An propria hoc ingens mole labore opus:
C ur falsi fluctus, cur ignibus æstuet Aetna:
Cur uomat epotas uasta Charibdis aquas:
C ur nitor stellis, cur nox maiorue, minorue:
Cur non ipsa suo lumine Luna micet:
F elix cœlestes cui fas ascendere sedes:
In quas post obitum fata uenire sinant.
A t nos per syluas, & sordida rura capellas
Versamus: quando Phyllis amara iubet:
E t teneris nostros ulmis incidimus ignes:
Quos chorus errantum cernat Amadriadum.
E t nunc capreolos, & nunc uenamur onagros:
Interdum & sædas fallimus arte feras.
S æpe iuvat pictas uisco captare uolucres:
Nec satyrus ipso cedimus aucupio.
Q uod mihi si liceat tenui renouare cicuta
Trinacrij nives Opilionis oues:
R ura colam semper: populi ualeatis, & urbes:
Rura dabunt oculis grata theatra meis.
I llic gramineas, pastorum bella palæstras
Adspiciam, & celeri præmia parta pede.
N ec me iam pudeat sudibus certare perusis,

Aut armare canis pectora corticibus.
Pugnabunt tauri: pugnabunt cornibus hyra:
Victores molli cespite ferta ferent.
Plenaq; pellitus lustrabit ouilia pastor:
Ponet & agricola rustica liba deis.
Stabunt capripedes abiegnro robore Fauni:
stabit & indocta falce dolata Pales:
Quorum solennes ictus cadet agnus ad aras,
Ictus ut innumeras expiet agnus oues.
Tum milium, & niueo statuet spumantia lacte
Pocula, uotiuas concipietq; preces:
Et ter transiliet flammantis potus aristas:
Ter quoq; non tardo rustica turba pede.
Dij facite, inter oues, interq; armenta canendo
Deficiam, & syluis me premat una dies:
Vt me non docta deploret pastor auena:
Vtq; sub umbroso contumuler tumulo:
Ossaq; pascentes uenerentur nostra capellæ,
Non procul à tumulo candida balet ouis.
Exultent alij Panchæo munere manes:
Et quærant Parijs marmora secta iugis.
Mi sat erit, ueteres recolat si Phyllis amores:
Conferat & uernas ante sepulchra rosas.

EIVSDEM DE MALO PVNICO
ELEGIA VI.

Vid miser ignotas perquiris nauita gentes?
¶ Et tam longinquo litore quæris opes?
Nec te uentorumq; minæ, pelagiq; procellæ,
Nec terrent dubiæ tædia mille uix?
A spicæ, quàm tenui uelemus cortice gemmas:
En tibi, quicquid habent litora rubra, damus.
S eu uis purpureo mites fulgore hyacinthos:
Insensam Baccho siue amethyston amas:
A r dentes seu quæ torres imitatur & ignes,
Seu maior fuluo lumine chrysolithos.
S ed rude diuitias uulgus extollit inanes
Nec nouit quantis sit caput inde malis.
D iuitiæ fera bella uiris, lethumq; tulerunt:
Nam prius æterna pace uigebat humus.
D iuitijs, natoq; pater, natusq; parente
Ceditur, & caro fratre uerenda soror.
N ec tantum seue tractant aconita nouerca:
Sed iugulat partus mater auara suos.
A dde, quod & gemmæ solo fulgore probantur:
Et uix adscitus quæritur arte decor.
A t nobis natura oculos tardare tuentes,
Et dedit arenti pellere ab ore sitim:
N ec nostræ populos armant in prælia gemmæ:
Nec suadent magnos clam uiolare deos:
S ed semper placidis uisunt conuiuia mensis:
Stant ubi incundo pocula plena mero.
I llic nos teneræ uir porrigit ipse puellæ:

Porrigit

Porrigit & cupido fida puella viro.
Pacis opus sumus, & pacati manus amoris:
Quod capit à Salyro Nais amata suo.
Nec temere, infernis cum nos gustasset in hortis:
Noluit ad matrem nata redire suam.
Nos quoq; dum Lybicos errat Tomona per agros:
Obstupuit pleno fracta rubore sinu:
Ac rarum mirata decus, mirata saporem,
In sua de patrio transtulit arua solo.
Ergo puniceæ laus hæc, & gloria sylvæ,
Vincere gemmiferi lucida dona maris:
Pallentiq; graues depellere corpore morbos:
Ægraq; pœonijs ora lenare modis.
Quod nec Erythræi præstabunt litora ponti,
Non opibus pollens Indica terra suis.
Tu uero, duplici fulgent cui tempora lauro:
Militiæ, & sacri dux Aquinive chori:
Accipe nos laudum contentus luce tuarum:
Muneraq; inuisæ despice luxuriæ:
Et seu carminibus, seu delassaberis armis:
Diluat exundans hæc tibi gemma sitim.

Sannazarius.

K

EIVSDEM ODAE.

St mihi riuo vitreus perenni
e Fons arenosum prope litus: unde
Sæpe discedens sibi nauta rores,
Haurit amicos.

A nicus nostris scætet ille ripis,
Montis immenso sitiente tractu:
Vitifera quæ Pausilypus uadosum ex-
Currit in æquor.

H unc ego uitta redimitus alba,
Flore, & æstuiis ueneror coronis:
Cum timent amnes, & hiulca seuum
Arua Leonem:

A ntequam festa redeant calende
Fortis Augusti, superentq; patri
Quatuor lucæ, mihi tempus omni
Dulcis æuo:

B is mihi sanctum, mihi bis uocandum,
Bis celebrandum potiore cultu,
Duplici uoto, geminaq; semper
Thuris acerra.

N amq; ab extremo properans Eo
Hac die primum mihi uagienti
Phæbus illuxit: pariterq; diæ
Hæusimus auras.

H ac & insigni peragenda ritus
Sacra solennes ueniunt ad aras
Nazari: unde omnes tituli, meaq;
Nomina gentis,

N azari vastas cohibentis undas
 Aequoris, seuosq; domantis aestus,
 Quicquid & uani truculentæ iussit
 Ira Neronis.

O decus cœli simul & tuorum,
 Rite quem parua ueneramur æde:
 Cui frequentandas populis futuris
 Ponimus aras:

S i mihi primos generis parentes,
 Si mihi lucem pariter dedisti:
 Huc age, & fontem tibi dedicatum
 Sæpe renise.

Azari, heu quis me tibi ad hanc supremam
 Litoris ripam, quis ad hos putasset
 Tethyos fluctus, quis ad has daturum
 Thura paludes?

P ost tot emensos pelago labores,
 Tot pererratos populos, sub ipso
 Fine terrarum datur ecce amicum
 Cernere numen.

E rgo in extremis pater alme terris
 Barbaræ norunt tua sacra gentes,
 Quæ latus dextrum Liger æstuosis
 Obijcit undis.

I amq; ad Aulercos genus acre, & ipsos
 Cernis ad te Lexouios citato
 Effedo, & pictæ uolitare flauos
 Puppe Britanos.

K ü

O mihi semper geniale cæli
 Sydus, o' famæ decus omne nostræ,
 Author o' idem mihi gentis, & spi-
 rabilis auræ:
 S e tibi debet proauorum origo, &
 Sanguinis si sunt decora ulla nostri:
 Debet & præsens genus, & futurum,
 Debet & hæc lux
 S acra: quæ magnum mihi prima solem
 Obtulit nascenti, & inane aperti
 Aeris, pulchrosq; micantis æthræ
 Tot simul ignes:
 H inc tuis per me dare grata templis
 Munera, hinc natalitias coronas
 Annuis sœuit sociare fertis,
 Dum fuit hæc fors.
 N unc in ignotis uagor ecce campis,
 Regis heu cari exilium secutus:
 Dum fides, & fas, & amor, piusq;
 Me rapit ardor.
 I puer, buxum nemore ex propinquo
 Collige, & si quas tibi litus offert
 Quercum frondes: celebrare mœstum
 Sic iuuat annum.
 O ubi dulces patriæ recessus
 Abluis Sebethæ, loca illa myrto
 Consita, o' qui Pausilypi uirentes
 Det mihi citros,
 Qua tuum lambens maris unda fontem
 Margines parui minuit sacelli:

Nostrum opus, quo se recreet quotannis

Læta inuentus:

Quæ tibi sacris operata arenis,
Frondebis remos, celeresq; cymbas
Ornat: & forsan mea nunc, ut olim,
Dona requirit.

H eu pater, cur heu mihi ad institutos
Non licet iam iam properare cursus?
Cur uetor templis, & adesse ludis
Rite dicatis?

S it satis uentos tolerasse & imbres,
Et minas fatorum, hominumq; fraudes.
Da pater tecto salientem auito
Cernere funum.

Vpis o sacra, pelagiq; custos
Villa, nympharum domus, & propinqua
Doridos, regum decus ipsa quondam,
Deliciæq;

Nunc meis tantum requies camænis,
Vrbis inuisas quoties querelas,
Et parum fidos popularis auræ
Linquimus æstus:

Tu mihi solos nemorum recessus
Das, & hærentes per opaca laurus
Saxa: tu fontes, Aganippidosq;
Antra recludis.

Nam simul te te repeto: tuasq;
Sedulus mecum ueneror Napæas:
Colle Mergillina tuorepente

K ii

Pezasis unda

A fluit: de qua chorus ipse phœbi,
Et chori phœbus pater, atq; princeps
Nititur plures mihi iam cœnenti
Ducere riuos.

Ergo tu nobis Helicon, & udæ
Phocidos saltus, hederisq; opacum
Thespiae rupis nemus, & canoro
Vertice Pindus.

I puer blandi comitem laboris
Affer è prima cytharam columna:
Affer & flores. procul omnis à me
Cura recedat.

Principis nostri decus, atq; laudes
Fama per latas spatiatæ terras
Euehat, qua sol oriens, cadensq;
Frena retorquet:

Quaq; non notos populos, & urbes
Damnat æternis Helicæ pruinis:
Quaq; feruentis cumulos arenæ
Dissipat Auster.

Ille crescentes ueneratus annos
Vatis antiquum referentis ortum
Stirpis, & clarum genus, & potentum
Nomen auorum,

Contulit largæ numerosa dextra
Dona: & ignauæ stimulos iuuentæ
Addidit, syluas, & amœna musis
Ogia præbens.

d Vm uehor picto uacuis phaselo:
Et modo septos iaculis echinos,
Nunc bene hærentes scopulis laboro
Vellere conchas:

T ange uocales studiosa chordas
Musa, & auratum moderare plectrum.
Pauca de multis referamus acta
Regis amati:

Qualis herbofo spatiofa campo
Virgo iam matris decus, & uoluptas
Nectit è folis uiolis coronam,
Cætera linquens.

H ic ubi ueras imitata turres
Tot simul pinnis, niueisq; tectis
Rupe Mergillina sedens propinquum
Spectat in æquor.

A dfit ex imo Galatea fundo,
Nil timens sæuos Polyphemi amores:
Nec mihi durum resuens cæmenti
Obstrepit unda.

S it licet magnus, trepidasq; turmas
Fregerit primis Federicus ausis:
Cum puer celsas penetrauit Alpes,
Saxa q; Rhæni:

T exerit latis pelagus carinis,
Dalmatum dices populatus urbes:
Senserit presso prope fulminantem
Ore Timæus:

C inxerit sacra meritum corona
Et caput: Gallos quoniam feroces

K iij

Contudit: totas reuocatrit ora ex

Faucibus urbes:

N il tamen maius, nihil erit unquam
Fortius, q̄ quod titubante regno
Cum sibi sceptrum, & diadema posset
Sumere tutus:

C oningem caram, propriosq; natos
Liquit, & fidas lacrimas clientum,
Fratris heu pulsam sobolem secutus
Per mare vastum.

E rgo nunc illi moderator alti
Aetheris, cui sunt pia facta curæ:
Regum frontis decus, & negatos
Reddit honores.

O fides rarum, placidumq; numen:
O mihi nullis reticenda seclis,
Te te ego æternum prece, uictimisq;
Pronus adorem.

o Tauræ, præsens qui fugis periculum:
Nam te nec odio, tædio ue tam bonas
S preuisse sylvas, tam bonos putem lacus:
D ic, quis propinquas nubibus tibi iuga
M olestus inuidet iuga illa tam tuis
S udata cornibus, tuusq; præliis
D euicta? quis saltus, & amniuum uberes
C ursus, torosq; marginum uirentium,
Q uis udata riuus prata, quis recondita
N emora, quis umbras sibilantium arborum
M ale aduocatus abstulit tibi deus?

Non

N on amplius uidebis ah miser, ah miser
 A mata regna: non uidebis amplius
 T uos amores: non licebit heu tibi
 P osthac cubanti sub genistulis tuis,
 M olliue fulto nuncum amaraco latus
 A udire uoces ruminantium gregum:
 M eridianum non inire somnulum.
 Quæ nunc adibis? quæ? quæ petes loca
 M iselle Taure? quas subibis ilices?
 V bi myricæ, ubi uiuentis arbuti
 I uanda sedes? ubi salicta, & omnibus
 E heu iuuentæ præferenda pascuis?
 I uuentæ, solos quæ relicta ad aggeres
 P adisonantis, heu malum sororibus
 O men, gementes inter orba populos
 T e te requirit, te reflagitat suum.
 I mplet querelis nemus: & usq; mugiens
 M odo huc, modo illuc furit: amore perditæ
 O mnia peragrat arua: lustrat omnia,
 N unquid bisulcæ signa cernat ungulæ:
 Quærit per alta montium cacumina:
 Quærit per ima uallium cubilia
 M emor locorum, non tamen sui memor.
 T e mane primo, te rubente Vespere
 L uget: nec illam Luna, cum recurreret
 C ælo: nec atræ noctis alma sydera
 V idere dormientem: abire fluuina,
 A bire solem, abire cernit omnia:
 A t ipsa mœstam sola non abit domum
 H umi recumbens, strata sub nudo æthere.

Hanc & puella nemorum, & ipse corniger
 Sylvanus aspiciat, hanc bubulcus intuens,
 Miser bubulcus, nec innare eam ualens,
 Tantum, quod unicum in malis refugium habes
 Suspirat, ingemit, deum inuocat fidem,
 Iratus uris, quod coegerint procul
 Abire syluis albulum iuueniculum,
 Et tam uenustam clamitare buculam.
 Petus delitiae tuae Dione,
 Vni cui charitum sales beator,
 Cui fontes dederas facietiarum,
 Acrisus simul eleganter omnes:
 Petus mortuus est tuus Dione,
 Petus compater usque ad astra notus:
 Qui puro nunc colore mentis
 Vincibat Paphias tuas columbas,
 Vincibat nitidissimos olores:
 Cui de lacteolis tuis papillis
 Donarunt uiolas Iocusque, Amorque:
 Donauit teneram Thalia myrtum:
 Mox promens citharam decentiorem
 Versus addidit eruditiores.
 O saeuæ nimium, maleque parca:
 Vestros non potuit tenere fusos
 Petus: qui rapidas domare Tigres,
 Qui duras potuit mouere quercus:
 Vestras non potuit colos morari,
 Vnam non miser impetrare lucem.
 Sic sic occidis heu miselle Pete:
 Nec te Pierides tuæ, nec ipsa,

Quæ per te Paphon, & Gnidon uirentem
 Per colles Amathuntios uocauit:
 Fatis eripuerè tam malignis.
 At non unanimes tui sodales,
 Quos tu pectore tam pio colebas:
 Quos tristes obitu tuo relinquis:
 Hoc duro tibi defuere casu.
 Quin me trans Ligerim ferosq; Celtas
 Lustrantem Morinùm pigras paludes,
 Dum quero Oceani ultimos recessus:
 Veris nuncius obruit querelis.
 Ergo quid tibi tam uagus uiator,
 Cui nec pulchra Neapolis, nec alti
 Colles Pausilypi, nec ipse adesset
 Scelethos pater, aut pater Veseuus:
 Inferre exequiarum amice posset?
 Rupem, quam uagus hinc & inde Nereus
 Alterna ueniens retundit unda:
 Accessi: & procul angulo in supremo
 Stans supra pelagi alluentis æstus,
 Manes terq; quaterq; conuocaui.
 Hic fudi lacrimas amariores:
 Hic uici gemitus uel unus omnis:
 Omnis & simul omnium querelas:
 Mox, quamuis cineri tuo decentem
 Pontanus tumulum parauit, ac te
 Cognatas ueneretur inter umbras:
 Quamuis & diuturnius sepulchrum
 Diuinis paret excitare chartis:
 Nostrium non tibi qualecunq; munus

I nter frigora, solitudinesq;
C essauit: nec honore te supremo
F raudauit miser. hoc scit ipsa Thetys
S cit late Oceani unda Gallicani.
S tant aræ tibi: stant uidenda nautis
T erreni tumuli pusilla moles,
E t buxus super, & dicata quercus:
N am myrtum regio illa non habebat.
Q uæ iussit pietas sacrare, ut esset
N aturæ tibi terminus sepulchrum.

e Mit sepulchro prædium vetustissus:
Sed quod futuros non sequatur hæredes,
I ratus æque mortuisq; uinisq;
S cribiq; curat grandibus notis demens
V ighi in agro, in fronte ter pedes octo.
H abitat sub urbe scandalis tribus tectis:
N e pensione iam grauetur, aut sumptu:
D ormit grabato: quo nec ipse iam uellet
D ormare cimeter, nec lacerta, nec forex:
C ænat per hortos alliumq; cepasq;
E t salgamorum iure liuidos caules:
V el, siquid optat unctius sibi poni:
P iscat in ipsis in paludibus ranas:
A ut è cloaca colligit meras sordes:
P utrem palumbum, mortuum uel caponem:
E t doliorum turbidam bibit fecem,
T anq̃ salernum consulare, uel Chium,
O pimianæ quod refuderint cellæ:
N ec iam profectis hoc, sed idibus tantum,

S acrisq; potat ferculis calendarum,
E t mane ueste currit anxius raptæ
A d architectos, marmorumq; sectores:
V t de sepulchro conferat novas lites:
Q uos iam misellos pessimis modis multat,
D uat, reducit, distrahit, rapit, uexat
P er angportus, uiculosq; cliuosq;
E t per ruinas urbis, & per anfractus:
M onstrat theatra porticusq; priscorum,
A rcusq; claris principum sacros armis:
H inc & deorum templa, & obrutas thermas,
E t quicquid altis fornicum subest cliuis:
N ec iam fauissas linquit, aut nigros manes.
D omum trecentis cum laboribus fractos,
E t æstuantem pariter, & fame siccos
V ix officinæ post meridiem reddit
I am feriata, uestibusq; adhuc clausæ.
C ulpat coronas: Zophorumq; permutat:
S piras reformat, & scapos columnarum:
E t nunc Hetruscas, nunc Corinthias manu:
N unc Atticarum laudat angulos tantum.
Q uid cum columnis nunc tibi Vetustine,
A ut cum triglypho, Ionicisue puluinis?
D orni miselle: sat diu laborasti:
C ænare fessos, & aliquando permitte:
V el, si sepulchri cura te coquit tanta:
C adauer istud sterquilinio conde.

BALD. CASTILIONIS.

Ad mare ne accedas propius mea uita: proteruos
 Nimirum & turpes continet unda deos.
Hi rapiunt, siquam incautam aspexere puellam
 Securos bibulo litore ferre gradus.
Quin etiam in sicum exiliunt sæpe agmine facto,
 Atq; abigunt captos ad sua regna homines.
Tum si qua est inter prædam formosa puella,
 Tantum hæc non subito piscibus esca datur,
Sed miseram fœdis male habent complexibus oër,
 Inuitamq; iubent hispida monstra pati.
Os informe illis, rictus, oculiq; minaces:
 Aspera q; anguino cortice membra rigent.
Barba impexa, ingens, alga limo q; uirenti
 Oblita: olei q; graui lurida odore coma.
Hos tu, seu pisces, seu monstra obscæna uocare
 siue deos manus, si sapias ipsa, caue.
Nec tibi sit tanti pictos legisse lapillos,
 Ve pereas magno uita dolore meo.
Quin potius diuersi abeamus. respice ut antrum
 Ad dextram uiridi protegit umbra solo.
Decurrit riuus gelidis argenteus undis,
 Picta q; odorato flore renidet humus.
Imminet & fonti multa nemus ilice densum:
 Et uolucres liquido gutture dulce canunt.
Hic poteris tuto molli requiescere in herba
 Propter aquam, & niueos amne lauare pedes.
Tum mihi ferta tuis contexta coloribus, ipse
 Texta nuiſ contra mox tibi ferta legam.

Floribus, & roseis crinem redimita corollis,
Et compto incædes conspicienda sinu.
Plote deinde tenus succincta imitare nymphas:
Obuia marmoreum deteget aura latus.
Sylvicolas mea uita deos torquebis amore:
Ignibus urentur flumina & ipsa meis.
Inde domum formosa mage, & mage culta redibis:
Rumpetur tracta tum Hippolyte inuidia.
Sed sensim subsistas, ne te forte puellarum
Aequalis uersam cernat abire chorus.
Nesciat hoc quisquam: nam si nos turba sequatur,
Antra ingrata tibi, ingrata & erunt nemora.
Has fatuas rapiant pelagi sine monstra puellas:
Nos ceptum hac furtim dissimulemus iter.
Quod si qua intrea audieris per litora murmur,
Protinus in nostro lux mea te abde sinu.

DE AMORE.

Quid speculas atræ fugio, quid tectæ puellæ:
 Quod sint Harpyiæ perditæ amoris aues?
 Quid uito faciem, & cœlestia lumina ocellos:
 Demens, quod ualidæ sint in amore facies?
 C ongressumq; omnem, & uerborum mollia uincla:
 Quod misero miri sint in amore Lupi?
 C æterâq; heu nimium quod sint Vrsiq; Leâq;
 Menaliq; Canes, Armeniâq; Tigres?
 S ic quoq; dum fugio, cœcis licet abditus antris,
 His ipsis medijs quæris lateo in tenebris
 I nnumeras Aetnas patior, scyllasq; Charibdesq;
 Et quæ durus amor præterea omnia habet.
 Quare agite, in lucem uigiles procedite curæ,
 Et qui mi pallor plurimus ore sedes.
 H uc lacrimæ, medio ducta huc suspiria corde,
 Huc qui me æterni confictis gemitus,
 I te agite huc mecum: Dominaq; sub ora proteruæ,
 Sub sæuos oculos nos perijisse iuuat.
 Quandoquidem fiet spectando mollius omne id,
 Et uita demum suauius hac misera.
 N am si etiam solû hæc monstra omnia circûvallat:
 Testis io saltem sit necis illa meæ.
 I lla grauis Nemesis quæ uel tum forsitan iras,
 Vltioresq; timens in sua fata Deos,
 H ic uere, posito iam fastu, dicet, amabat:
 Et dabit in cineres ultima dona meos.
 P rotinus hæc manens tam fama sequetur ad imos:
 Ac me iam campis liberum in elysijs
 (S ultitiæ ah tantum est fatuo hoc in amore) innabit
 Illud nescio quod munus inane rogi.
 Ad leonem

AD LEONEM DECIMUM PONT.

MAX. IOANNIS MVTII AV-

RELII MANTVANI ELEGIA.

*Vm tu orbē imensum paribus cōpescis habenis:**d Atq; animo terras prospicias, & maria,**O' Decime afflictis tandem pater optime rebus,
præsidium extremis reddite temporibus:**T otq; tuo ingentes concursant pectore curæ:**Quot fluctus vasto gurgite pontus habet:**N os tibi sic inter tantarum culmina rerum**Actutum toto fluximus ex animo:**S icq; leues iactant promissa tot irrita Cauri:**Vt folia Autumni tempore uentus agit:**Quæ simul oacursant inter se, & prælia miscant:**Post tandem ad terram ex aere crebra cadunt:**A tq; hæc præteriens calcit neglecta uiator:**Non gregibus, non his parcere cura homini.**I nterea exercet me me, nec desinit unquam**Pauperies omnes mi facere insidias.**C uncta minatur enim misero mala, Iuppiter atræ**Vt paupertatis omne genus pereat.**Quæ mihi nec suaves Musarum expromere cantus,**Nec finit à tanto mentem inhibere malo.**S ed duras curarum inter stipata cohortes**Urget, & hoc semper uersat acerba caput.**C uius dispeream similis si pestis in orbe est:**Tristius aut quicquam Tartara nigra pauent.**Quin etiam stygium hæc Iouem torquere nocentes**Sannazarius.*

L

ELEGIA

Fama tulit, nudas cum iubet esse animas.
 Non gemmarum infra, non usus diuitis auri:
 Nec quisquam nuda corpora ueste tegit.
 Non ue dapes adhibent mensis, non dulcia uina:
 Ast tenebras late, squalidaq; arua situ
 Gens colit: hanc durum quatiens insana flagellum
 Inferna excruciat per loca pauperies.
 Tartarei ex uultu pendet suspensa Tyranni
 Pallida, & ad pœnas quos cupit ille, legit.
 Innumeras pestes, atq; agmina sæua sororum
 Immittit miseris, perpetuamq; famem.
 Hanc trepidæ adspiciētes quātū horrēt animæ, et quā
 Optarent uotis tunc quoq; posse mori.
 Nusquam illic urbes, nusquam illic tecta: maligno
 Sub ioue regem etiam durum habitare ferunt.
 Contra autem ex auro, atq; ebore in uertice Olympi
 Summa nitent clavis atria cœlitibus.
 Hic passim toto diffundit Copia cornu
 Ambrosiasq; dapes, nectareumq; merum.
 Plausibus, ac cœlum uario late undiq; cantu
 Perstrepat: & lætas numina agunt choreas.
 Huc Dii fulgentes magni cum uestibus aureis
 Conueniunt: summo stat pater in solio
 Iuppiter, & superis edicit iura uocatis,
 Diuino mulcens sydera colloquio.
 Dispositos sic infra olim sede editus altæ
 Conscriptos cernis numina uestra patres:
 Cum tu oratores, per quos tibi supplicat orbis,
 Atq; tuo sese subijcat imperio:
 Excipis. illi autem placidum sibi numen adorant

Prostrati, & sacris oscula dant pedibus:
D eī diuina domum redeuntes iussa reportant;
Quæq; alia externis regibus, ac populis
P ectoris ē sancti penetralibus abdita profers:
Suspensis captant quæ prius auriculis.
Quare quid mirum est, si aurum quoq; indicibus dū
Vulgus amat? largas diuitiasq; probat?
V t quæ unæ valeant facere, ac seruare beatos,
Et dare compositi lætitiæ animi:
Quæq; etiam ueluti me inuisum deseruere,
Iactatumq; maris fluctibus in medijs:
Quod neq; iam dignatur opem Rhamnusia uirgo
Ferre, nec ulla hominum pectora consilium.
A t qui olim non me hæc miserum sperare iubebas,
Degere sed discincta otia Pegasidum:
M ultaq; quæ uestro mihi nomine rettulit olim
Adriaci Bembus gloria magna soli:
B embus amor Musarum, & Palladis ultima cura:
Castalio Bembus potus in amne pater:
O mnibus his qui te te unum iam prætulit, uni
Dulcæ Pieridum numina posthabuit:
Quæ nunc aerei sub uerticibus Parnasi
Te sibi stent tantum surripuisse decus.
D a mi igitur dextram, meq; hoc ex turbine mentis,
Totq; ærumnosis eripe uorticibus.
H oc tibi restat opus, hoc est tibi perficiendum:
In te uno est una, atq; unica nostra salus.
Q uod si non æqua hæc mea carmina respicias aure:
Verbaq; das rapidis irrita ferre notis:
M e neq; tantillum, quantum est seruare deorum

Iam poterit: non si mox uelit ipsa salus.
Quin totis penitus Fortunæ absorptus in undis,
Protinus ingratos ore bibam latices.

BALD. CASTILIONIS.

t V ne iterum demens hesterni oblita pericli
Litora festino pergis adire gradu?
Nonne uides mea lux gemitus, & murmura ponti?
Iam iam exire freto monstra marina parant.
Me miserum his ne genis roseis, roseisq; labellis
Oscula tam immundo congeret ore fera?
Lacteolum hoc corpus squammis teret usq; libebit,
Impliatum & cupidus nexibus impediēt?
Mox lanians pectus lacerum, uescasq; papillas
Explebit diram mordicus ingluuiem?
Mortales hæc monstra omnes odere, tamen sunt
Si nescis pulchris longe inimici magis.
Audisti ne olim Hippolyti crudelia fata?
Disce alieno ut sis cautior ipsa malo.
Theside Hippolyto præstanti corpore forma
Rara quidem, decus at rarior oris erat.
Sparserat aurata iam tum lanugine malas:
Fulgebat sed adhuc uirgineum ore decus.
Multæ illi tædæ iungi optauere puellæ:
Multæ etiam proprios desituere uiros.
Quin illum insano dilexit perdita amore,
Plus anima, atq; oculis ipsa nouerat suis.
Ille tamen spectisq; alijs, spectaq; nouerat
Venator tantum denia lustra colit:;

Et canibus, iaculoq; feras, arcuq; fatigat:
 Et inq; nexilibus claudit iniqua plagis.
 Nunc uiridi strophio faciem defendit ab aestu:
 Oraq; fontano siccata lauat latice.
 Saepe fugatis equi cursu praeuertitur euros:
 Saepe altum gaudet per nemus ire pedes.
 Sed tum forte legens extremi litoris oram,
 Imprudens curru uectus erat biungo:
 Bellua cum subito cornuta expellitur undis,
 Sublataq; maris naribus efflat aquas:
 Mox uicina truces oculos ad litora uertens,
 Hippolytum recto tramite saeva petit.
 Quadrupedes retro pauidi cessere, citatoq;
 Per scopulos cursu corripuere fugam.
 Hippolytus lentus luctari, tendere habenas
 Nequicq; et uana ducere frena manu.
 Currus inaccessas per rupes, saxaq; raptus
 Frangitur, eiectisq; cadit axe rotis.
 At miser implicatus loris puer, inq; peditus
 Distrahitur membris: membra reuulsa crepant.
 Funderet non poterat lacrimas, non uerba, dolentes:
 Tam cito discripto corpore uita abiit.
 In tenues dulcis decor ille enauit auras,
 Ut folia hesternae cum cecidere rosae.
 Flaua coma hamatis dumis annexa pependit:
 Et lacerata haeserunt uiscera stipitibus.
 Fleuerunt nemora, et saltus, fontesq; lacusq;
 Naiades, et Panes, et Satyri, et Driades.
 Quid loquor Andromedae, matris quam perdere formae
 Poscebant poenas impia monstra maris?

P endebat scopulo infelix suspensa cathena

*

*

H orrifico pestis fremitu maria alta seabat,
Ignem oculus, spumam sanguineam ore uomens.

F orte leues Perseus nixus talaribus auras
Carpebat, pelagi litora despiciens.

A ffixam ut uidit dura sub caute puellam,
Flexit iter, pennas substituitq; suas.

M ox propior teneros artus, & uirginis ora,
Et formam aspiciens corporis, obstupuit.

S ingula dum laudat, sortem miseratus acerbam,
Illabi dulcem sentit amorem animo.

A tq; ait o duro nimium damnata puella
Iudice, quæ tanto est culpa luenda malo?

E xeret te certe aliquis deus ultor amantum:
Nam si crimen habes, crimen amoris habes.

I lle loquebatur: planxerunt litora fluctus:
Respiat, exitium bellua dirum aderat.

Q uam simul ac rictu properantem uidit aperto
Andromede, & se iam iam propiusq; peti:

V ulnificos uisa est sensisse in corpore morsus,
Et sua lethifero uiscera dente trahi.

A tq; ita deficiens, sine sanguine, uoce, animoq;
Horruit, & gelido saxea facta metu est.

C rede mihi, inueni tantum sua cura puella est:
Spectatamq; fidem solus amator habet.

A stabant trepidi lugubri ueste parentes:
Et natæ lacrimas, irrita dona dabant.

L aua heros clypeum capies, dextra impiger ensen,
Mittite ait lacrimas, hac ope tempus eget.

Nec mora, delatus uolucris super æquora plantæ,
 Terga feræ ualido comminus ense ferit:
 Ingeminansq; ictus, condit sub gutture ferrum:
 Mox celer insultans ilia transadigit.
 Dentibus infrendens uacuas feræ sæuit in auras,
 Et sanie immixto sanguine tingit aquas.
 Ille iterum dextram attollit: tum deniq; monstrum
 Effugit, & stridens æquoris ima petit.
 At iuuenis medio sublimis in ære pendet,
 Exerat expectans qua feræ parte caput.
 Emergit tandem resupinum turpe cadauer,
 Iactaturq; maris fluctibus exanimum.
 Clamore attollunt lætum per litora vulgus:
 Et plausu resonant concava saxa nouo.
 Cassiope, Cepheusq; adimune uincla aspera natæ:
 Ad sua tunc lætus præmia uictor adest.
 Et dextram iniiciens dextræ, colloq; sinistram,
 Nympha meo dixit partæ labore mea es.
 Illa ualete inquit duri, & sine amore parentes:
 Hic pater, hic coniunx, hic mihi mater erit.
 Vos me uestra auido exposuistis uiscera monstro.
 Hic me Orce è medijs faucibus eripuit.
 Hunc ego si thalamo me non dignabitur, ultro
 Serua lubens dominum quæ uolet usq; sequar.
 Dixit, & ingressa est Persei noua nupta penates:
 Nec patriæ posthac intulit illa pedem:
 Sed maria, & scopulos semper, litusq; perosa,
 Incoluit summus oppida celsa iugis.
 Præteritiq; memor monitis parebat amantis,
 Vnde polo stellis nunc dea fulta micat.

L iiij

A t tu non assis facis, irridesq; monentem:
Vlteriusq; amens coeptum iter ire paras.
Quin etiam plantas tingis male sana marino
Fluctu: ah mi tantos ne incute seua metus.
F orsitam apricos colles, & consita opacis
Arboribus sub aqua prata uirere putas:
A tria uel cerni Phrygijs suffulta columnis,
Auratasq; trabes, marmoreumq; solum.
N il nisi uentorum fremitus, tristesq; procellas
Impulsus rapido turbine pontus habet.
P utris arena iacet coenoso sordida fundo,
Et congesta altis aestuat arboribus.
N edum aliud, conchas non illic uersicolores
Inuenies: tantum has litoris ora tenet.
T um se se attollunt pelago passim ardua saxa,
Quaedam etiam insano gurgite caeca latent.
H ic sua defossis posuere cubilia subter
Cautibus, & liquidos monstra marina lares.
H ic secura intus cunctantur, & oia ducunt,
Cum furit hibernis uentus, & unda minis.
H ic etiam e speculis procul aduentare carinas
Viq; sua labi sub ditione uident:
D isponunt furtim insidias, latitantq; cauernis,
Dum subeat tectos nautica turba dolos.
Q ualis ubi aspexit uenientem ad retia ceruum,
Venator tacito gaudia corde premit.
S aepe etiam fundo morsu subnix a tenaci
Detinet inuitam uipera parua ratem.
I lla immota manet medio licet incita cursu,
Intendantq; leues lintea plena noti

Tum

Tum subito è latebris prodit gens lubrica ponti,
 Atq; acie instructa prædam inimicæ petit.
 Obicæ pars munit fauces, aditusq; malignos
 Obsidet, ulla fugæ peruia ne uia sit.
 Pars dorso connixa ratem subuertere tendit:
 pars clauum, remos, & tabulata rapit.
 At laterum laxa tandem compage dehiscit,
 Aequoreasq; bibit naufraga puppis aquas.
 Interea nautas nequicq; multa paranters
 Infelix uastis obruit unda uadis.
 At rapida infido crassantur in æquore monstra,
 Per mediasq; atra clade feruntur aquas.
 Semineces rapiunt, prensosq; uolumine caudæ
 Affligunt saxis terq; quaterq; suis.
 Dilaniant artus, & adhuc trepidantia manduca
 Viscera, & in misero sanguine rostra lauare.
 Fracta minutatim crepitant sub dentibus ossa:
 Et semiesæ undis membra cruenta natant.
 Sæpe etiam uiuos intra stabula abdita seruant,
 Ut quos diuinæ aris pastor alit uitulos.
 Nam sua cum certis solennia sacra diebus,
 Et celebrant lætis annua festa choris.
 Rauce tonans scopulis horrendum bucina torus
 Tritonis, madidum cogit in antra pecus.
 Tunc pelagi exitum fundo genus omne ferarum
 Apparet, liquidis & glomeratur aquis.
 At malus ille senex Proteus pastor maris anteit,
 Et (mirum) in uarias se induit ipse feras.
 Nam modo fit serpens, modo sus, modo torua Leæna,
 Horrida nunc Tigris, nunc sonitum ignis habet.

Hic passim armenta exultantia fuste coercent
 Increpitans, magnum & per maria agmen agit.
Non tot habent sylvæ frondes, tot litus arenas,
 Quot varia in tenero marmore monstra natant.
Nec solum informesq; Orce, atq; immania Cete.
 Quæq; mare undisonum tantum habitare solent,
Sed tauri vulpesq; auidæ, fuluiq; dracones,
 Raptoresq; lupi, sænæq; turba canes.
Nam quasq; feras antris ex montibus altis
 Terra alit, has vasto gurgite pontus habet.
Bellua præterea (veteres dixere Charybdim)
 sublatum pelago fert truculenta caput.
Hæc miseras auido puppes absorbet hiatus,
 Tantum illi barathrū, & gutturis antra patent.
Parte alia se infert timor, atq; infamia ponti
 Semifero ingrediens corpore scylla rapax:
Frons illi præfert formosæ virginis ora:
 Atq; infida procul lumina dulcæ micant.
Inguibus rapido latrant centum ore Molossi:
 Siatæ fame impasta guttura semper hiant.
Talia monstra mari coeunt, ludosq; frequentes
 Instaurant epulis, & sua festa colunt:
Infandasq; dapes mensis, & fercula dira
 Apponant tabo pallida frustra hominum,
Colla humeris avulsa, manus, truncosq; lacertos
 Atq; ora effossis tristia luminibus.
Corpora sunt hominum illis esca, & pocula sanguis:
 Hostibus hæc nostris prandia dent superi.
Hæc te, si fueris deprehensa in litore, Cete
 Impositam dorso protinus accipient.

A h scelus indignū, ah misera, ah male cauta puella
 Quid tibi tunc animi, quid tibi mentis erit?

C lamabis montesq; procul: litusq; relictum
 Respiciens frustra flebis, opemq; petes

A stabunt fauces toruæ, & flenti increpitantur:
 Quam cupies nobis tunc habuisse fidem.

Tunc nostri nemoris frustra memor, et memor antri
 Atq; tui frustra Castilionis eris.

I pfe aliam pro te forma præstante puellam
 Inueniam, & quæ mi sit mage morigera.

Illi ego deliciasq; tuas donabo, & amores.
 I nunc argutas, i sequere, Halcyonas.

BALD. CASTILIONIS ELEGIA QVA
FINGIT HIPPOLYTEN SVAM
AD SE IPSVM SCRIBENTEM.

Hippolyte mittit mandata hæc Castilioni,
Addideram imprudens hei mihi penè suo.
Te tua Roma tenet, mihi quam narrare solebas
Vnam delicias esse hominum, atq; deùm.
Hoc quoq; nunc maior, quod magno est aucta Leone,
Tam bene pacati qui imperium orbis habet.
Hic tibi nec desunt celeberrima turba sodales:
Apæ oculos etiam multa tenere tuos.
Nam modo tot prisce spectas miracula gentis,
Heroum, & titulis clara trophæa suis:
Nunc Vaticani surgentia marmore templa,
Et quæ portibus aurea tecta nitent,
Irriguos fontes, hortosq; & amœna uireta,
Plurima quæ umbroso margine Tybris habet:
Vtq; ferunt, cœtu conuiuia læta frequentas:
Et celebras lentis ocia mista iocis.
Aut cithara æstuum attenuas, cantuq; calorem.
Hei mihi quàm dispar nunc mea uita tue est.
Nec mihi displiceant quæ sunt tibi gratæ, sed ipsa est
Te sine lux oculis penè inimica meis.
Non auro, aut gemma caput exornare nitenti
Me inuat, aut Arabo spargere odore comas:
Non celebres ludos festis spectare diebus,
Cum populi complet densa cæterua forum.
At ferus in media exultat gladiator arena.
Hæsta concurrit uel cataphractus eques.

Sola tuos vultus referens Raphaelis imago.
 picta manus curas alluat usq; meas.
Huic ego delicias facio, arrideoq; iocosq;
 Alloquor: at tanq̃ reddere verba queat,
Absens, nutuq; mihi saepe illa uidetur
 Dicere vel aliquid, & tua verba loqui.
Agnoscat, balboq; patrem puer ore salutat.
 Hoc solor, longas decipioq; dies.
At quicumq; istinc ad nos accesserit hospes,
 Huic ego quid dicas, quid facias ue, rogo.
Cuncta mihi de te incutiunt audita timorem.
 Vano etiam absentes saepe timore pauent.
Sed mihi nescio quis narrauit saepe tumultus
 Misericq; neces per fora perq; vias,
Cum populi pars hac vrsus, pars illa Columnam
 Inuocat, & trepida corripit arma manu.
Ne tu, ne quæso tantis te immitte periclis:
 Sat tibi sit tuto posse redire domum.
Romæ etiam fama est cultas habitare puellas,
 sed que lasciuo turpiter igne calent.
Illis uenalis forma est, corpusq; pudorq;
 His tu blanditijs ne capiare caue.
Sed nisi te captum blanda hæc iam uincla tenerens,
 Tam longis absens non paterere moras.
Nam memini cum te uiuum iurare solebas
 Non anima, nec me posse carere diu.
Vinis Castalion, uinasq; beatius opto:
 Nec tibi iam durum est me caruisse diu.
Cur tua mutata est igitur mens? cur prior ille
 Ille tuo nostri corde refrixit amor?

Cur tibi nunc uideor uilis, nec ut ante solebam
 Digna tui sociam quam patiare tui?
Salacet in uentos promissa abiere, fidesq;
 A nostris simul ac uestri abiere oculi.
At tibi nunc forsā subeunt fastidia nostri,
 Atq; tuo Hippolytes nomen in ore est graue.
Me tibi, teq; mihi fors & deus ipse dedere.
 Quod nam igitur nobis dissidium esse potest?
Verum ut me fugias, patriam fugis improbe: nec te
 Cara parens, nati, nec pia cura tenet.
Quid queror? en tua mi scribenti epistola uenit,
 Grata quidem, dictis si modo certa fides:
Te nostri desiderio languere, pedemq;
 Quam primum ad patrios uelle referre lares:
Torqueriq; mora, sed magni iussa Leonus
 Iamdudum reditus detinuisse tuos.
His ego perlectis sic ad tua uerba reuixi,
 Surgere ut æstiuus imbris herba solet.
Quæ licet ex toto non ausim uera fateri,
 Qualiacunq; tamen credulitate iuuant.
Credam ego quod fieri cupio, uotisq; fauebo
 Ipsa meis: uera hæc quis neget esse tamen?
Nec tibi sunt præcordia ferrea, nec tibi dura
 Vbera in alpinis cauitibus vrsa dedit.
Nec culpanda uia est mora: nam præcepta deorum
 Non fas, nec tutum est spernere uelle homini.
Esse tamen fertur clementia tantæ Leonis,
 Ut facili humanas audiat ore preces.
Tu modo, & illius numen ueneratus adora:
 Pronaq; sacratis oscula da pedibus.

Cumq; tua attuleris, supplex uota adijce nostra;

Atq; meo largas nomine funde preces.

Aut inbeat te iam properare ad mœnia *

Aut me Romanas tecum habitare domos.

Namq; ego sum sine te ueluti spoliata magistro

Cymba, procellosi quam rapit unda maris.

Et data cum tibi sim orba utroq; puella parente,

Solus tu mihi uir, solus uterq; parens.

Nunc nimis ingrata est uita hei mihi, namq; ego tm̃

Tecum uiuere amem, tecum obire libens.

Prestabit ueniam mitis deus ille roganti,

Auspicijsq; bonis, & bene, dicet, eas.

Ocyus hic celeres mannos conscende uiator,

Atq; moras omnes rumpe, niamq; uora.

Te læta excipiet festis ornata coronis,

Et domini aduentum sentiet ipsa domus.

Vota ego persoluam templo, inscribamq; tabellæ,

Hippolyte salui coniugis ob reditum.

N. C. A.

Elicet lacrimæ, suspiria mutua amantum
f Et uere ex omni parte probata fides.
V idi ego uos arctis pariter hæere lacertis,
Et trahere in longas uerba proterua moras.
O scula quis numeret toties iterata labellis?
Quanta fuit uestris lætitia in lacrimis?
V t fons prosiliens muscoso limpidus antro
Irrigat herbosi gramina læta soli,
P aulatim & labens teneras furtiuus in herbas
Vicino ubertim flumine miscet aquam:
S ic lacrimæ mistæq; genis, oculisq; fluebant
Amborum: atq; sinus alter in alterius
P lorabat. tunc læta Venus miscbat amores,
Sub tunica exercens dulcius officium.
F elices lacrimæ, dula quas tinxit amaro
Mæsta Venus, læta conscia tristitiæ.
C armine uos semper nostro uentura loquetur
Hæc atq; illa ætas, atq; alia, atq; alia.

Ioannes Pardus Sannazario respon-
dit ad eam elegiam, quæ
incipit. Parde.

Cui simplex peperit facundia nomen
Sinceri, & uitæ candida simplicitas:
Si pecus exiguum nobis, si commodus esset,
Qui pecus & dominum pascere posset, ager:
I pse quoq; in sylvis non dedignarer opaco
Vivere, quas magni dij; deæq; colant.
R uris delicijs fruere, rurisq; labores
Excerem fessis sæpius agricolis.
H ic ego longa meæ cupissem stamina uitæ
Deduc, hic atram rumpere fila diem.
P ar igitur nobis studium, disparq; facultas:
Hinc sequimur uitæ munera disparia.
E rgo prædiolis tu, qui potes, urere autis
Pinguis, & ficulis pascere pecus gregibus.
M i quia nulla soli natalis cura relicta est,
Cura sit externi sydereiq; soli.

Sannazarius.

M

IOANNES COTTA.

Amo, quod fateor, meam Lycorim
 Ut pulchras iuvenes amant puellas.
 Amat me mea, quod reor, Lycoris
 Ut bonæ iuvenes amant puellæ.
 Huic ego, ut semel hanc videre uisus
 Sese ostendere fixiore oculo,
 Quando inq̃ mea lux mei laboris
 Das mi præmolumentisq; cordis
 Tot incendia mitigas Lycori?
 Hic illa erubuit, simulq; risit.
 Ridebat simul, & simul pudebat:
 Dumq; molliculos colens amores
 Colit uirgineum simul pudorem,
 Quid negem tibi dixit? & capillum,
 Qui pendens leuibus uibratur auris,
 Et formosa uagus per ora ludit,
 Hunc secans trepida, implicansq; in auro,
 Hæc fila aurea, & aureum capillum
 Pignus inquit habe mei; amoris,
 Mei; ipsius: hoc tuum puellæ
 Tuæ pignore lenias calorem.
 Hei hei quid facis hei mihi Lycori.
 Hæc sunt flammea texta non capilli:
 Sunt hæc ignea uincula. ni relaxes,
 Qui tanto ualeam ualere ab æstu?
 An'ne ignem iuuat ignibus perire?
 Come flammeolæ subite flammæ:
 Crines igneolæ ualete in ignes:

Sat me flammea texta nexuists:
 Nunc uos soluimini, & subite flammæ:
 Vssists nimis ignei capilli.
 Nunc uos urimini, & ualete in ignes.
 Perge extinguere, tuq; flammea flamma
 Exedas mea corda quæ exedebant.
 At tu, sic reliqui tui capilli
 Durent perpetuum tibi Lycori:
 Quod tuos ferus ufferim capillos,
 Parce: nam uolo amare, non peruri.

Eiusdem:

Quæ alma grato carmine fortium
 o Mori Thalia facta uetas uirum,
 Nunc & per ora Linianum
 Omnium, & omne feras per æuum;
 D ic ut superbæ contuderit minas
 Germaniæ, atq; à Cæsare barbaro
 Fessæ tot annos imminentem
 Ausoniæ arcuerit ruinam.
 N am quis malorum heu heu ueterum
 Non expauebat? cum populos truces
 In nos remotis usq; ab oris
 Qua glaciæ riget Amphitrite,
 A udiret armari: aspera q; alpium
 Iam uincere altis cum niuib; iuga
 Feris inaccessa, atq; fines
 Vndiq; iam populare nostros?
 A t Linianus in trepidis docens
 Audere rebus, quæ uiolentior

M ü

IOANNIS

Vis hostium ingruit, citatis
 Obuius agminibus occurrit.
 D uctore tandem hoc scilicet Italas
 Videre montes insoliti manus,
 Tormenta, atq; equos, & arma
 Alpicolæ stupuere Fauni.
 T andemq; nostra impune nimis diu
 Bacchati in arua Theutones horridi,
 Sensere in antiquumq; robur,
 Inq; nouum Marium incidisse.
 C um caesa pubis flos Alamanicæ
 Repente in alta ualle Cadubrij
 Phalanx niues cruore tinxit
 Purpureo, rapidumq; Planem.
 A rx & recepta est: pectora militum
 Cum sæua nostrorum ardua non uia,
 Non saxa, non arcere muris
 Terrifici potuere nimbi,
 C adente athena fulminis in modum
 Contorta ab igni sulfureo pila,
 Qua terra subsultat, nigerq;
 Cum sonitu ferit astra fumus.
 D irum repertum: & ingenium male
 Sagax, sacrumq; quo truculentius
 Nil inuenire atrox Megæra,
 Sæua nec ira potest deorum.
 S ed cuncta præbens horrida temnere
 Dux acer, urget. hunc sequitur cohors
 Secura: præsentemq; mortem,
 Magnanimo duce freta, uincit.

D ijs cura nostri est. at Venetus pater
 Probe latinæ consuluit rei,
 Cum ius tibi omne copiarum
 Liuiane tribuit suarum:

C orneliumq; mox socum dedit
 Magno è senatu, cui sapientia
 Insignis, ac fortuna auorum
 Scipiadum reparant honores:

N on imperatorem ille queat sibi
 Optare, maioris quem mage diligit,
 Non tu senatorem ferendis
 Consilijs animosiores.

V os nuper hostum unanimis feram
 Fregistis audaciam, ac pauidos patres
 Firmastis, ac suam attulistis
 Semianimis populus quietem.

V os iam timebit barbarus, ac suis
 Pedem cauebit tollere finibus,
 Ni læua mens est, dūq; nostros
 Adcumulare maluit triumphos.

Eiusdem.

C aparion ego sum, quem uiuum maxime amauit
 Liuiades, tumulum post dedit, & titulum.

P lura cani ingenue de se sibi non licet: at mi
 Nunc audita meo accipe de domino.

L atrantem me forte phalanx germana per umbras
 Vt nouit, de more adfore herum tinnit,

E t fugit trepida at ridens ait una dearum,
 Quæ ante Iouis solium ferrea pensa trahunt,

N e trepidate: semel satis est timuisse, neq; illum

M iij

IOANNIS

Quem fugitis, prius huc fata uenire sinent
 Quam Gallos male foedis fragos demiserit Orco,
 Et quisquis uexat barbarus Italiam.
 Quisq; ades, dño hæc referas precor: hæc quoq; pauca
 Addidit, amat te etiam trans Styga Caparion.

Eiusdem.

I am ualete boni mei sodales
 Naugeri optime, tuq; amice Turri,
 Vere candidi, & optimi sodales,
 Quos nunquam sat amauerim, licet uos
 Quam fratres magis, quamq; me ipsum amari
 Quibus perpetuum frui per æuum,
 Vota si mea diu audiant benigni,
 Sit una ampla animi mei uoluptas.
 Verum dura necessitas repugnat,
 Inuitumq; alias adire terras
 Cogit, atq; alios parare amicos.
 Vos ergo memores mei este. uestro
 Fixam in pectore imaginem, bonamq;
 Vobis partem animæ meæ reliqui,
 Dulces, candiduli, & boni sodales.

Eiusdem.

N e tua ne mea mi cæne carmina cæra Lycori.
 Mi uox ista audita haurit ab aure animam.
 E t uela faciem, ne me liquat ipsa, uidendo,
 Et trahat intentis ex oculis animam.
 E t mihi cande sinum, istis dñ paro pressa capillis
 Basia. mi rapiunt ore ab anhelu animam.
 N ec mi ostende manum. illa mihi potis est aperire
 Pectus, & è medio uellere corde animam.

Et mi ostende aliquid moribundo abit ægra mihi
 Nil uideo, cum te lux mea non uideo. (mens.
 Quid tamen optarim ostēdi mihi? quid tibi in isto est
 Corpore, quo uiso non subito peream?
 Tolle precor tunicam tantillum, & pascere ocellos
 In pede languentis me sine candidulo.
 Sed quid ego optavi? mihi paulo ante iste tuus pes
 Me inaccessu tenero dimidium abstulerat.
 Quod si tunc imis e uestibus exeruisset
 Vnum uel minimum forte aliqua digitum,
 Inquire me cupide uidisses, me simul omnem
 * Affusum, & dulci dulce mori digito.
 Verum age iam cane lux mea: iam mihi lux mea
 Te retere, atq; omnes mi face delicias. (totam
 Nam si mors obeunda, inhians in te mea malim
 Vita mori, quod uita est mihi amabilius:
 Quam tristis desiderio tabescere amati
 Corporis, unde miser sim, & decuplo peream.

Eiusdem.

O factum lacrimabile, atq; acerbum.
 Nunc certe lacrimaberis Lycori.
 Digna res lacrimis, tuoque luctu.
 Namq; lumina nostra, lumina illa,
 Illa lumina, quæ Lycori amabas,
 Quæ tuis solita anteferre ocellis,
 Non sunt lumina, sed malæ tenebræ.
 Illa, ut impia fata te Lycori
 Abstulere mihi, tuoq; longe
 Me à uultu uoluere abesse cæro,
 In riuos abiere lacrimarum:

M iij

IOANNIS

Quodq; amarius, atq; præter omnem
Lacrimabile cogitationem,
Quantumcunq; habuere lacrimarum
Iam pridem euomere: nunc ad ipsum
Ventum est sanguinem, atq; ab intimo cordis
Ducto flumine turgidi, horridiq;
Sanguinem lacrimant miselli ocelli,
Et cum sanguine amata diffluit lux,
Ac sic enecare seq; meq;
Dum mecum miseri igneum furorem
Quærunte diluere, & rigare mentem,
Heu mentem, Encladi, Typhoeiq;
Aestiosa anima aestuosiore.

Eiusdem.

O cæle fluminum Calor, Calor pulcher,
Calor bonarum cura, amorq; nympharum,
Quem cæculum fouens caput sinus blando
Montella secum amore uinat æterno,
Dic o' nahi amnis conscie, an' ne nunc forte
Pulchra illa, simplexq; adeo, & omnibus felix
Soluta curis mea Rubella per ripas
Tuas oberrat? & uel ex odoratis
Pingit corollas floribus, uel in densa
Sylua sibi suauis sopore blanditur?
An' ne potius cum æqualium choro ludit,
Qua' primum oritur ipse, quaq; misctur
Nitens nitenti Balnius Politinae,
Tuosq; læti conflunt in amplexus?
Argentumq; pedem, atq; nuda formosos
Artus per undam, & aureum lauit crinem?

Sic est:

Sic est: ibi illa membra eburnea, atq; ipsas
 Papillulas beatæ frigeras lymphæ:
 Atq; inde flammeo calore concepto
 Hucusq; flammæ in mea ossa transmittis:
 Dum te subinde candidæ memor nymphæ,
 Quæ iam recepta samni times unda,
 samni, & uetustas limpidus rigas urbes,
 Exul, miser, suspiciosus inuiso.
 At tu Calor, sic olim amœnus auratis
 Dicere cornibus, arduusq; vulturno
 Ferare uictor, illiq; iam auferas nomen,
 Fontem ad tuum recurre, dic meæ luci,
 Meo te ab igne posse sæpe sicari,
 Meo nisi de fletu identidem crescas.
 Dic, me amplius nequire tanta celare
 Nequire ferre uulnera, ac mori semper.
 Tum, si ipsa prorsus haud sit immemor nostri,
 Si fors amara illi mea, & fides grata:
 Dic, me libenter ferre quicquid est duri.

Eiusdem.

Me longe effigie uenustorem
 Narcessi, uel Apollinis comati
 Parcarum Lachesis nimis seuera
 Isti Quinterium dedit sepulchro.
 Cur non flosculus exeam requiris,
 Cum tantum fuerim puer decorus?
 Tellus est nimis arida o' uiator
 Nostri facta perustione amoris:
 Sed si lacrimulis tuis madescat,
 Forsan flos nouus ibit è sepulchro:

SANNAZARII, ET ALIORVM
EPIGRAMMATA.

- U Iderat Adriacis Venetam Neptunus in undis
stare urbem, & toto ponere iura mari.
- Nunc mihi Tarpeias quantum vis Iuppiter arces
Obijce, & illa tui mœnia Martis, ait.
- S i pelago Tybrim præfers, urbem adspice utraq;
Illam homines dicēs, hanc posuisse deos.
Eiusdem.
- F lebat adhuc mœrens ceruo Cyparissus adempto,
Cum sua conspexit cortice membra tegi.
- D elius exclamat: quid nostro sylua dolore
Crescis? tu Daphnem, tu Cyparissos habes.
Eiusdem.
- A lphonsus magnum dum traiecit Apenninum:
Castrâq; non solita primus in alpe locat:
- A rmorum sonitus, galeasq;, ærataq; tela
sylvarum dominæ pertimere Deæ.
- Quinetiam occultas satyri petiere latebras,
Adfecti imbelles ante uidere feras:
- S pectarunq; procul altæ de rupe silentes:
Agmina dum, & magnos cogeret ille duces.
- A tq; aliquis signa adspiciens miratur, & inquit.
Imperium nobis vrbs, & orbis erit.
Eiusdem.
- I uppiter infractos iactat dum sæpe gigantes:
Et sibi seruati dat decus omne poli:
- S ic est, inquit Amor: namq; hoc mugire solebas
Tunc quoq;, cum torua fronte iuuenis eras.

Eiusdem.

De Veneris nato quæstæ est Dyctinna Tonanti,
 Quod nimis ille puer promptus ad arma foret;
Tum pater acuto ostendens graue fulmen Amori,
 Hoc tibi sene puer spicula franget, ait.
Cui lasciuus Amor motis hæc reddidit alis:
 Quid si iterum posito fulmine cycnus eris?

Eiusdem.

Dum Venus armatum complectitur obuia Martem;
 Distrinxit teneram fibula adunca manum.
Sensit, et ante Iouem ridens ait æmula Pallas:
 Bella iterum gessit cum Diomede soror.

Eiusdem.

Tractabat clypeum Marti placitura Dione,
 Sæuæq; foeminea sumpserat arma manu:
Pone dea, exclamat petulanti uoce Priapus:
 Pone: decent istas hæc magis arma manus.

Eiusdem.

Spreuerat hirsutas pascentem Pana capellas,
 Candida nocturnis quæ Dea fertur equis.
At postquam niueæ conspexit munera lanæ
 Posthabuit furuas Endimionis opes.
Ille autem tristi demittens lumina somno:
 Mors hæc, mors, inquit, non mihi somnus erit.

Eiusdem.

Effudit longas Tegeæa in rupe querelas
 Pan captus forma candida Luna tua.
Cumq; breui calamos cera coniungeret, inquit:
 Prædata es sensus tu quoq; canna meos.

Eiusdem.

Exultat obstrictas tumulis summontius umbras,

EPIGRAMMATA.

Impleat ut sanctæ munus amicitiae.
Vtq; prius uiuos, sic & post fata sodales
Observat, tristes & sedet ante rogos.
Nec tantum uiolas cineri, ac bene olentia ponit
Serta: sed & lacrimis irrigat ossa pijs.
Parua loquor, cultis reparat monumenta libellis:
Cum possint longam saxa timere diem.
At tu, uiuaci quæ fulas nomina fama,
Poscenti gratas Musa repende uices:
Vt quoniam dulces optat sic uiuere amicos:
Vinat, & in libris sit sacer ille meis.

Eiusdem.

Aspice quàm uarijs dstringar Lesbica curis.
Vror, & è medio labitur igne liquor.
Sum Nilus, sumq; Aetna, meas exstinguite flammæ
O lacrimæ: lacrimas ebibe flamma meas.

Eiusdem.

Parthenope mihi culta uale blandissima Siren:
Atq; horti ualeant, Hesperidesq; tuæ.
Mergillina uale nostri memor, & mea stentis
Serta cape, heu domini munera auara tui.
Materne saluete umbræ, saluete paternæ,
Accipite & uestris thurea dona foas.
Nec uenega optatos uirgo Sebethias amnes:
Absentiq; tuas det mihi somnus aquas:
Det fesso æstivas umbras sopor, & leuis aura:
Fluminaq; ipsa suo lene sonent strepitu.
Exilium nam sponte sequor. Fors ipsa fauebit.
Fortibus hæc solita est sepe & adesse uiris.
Et mihi sunt comites Musa, sunt numina natum.

Et mens læta suis gaudet ab auspicijs.
Blanditurq; animi constans sententia, quamais
 Exiliij meritum sit satis ipsa fides.

Augustini Beatiani Epigramma
 Ad Petrum Bembum.

Ex animo quoniam Ghibertum diligis, atq; hunc
 Aequari cœlo laude merere putas:
Immensum eximio iuuenis lætatus honore,
 Nescio quid solito grandius ore sonas.
Et peream, ueterum nisi tu contendere seclis
 Nostra iubes, Veneti gloria Bembe maris.
 Quàm bene, non alio Ghibertus carmine dici,
 Hoc alius nemo carmine dignus erat.

Eiusdem ad Io: Matthæum Ghibertum
 Episcopum Veronensem.

Multa Deum humano generi tribuisse uidemus:
 Nunquam hominis poterat quæ meruisse labora
Innumeras ideo positas sibi possidet aras:
 Et Deus in toto cernitur orbe cœli.
Tu quoq; cum meritis dederis mihi plurima nullis,
 Quis Ghiberte mihi te neget esse deum?
Dicere sed nostra hoc si religione uetamur:
 supra hominem certe te coluisse licet.

Eiusdem.

Altera lux Medicum, nutu qui temperat orbem,
 Nec uirtutis habet præmia digna suæ,

Ignatum summo te cunctis letus honore
Prætulit, & meritis non tamen æqua dedit:
Nec dabit, ut tribuisse tibi uelit omnia magnus
Hic Ghiberte Deus, cui dare tanta licet.
Ingo tuos tamen æquari mercede labores:
Quo faciat fidei non habet ille satis.

Eiusdem.

Quàm debere putem tibi, si Ghiberte requiris:
Quantū animo, atq; anima me dare posse, datur.
Verū animo, atq; anima, quādo tibi reddere quantū
Debeo, non ullo tempore posse puto:
Saltem aliqua ut meritis referatur gratia tantis,
Hunc tu iure tuo sume animum, atq; animam.

*

Ridebat thalamos, turpemq; Minerva maritum,
Inq; ipsos ibat multa iocata pedes.
Quam Venus, o' demens hos nox, et stragula tēnans:
Tertius ille mihi sit modo rectus, ait.

Eiusdem.

Acrea vulcani ueritus Mars retia læsi,
Iam nullo letam semine arabat humum.
At Cypris, uel abi, dixit, uel discite, rigando,
Quo sine hæc melius rura colenda modo.

Eiusdem.

Forte sui Cypris celebrabat Adonidis hortos:
Mulcebatq; leui citria poma manu.
Quin magis hæc, inquit, mota tum falce Priapus,
Hæc tracta: his citrus nam tibi Adonis erat.

Eiusdem.

Dum furit, & totam Mars est ad classica noctem:
Mane Venus medicum consulit ægra Deum.

I Dea, Phœbus ait, meliorem i, quære Priapum:
Morbus hic alterius non nisi Martis eget.

Eiusdem In Pollam.

Dum puerū suades redeunti Pollam marito
Hausta formosum te genuisse niue.

Ille apud æthiopes immenso uendidit auro:
Et rapidus niueum sol liquefecit, ait.

Eiusdem In Daphnim.

Tot iustis agitur passim Rhamnusia uotis
Vlterix in fastus Daphni superbe tuos.

Quid tibi cum speculo, miserum me? **Q**uin fugis oēm
Narassi Nemusim fontis habere domi?

Eiusdem De Victoria columna Dauala.

Infelix iterum stygias ne auecta per undas
Heroi instauret funera acerba uiro:

Sustinet indigno Victoria functa dolore,
Vita muneribus post data fata frui.

Daalus in cara coniux nam coniuge uiuit:
Et fouet ausonijs oca partu tubis.

Gabr. Altilij ad Actiū syncerum, & M. Ant. fratres.

Nanum fratres, raptæ qui matre doletis,
Et desiderio fletis uterq; pio:
Desinite ah lacrimis tã sanctos lædere manes
Vos uetat elysijs illa recepta chorus.
Illic optatis longum complexibus hærens,
Incundo fruitur coniugis ore sui:
F elicesq; animas inter, cœtusq; uerendos
Narrat natorum de pietate parens:
S cilicet his ut spem uiduæ solata iuuentæ,
Deserti tulerit frigida regna tori:
A ddit & obsequia, & dulces cum pondere mores
Iam tum cum patrias ferret uterq; uices.
C um simul & nymphas, satyrorū & cantat amores:
Estq; in synceri carmine tota sui.
Quod subito cantu turba excipiente decorum,
Hinc illinc uarijs plausibus arua sonant.
M assiliam chorus omnis, & ætheriæ conualles,
Massiliam totis reddit & aura locis.
I lla autem æternos caro cum coniuge gressus
Iungit: & elysium sic terit alta nemus.
Quo iam pro lacrimis Panchæos urite odores:
Orphææq; moue tu fides alter opus:
N on quibus infernas ille exorauerit umbras,
Flebilibus supplex ausus adire modus:
S ed quibus & diuinæ laudes, ipsosq; canendo
Heroas cœlo, syderibusq; locat.
H as mitti iubet inferias, hæc funera mater:
Ipsa sibi has lacrimas, hæc sibi busta rogat.
Eiusdem

Eiusdem.

Hanc faciem, & niueæ tam rarum frontis honorem,
His'ue rosis hæc quis lilia misceat? Amor.

Quis gemina aut illic succendit sydera? quis'ue
Arcum illic, illic spicula condit? Amor.

Rubra quis in teneris polit hæc coralia labris?
Aut hoc intus ebur finxit ab arte? Venus.

Quis decus effingit morum? quis uerba loquentis
clam'ue decus qui te subsequitur? Charites.

Quis formam sine labe dedit? digitosq; manusq;
Quis format, nullo crimine membra? Venus.

Quis mihi perpetuos hos nutrit in ossibus ignes?
Frons, oculi, facies, uerba, labella, decus.

Eiusdem.

Iunius ut primum materna est editus aluo:
Miratæ puerum circuire deæ.

Dum certant: optatq; suum dum quælibet: inter
Certantes rapuit Cypria basiolum:

Atq; ait. hæc nostrum defendant pignora. at illi
Pressa rubet tenui nunc quoq; mala nota.

Eiusdem.

Sive furor, seu sit ratio, contemnere uitam:
Alterius uitam perdere dum properas:

Inde mones iuuenem confidentissime, quàm sit
Et fragile, & fallax, & breue uitæ bonum.

Antonij Thebaldei de Leone. X.

Pont. Max.

Vos, qui uentosum curua trabe curritis æquor:
Quosq; regit gelido quæ nitet ursa polo:

Magnanimi moneo iubar obseruate Leonis.

Sannazarius.

N

EPIGRAMMATA.

Puppis eo cursum nulla regente perit.

I lle ego, cui maria erranti per cuncta tot annos
Naufragij solus spes erat in tabulis:

E uasi hoc monstrante uiam: portuq; potitus
Imposui lætæ frondea ferta rati.

Francisci Bellini ad Lygdamum puerum.

H ic suauis passim tellus tibi Dedala flores

Explicit, & uario picta colore uiret.

L ygdame flos puerorum, & flore nitentior omni

Huc propera: inq; tuos curre proterue sinus.

H ic ueris pariter prima carpemus honores.

Datq; rapitq; breuis tam bona dona dies.

Eiusdem.

C um legerem hæc Amarylli tibi fragrantia ferta:

Vix potui instantes pellere tutus apes.

A t mihi pro fertis tu nunc fragrantia iunge

Oscula, & hyblæis tincta labella fauis:

I nuideant ut apes capiti fragrantia ferta:

Inuideant labris dulcia mella tuis.

N. C. A. de tribus Decijs.

T res Decij Romæ nascuntur. Numina nasci

Iure illos alio non uoluerit loco.

S ed dum se patriæ sic deuouere, uidentur

Nec melius nasci nec potuisse mori.

Eiusdem de Baijs.

B aiarum dum forte capit sub mollibus umbris

Fessus amor somnum murmure captus aquæ:

I psa faciem accurrens gelida celauit in unda,

Vt ueteres flammæ uindictæ, alma Venus.

Quamprimum liquor ille æternos concipit ignes.

Ignis nouo (quisnam crederet?) arsit aqua.
 Flammiuomis igitur fumant hæc balnea lymphis,
 Quod facula una omnes uincat amoris aquas.

M. ANT. CASANOUE de BRUTO.

Natorum cæde orbasti te nomine patris,
 Cerneret ut uerum te tua ROMA patrem.
 Et semel optasti pulchram per uulnera mortem,
 Ut nullo posses tempore BRUTE mori.

Eiusdem de LUCRETIA.

Dicite, cum melius cadere ante LUCRETIA posset,
 Cur potius uoluit post scelus illa mori?
 Crimine se absoluit manus illa habitura cinctæ
 Ultorem, & patriæ depositura iugum.
 Quàm bene contempto satiat sua pectora ferro,
 Dum pariter famæ consulit, & patriæ.

Eiusdem de HORATIO, & FABIO.

Seruasse hanc cursu memoratur HORATIUS urbem,
 At FABIVS sola restituisse mora.
 Tam bene cunctari qui possit, non erit ullus.
 Tam bene qui possit currere, nullus erit.

Eiusdem de HOMERO,

An SMYRNA est quæ te nascentem excepit HOMERO?
 An ne fuit uatem quæ tumultauit IOI?
 Altera nomen habet uiolæ, tenet altera MYRRHÆ.
 Fata tuum his decorant ortum, obitumq; locis.
 Quid magis est quod te diuine deceret HOMERE,
 Quàm nasci in MYRRHA, decidere in UIOLA?

Eiusdem de BRUTO.

Cæsaris, & BRUTI sacratum sanguine ferrum
 Officium patriæ præstitit, & domino.

N

EPIGRAMMATA.

Vna pium cædes ostendit, & altera fortem.
Non alio Cæsar debuit ense mori.

Eiusdem in statuam Propertij.

Pallida quod nimium male pinxerit ora Propertij,
Ne precor artificem carpit: talis eram.

Finxit enim duræ moerentem facta puellæ.

Aruerat sanguis: fugerat ore color.

Hæc ego marmoreos sumpsi de Gorgone vultus.

Huius eram uiuus: mortuus huius ero.

Vix abest uitæ tantum: uerum hunc quoq; & olim
Alterius uiuens pectore non habui.

Eiusdem de Euridice.

Nulla suos uxor melius iactabit amores:

Nam mori ut Euridice bis bene nulla potest.

Et si forte mori cuiquam bis posse daretur:

Euridice fieri non tamen ulla uelit.

M. Antonij Flaminij de Virgilio.

Dicite, qui ripas Minæ coluistis olores,

Vobiscum exorta est gloria Virgilij?

Dic mihi Parthenope, sic sis pulcherrima semper,
Virgilius ne tuo decedit in gremio?

Et meruit cui contigerat nasci inter olores,
Inter sirenum decubuisse choros.

Anæ. Thylesij.

Depositis errat sacbus leuis urbe Cupido,

Carpit & insuetas nocte silente uias.

Vos o uos uestris arcæte penatibus ignem.

Attigit admissus quod puer ignis id est.

Sensi ego quàm calet hic: ludens per colla, sinusq;
Admoto cum me falleret ore deus.

Quem

Quē sequor hac eadē facē, quam mihi pectore liquit
Effugiens, natam mater ut orba Ceres.

Bald. Castilionis.

S emlanimem in muris mater Pis ell.

Dum fouet, et tenero pectore m. us hiat:

N ata tibi has, dixit, tēdas, atq; hos hymen eos

Hac defensa tuo moenia Marte dabunt.

C ui uirgo haud alias tēdas, alios'ue hymenaeos

Debit. hac nobis grata rependet humus.

H anc ego sola meo seruauī sanguine terram.

Hac seruata meos terra tegat cineres.

Quod si iterum ad muros accedet Gallicus hostis:

Pro patria arma iterum hac ossa, cinisq; ferent.

Cornelij Castali.

V erona qui te uiderit,

Et non amarit protinus

Amore perditissimo:

Is credo se ipsum non amat,

Caretq; amandi sensibus,

Et odit omnes gratias.

De Lauchbus Venetiarū
Viderat Adriaca medijs Neptunus
Stant' in bem, ac toto ponti' ura me
Hunc mihi Tarpia's quantum Iuppiter
Obijc' et illa tua moenia Marti
Si T. lago Tybrim praefors urbi' as
Hanc homin' diu' ha' posui

LECTORI.

EXCVSO propi' bello, forte in manus nostras exē-
plaria quaedam pervenere: in quibus animaduerti-
mus, de innocentium infantum cede lamentationem nō
illar vide azarij esse, sed Eusebij cuiusdam
Mutinensis, mo' ad Casinatis: & piscatoriae ultimae,
quae & ipsi etiam cum Iola praeter opinionem no-
stram aliter est authoris, carmina quaedam non ita
se habere. quos tamē locos omnes uel emendatos, uel in
melius restitutos hic adnotauimus. Eius uero rei ad-
monitum lectorem uoluimus, ut, quando in authores,
& eos amiciss. incidimus, fore speret uti posthac cum
eadē haec à nobis & castigatiora habeat, & lōge locu-
pletiora, tum etiam alia, quae poterunt fortasse cum
ipsa antiquitate certare.

Nunc animū huc	2. a	Diua Luasferum	31. b
semper, rictūq;	5. a	munere stipitis	33. a
optanti, seniumq;	5. b	infantum lateq;	33. b
cessant Euriq;	9. b	ferro saeuire	33. b
postremo Psylli	11. b	in pueros: matres	33. b
non obscura	13. a	Lactentis iugulare	33. b
ergo dum refluo	15. b	primi monstrastis	34. a
Agmina densentur	21. b	currus anteire	34. a
Asphaltisq; adfusa	21. b	manus, quae ue	35. a
ingentemq; undare	22. a	rogo ue absumpsit	35. a
genua agra	23. a	sparge manu	35. b
ponet uestigia	24. b	ne non toto	35. b
Deo, populosq;	29. a	dolor, aeternusq;	36. a
rebus. Deseritur	29. b	si tibi tantum	37. b
spernite opes	31. b	Quere Rubeculas	39. a
multa uirum	31. a	uera est fama)	42. b

simul Torpedinis 45.b simul
 in me d'exit 46.a Nescio quia
 capto. sanctū Q1
 48.b frig
 Boon 48.b nu

Troius exasa Dux unus, &
 A duena post a sia fatalia fi
 Occupat Hesperiam lata diuone pot
 Inq; sua indigenas transfert cog
 Pace noua latos parti sine sanguine
 Ut Venetos ultro dia iuuet; inde
 Saturno quos Rhea 61.a Phyllu mu
 ora, maremq; 61.b porrigi
 oscula, germanūmq; 61.b tamq;
 Te quoq; lat 61.b dic, of 76.b
 Ac ualidis displosa 62.a scit pja Tethae 78.b
 Circiosq; lacus 62.a nec iam projectis 78.b
 transmisirat aura 62.a mul: & illi tæda 82.b
 dispar: uiri sine 63.b immanis Cete 85.b
 neget, certæq; 66.b in litore, Cete
 Palestinis liquitur 67.a queat, Adsentit
 uenerare profectus 67.a Dicere uelle 87.a
 sæuq; mordaci 67.b in ore graue est 87.b
 culte Marulle 68.a mi scribentis 87.b
 habere patrem 68.b tecum & obire 88.a
 lacrimis fecta 71.a qui potes, utere 89.a
 Narrabitq; aliq; 71.a

* A B C D E F G H I K L M N.
 omnes sunt quaterniones præter *, & N duerniones.
 Venetijs in ædibus hæredū Aldi, & Andreae soceri
 M. D. XXXIII.

5818186

